

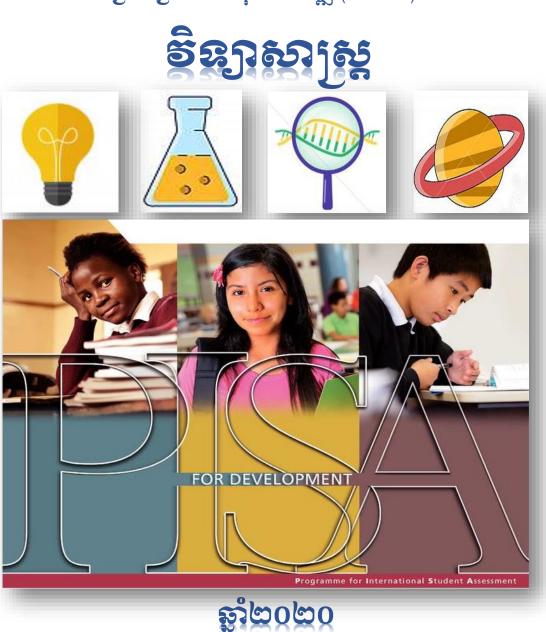
សង្ខ ខានាយានដែងនីស ស្រះរាស្វាយានដែងនីស

≫X≈

អ្រសួទអម់រំ យុទ៩ន និទនីខ្សា

៦គសាទំនួយស្មារគីស្ពីពី

្លាំស្លារគេស្អងំរុំខែអន្ទទិនីអន្តរខាតិស្តីពីរទ្វាយតម្លៃលន្ទនលសិត្សារបស់សិស្ស សម្រាប់ប្រទេសគំពុខអតិទឌ្ឍ (PISA-D)″

រៀបរៀងដោយ៖ នាយកដ្ឋានធានាគុណភាពអប់រំ ឧបត្ថម្ភូថវិកាដោយ៖ គម្រោងកែលម្អការអប់រំនៅមធ្យមសិក្សា (SEIP)

មុព្ធអមា

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានសម្រេចចូលរួមក្នុង "កម្មវិធីអន្តរជាតិស្តីពីរង្វាយតម្លៃ លទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស" ដែលហៅកាត់ថា "PISA" របស់អង្គការ OECD ជាផ្លូវការនៅឆ្នាំ២០២១ កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩។ កិច្ចការនេះជាជំហានថ្មីមួយទៀត បន្ទាប់ពីក្រសួងបានអនុវត្ត ដោយជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធី PISA-D កាលពីឆ្នាំ២០១៧ ដែលជាផ្នែកមួយនៃអាទិភាព កំណែទម្រង់ស្តីពីការអនុវត្តតេស្តរង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សា ក៏ដូចជាការប្រឡងថ្នាក់ជាតិថ្នាក់ទី១២ ការពង្រឹងអធិការកិច្ច ការយកចិត្តទុកដាក់លើគ្រូបង្រៀន ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន និង កំណែទម្រង់ដទៃទៀត។

គោលបំណងនៃការចូលរួម PISA ដើម្បីឱ្យកម្ពុជាអាចនឹងធ្វើការវាយតម្លៃឆ្លុះបញ្ចាំងអំពី ប្រព័ន្ធអប់រំដោយផ្ដោតលើ៖ ទី១) ការត្រៀមខ្លួនរបស់សិស្សអាយុ ១៥ឆ្នាំ មុននឹងចាកចេញ ពីសាលារៀនទៅរស់នៅក្នុងសង្គម ផ្អែកលើចំណេះដឹង និងជំនាញ រូមមានផ្នែកអំណាន គណិតវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រ ទី២) ការប្រៀបធៀបអំពីបរិយាកាសសាលារៀន និងការសិក្សារបស់ សិស្សកម្ពុជាជាមួយនឹងប្រទេសផ្សេងៗទៀតដែលជាសមាជិករបស់កម្មវិធី PISA ទី៣) កត្តាដែល ជះឥទ្ធិពលចំពោះលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស ទី៤) សមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តតេស្តរង្វាយតម្លៃថ្នាក់ ជាតិ និងទី៥) វឌ្ឍនភាពនៃការអប់រំធៀបនឹងគោលដៅអប់រំជាតិ និងគោលដៅអប់រំសកល។ ដូច្នេះ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីតេស្តអន្តរជាតិ (PISA) នេះឱ្យទទូលបានជោគជ័យ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានរៀបចំឯកសារជំនួយស្មារតីស្ដីពី "សំណួរតេស្ដគំរូនៃកម្មវិធី អន្តរជាតិស្តីពីរង្វាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ (PISA-D)" សម្រាប់ ជំនួយដល់ការបង្រៀន និងរៀន ព្រមទាំងពង្រឹងការអនុវត្តរង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សានៅកម្រិត សាលារៀន និងថ្នាក់រៀន។ ឯកសារជំនួយស្មារតីនេះផ្ដោតលើវិញ្ញាសាតេស្ដផ្នែកអំណានចំនូន ១៦ ប្រធានបទ រួមមាន ៥០សំណួរ គណិតវិទ្យាចំនួន ៤១ប្រធានបទ រួមមាន ៧៨សំណួរ និង វិទ្យាសាស្ត្រចំនួន ២២ប្រធានបទ រួមមាន ៦៣សំណួរ។ គ្រប់សំណួរតេស្តទាំងអស់ត្រូវបានដកស្រង់ និងបកប្រែពីឯកសារដើមរបស់អង្គការ OECD ដែលមានចំណងជើងថា "Take the Test: Sample Questions from OECD's PISA Assessments" បោះពុម្ពនៅឆ្នាំ២០០៩ ព្រមទាំងសំណូរតេស្តគំរូនៃ របាយការណ៍ PISA-D បោះពុម្ពនៅឆ្នាំ២០០៩។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ជាពិសេស គម្រោងកែលម្អការអប់រំនៅមធ្យមសិក្សា (SEIP) ដែលបានគាំទ្រទាំងផ្នែកបច្ចេកទេស និង ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការកសាងឯកសារដ៏មានសារៈសំខាន់នេះឡើង។ ក្រសួងសង្ឃឹម និងជឿជាក់ថា ឯកសារជំនួយស្មារតីនេះនឹងក្លាយជាទុនដ៏មានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ពង្រឹងដល់គុណភាពនៃដំណើរ ការបង្រៀន និងរៀន ជាពិសេសការអនុវត្តរង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សាកម្រិតសាលារៀន និង ថ្នាក់រៀន ការប្រឡងនានា និងការអនុវត្តកម្មវិធីតេស្ត PISA ជាផ្លូវការនៅឆ្នាំ២០២១ ឱ្យទទួលបាន លទ្ធផលជាវិជ្ជមាន។ /

ថ្ងៃទារុះ ១៣ ទោ៥ ខែសុសុ-្ស្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស. ២៥៦៣

វណ្ណេទីភ្នំពេញ ថ្ងៃទីវុទ្ធា។ ខែ ខានរា ឆ្នាំ២០២០

បណ្ឌិតសភាបារ្យ ខាខ់ខ្លួន រនារុខ

មានិងនេះ

ឯកសារជំនួយស្មារតីស្ដីពី "សំណូរគេស្កគំរូនៃកម្មវិធីអន្តរជាតិស្ដីពីរង្វាយតម្លៃការសិក្សា របស់សិស្សសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ (PISA-D)" ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រុមការងារនៃ នាយកដ្ឋានធានាគុណភាពអប់រំ និងដោយមានការគាំទ្រពីគម្រោងកែលម្អការអប់រំនៅមធ្យមសិក្សា (SEIP)។ គម្រោងនេះក៏បានគាំទ្រផងដែរដល់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនាយកដ្ឋានធានាគុណភាព អប់រំក្នុងកិច្ចសហការជាមួយគ្របង្គោលថ្នាក់ជាតិនៃកម្មវិធីលើកកម្ពស់គុណវឌ្ឍិគ្របង្រៀន (TUP) សម្រាប់ពង្រឹងដល់ការអនុវត្តរង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សាកម្រិតសាលារៀន និងថ្នាក់រៀនសំដៅធ្វើ យ៉ាងណាឱ្យមានសង្គតិភាពស្របតាមស្ដង់ដារង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សាថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និង អន្តរជាតិលើមុខវិជ្ជាអំណាន គណិតវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រ។

ខ្លឹមសារសំណូរតេស្តគំរុក្នុងឯកសារជំនួយស្មារតីនេះ ត្រូវបានដកស្រង់ និងបកប្រែពី ឯកសារដើមរបស់អង្គការ OECD ដែលមានចំណងជើងថា 'Take the Test: Sample Questions from OECD's PISA Assessments' បោះពុម្ពក្នុងឆ្នាំ 2009 និងពីសំណូរតេស្តគំរូនៃរបាយការណ៍ PISA-D។ ទន្ទឹមនឹងនេះក្នុងបណ្ណសំណូរនីមួយៗមានបង្ហាញពីប្រធានបទ អត្ថបទ សំណួរ និង អត្រាកំណែ។ ចំពោះរាល់ទិដ្ឋភាពនៃសំណូរតេស្តគំរូនីមួយៗក៏ត្រូវបានបន្ស៊ីទៅនឹងកម្មវិធីសិក្សា របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា រួមមានការបញ្ជាក់ពី មុខវិជ្ជា កម្រិតថ្នាក់ លទ្ធផលសិក្សា កម្រិតពុទ្ធិ ទម្រង់សំណួរ កម្រិតសមត្ថភាព និងប្រភពរបស់សំណួរតេស្ត។ រាល់សំណួរតេស្តគំរូនីមួយៗត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីវាយតម្លៃ និងវាស់វែងបំណិនរបស់សិស្សក្នុងការអនុវត្តអ្វីដែលគេ បានរៀនក្នុងសាលា និងក្នុងស្ថានភាពពិតក្នុងជីវិតលើភាពស្វាត់ជំនាញផ្នែកអំណានចំនូន១៦ ប្រធានបទ មាន៥០សំណូរ គណិតវិទ្យាចំនួន ៤១ប្រធានបទ មាន៧៨សំណូរ និងវិទ្យាសាស្ត្រ ចំនួន ២២ប្រធានបទ មាន៦៣សំណូរ ។

នាយកដ្ឋានធានាគុណភាពអប់រំសង្ឃឹម និងជឿជាក់ថា ឯកសារនេះនឹងក្លាយជាទីប្រឹក្សាដ៍ មានប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់ពង្រឹងគុណភាពនៃដំណើរការបង្រៀន និងរៀន និងការអនុវត្តរង្វាយតម្លៃ លទ្ធផលសិក្សាកម្រិតសាលារៀន និងថ្នាក់រៀនកាន់តែប្រសើរឡើង ឆ្លើយតបនឹងអាទិភាពនៃកំណែ ទម្រង់វិស័យអប់រំ យុវជន និងកីឡាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។

នាយកដ្ឋានធានាគុណភាពអប់រំ

ខាតិភា

បុព្វកិថា	i
អារម្ភកឋា	iii
មាតិកា	iv
ប្រធានបទទី១៖ ការធ្វើលំហាត់ប្រាណ	6
ប្រធានបទទី២៖ អាចម៍ផ្កាយ និងរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ	10
ប្រធានបទទី៣៖ ការស្លាប់នៃហ្វូងឃ្មុំ	14
ប្រធានបទទី៤៖	16
ប្រធានបទទី៥៖ ការទាញយកទឹកក្នុងដី និងការរញ្ចូយផែនដី	17
ប្រធានបទទី៦៖ ពន្លឺថ្ងៃ	19
ប្រធានបទទី៧៖ រថយន្តក្រុង	26
ប្រធានបទទី៨៖ ពន្លឺផ្កាយ	29
ប្រធានបទទី៩៖ សូរអ៊ុលត្រា	31
ប្រធានបទទី១០៖ ស្ថានីយផលិតថាមពលអគ្គិសនីដែលប្រើប្រាស់ខ្យល់	36
ប្រធានបទទី១១៖ ក្រែមរាវ	42
ប្រធានបទទី១២៖ ឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃ	46
ប្រធានបទទី១៣៖ ម្សៅនំប៉័ង	53
ប្រធានបទទី១៤ ៖ ភ្លៀងអាស៊ីត	58
ប្រធានបទទី១៥៖ ពោត	65
ប្រធានបទទី១៦៖ ម៉ារី ម៉ុងតាគូ (MARY MONTAGU)	69

ប្រធានបទទី១៧៖ ក្លូន	. 73
ប្រធានបទទី១៨៖ ដំណាំកែច្នៃសេនេទិច	. 77
ប្រធានបទទី១៩៖ ផ្សែងថ្នាំជក់	. 81
ប្រធានបទទី២០៖ អូស្វូន	. 86
ប្រធានបទទី២១៖ បម្រែបម្រូលអាកាសធាតុ	. 93
ប្រធានបទទី២២៖ ផលផ្ទះកញ្ចាក់	. 95
កម្រិតសមត្ថភាពលើមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ PISA និង PISA-D	103
ឯកសារយោង	106

ទ្រខានឧងខ្លួក៖ មានខ្លួចសង្គាល

ការហាត់ប្រាណក្នុងកម្រិតល្មមជាប្រចាំធ្វើឱ្យយើងមានសុខភាពល្អ។

សំណូរទី១៖ ការធ្វើលំហាត់ប្រាណ

តើការធ្វើលំហាត់ប្រាណជាប្រចាំផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ? ចូរគូសរង្វង់លើចម្លើយ "បាទ/ចាស" ឬ "ទេ" ចំពោះល្បះនីមួយៗ។

តើល្បះខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការធ្វើលំហាត់ប្រាណជា ប្រចាំមែនឬទេ?	បាទ/ចាស ឬ ទេ?
ក. ការធ្វើលំហាត់ប្រាណជួយបង្ការជំងឺបេះដូង និងជំងឺស្ទះសរសៃឈាម។	បាទ/ចាសឬ ទេ
ខ. ការធ្វើលំហាត់ប្រាណនាំឱ្យមានការតមអាហារ។	បាទ/ចាសឬ ទេ
គ. ការធ្វើលំហាត់ប្រាណបង្ការការឡើងទម្ងន់លើសកម្រិត។	បាទ/ចាសឬ ទេ

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	វ្នាក់ទី ៨
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់ពីមុខងារនៃប្រដាប់ដង្ហើមរបស់មនុស្ស
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ខុស/ត្រូវ
- កម្រិពសមត្ថភាព	កម្រិតទី៣
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី២៖ ការធ្វើលំហាត់ប្រាណ

តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះសាច់ដុំនៅពេលធ្វើលំហាត់ប្រាណ? ចូរគូសរង្វង់លើចម្លើយ "បាទ/ចាស" ឬ "ទេ" ចំពោះល្បះនីមួយៗ។

តើវាកើតឡើងចំពោះសាច់ដុំនៅពេលធ្វើលំហាត់ប្រាណមែនឬទេ?	បាទ/ចាស ឬ ទេ
ក. ចរន្តឈាមក្នុងសាច់ដុំកើនឡើង	បាទ/ចាស ឬ ទេ
ខ. ខ្លាញ់កើតមានក្នុងសាច់ដុំ	បាទ/ចាស ឬ ទេ

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៨ និងទី១០
- លទ្ធផលសិក្សា	រៀបរាប់ពីរបៀបធ្វើការរបស់សាច់ដុំ
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ខុស/ត្រូវ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ១ក (៣៨៦)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៣៖ ការធ្វើលំហាត់ប្រាណ

នៅពេលធ្វើលំហាត់ប្រាណ តើហេតុអ្វីបានជាអ្នកត្រូវដកដង្ហើមវែងៗជាងនេ	វាពេល
រាងកាយអ្នកនៅស្ងៀម?	

- មុខវិជ្ជា	ដីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៨
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់ពីមុខងារនៃដំណកដង្ហើម និងរបៀបធ្វើការរបស់សាច់ដុំ
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិតទី៤ (ពិន្ទុ ៥៨៣)
- ប្រភព	PISA 2006

អត្រាគំណែប្រធានមននី១៖ អាមេទ្ធិលំមាន់ប្រាណ

អត្រាកំណែសំណូរទី១ ពិន្ទុពេញ៖

- ក. បាទ/ចាស
- 91.8
- គ. បាទ/ចាស

គ្មានពិន្ទ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬរំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 545 (កម្រិត3) នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃ កម្មវិធី PISA ឆ្នាំ 2006។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវតែប្រើប្រាស់ សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖

- ក. បាទ/ចាស
- 2. 19

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬរំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 386 (កម្រិត1 ក) នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006 ។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវតែប្រើប្រាស់ សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣៖

ពិន្ទុពេញ៖

ដើម្បីកាត់បន្ថយការកើនឡើងនៃកម្រិតឧស្ម័នកាបូនឌីអុកស៊ីត (ឧស្ម័នកាបូនិច) **និង**ផ្ដល់ ឧស្ម័នអុកស៊ីសែនបន្ថែមនៅក្នុងរាងកាយ។ (អ្នកកែមិនត្រូវផ្ដល់ពិន្ទុបើសិស្សឆ្លើយថា "ខ្យល់" ជំនួសឱ្យ "ឧស្ម័នកាបូនឌីអុកស៊ីត" ឬ "ឧស្ម័នអុកស៊ីសែន" ឡើយ)។

នៅពេលដែលអ្នកធ្វើលំហាត់ប្រាណ រាងកាយរបស់អ្នកត្រូវការឧស្ម័នអុកស៊ីសែនបន្ថែម
 និង ផលិតឧស្ម័នកាបូនឌីអុកស៊ីតបន្ថែមផងដែរ។ ដំណើរការនេះជាដំណកដង្ហើម។

ការដកដង្ហើមញាប់ធ្វើឱ្យឧស្ម័នអុកស៊ីសែនជាច្រើនចូលទៅក្នុងឈាម និងបញ្ចេញ
 ឧស្ម័នកាបូន ឌីអុកស៊ីតជាច្រើនផងដែរ។

ដើម្បីកាត់បន្ថយការកើនឡើងនៃកម្រិតឧស្ម័នកាបូនឌីអុកស៊ីត (ឧស្ម័នកាបូនិច) ឬផ្ដល់ ឧស្ម័នអុកស៊ីសែនបន្ថែមនៅក្នុងរាងកាយ។ សិស្សឆ្លើយមួយក៍បាន ក្នុងចំណោមទាំងពីរ។ (អ្នកកែមិនត្រូវផ្ដល់ពិន្ទុបើសិស្សឆ្លើយថា "ខ្យល់" ជំនូសឱ្យ "ឧស្ម័នកាបូនឌីអុកស៊ីត" ឬ "ឧស្ម័ន អុកស៊ីសែន" ឡើយ)។

- ពីព្រោះយើងត្រូវបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីតដែលកើតឡើង។
- ពីព្រោះសាច់ដុំត្រូវការអុកស៊ីសែន។ នេះមានន័យថា រាងកាយរបស់អ្នកត្រូវការអុកស៊ីសែន បន្ថែមនៅពេលធ្វើលំហាត់ប្រាណ។
- ពីព្រោះការធ្វើលំហាត់ប្រាណត្រូវការអុកស៊ីសែនច្រើន។
- អ្នកដកដង្ហើមវែងៗ ដោយសារអ្នកកំពុងស្រូបយកអុកស៊ីសែនចូលទៅក្នុងសូតកាន់ តែច្រើន។

(វាពិបាកបញ្ជាក់ណាស់ តែអ្នកអាចដឹងបានថាអ្នកកំពុងស្រូបយកអុកស៊ីសែនបន្ថែម)

 ដោយសារអ្នកកំពុងប្រើប្រាស់ថាមពលច្រើន រាងកាយរបស់អ្នកត្រូវការស្របយក បរិមាណខ្យល់ច្រើនជាងមុនពីរទៅបីដង ហើយក៏ត្រូវការបញ្ចេញកាំបូនឌីអុកស៊ីតពី រាងកាយផងដែរ។

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀតមានដូចជា៖

- ដើម្បីស្រ្ទបយកខ្យល់ចូលក្នុងសូតបន្ថែម
- ពីព្រោះសាច់ដុំប្រើប្រាស់ថាមពលច្រើនជាងមុន (មិនទាន់ច្បាស់លាស់នៅ ឡើយ)
- ពីព្រោះបេះដូងលោតញាប់ជាងមុន
- រាងកាយត្រូវការអុកស៊ីសែន (បើសិស្សមិនសំដៅទៅលើតម្រូវការអុកស៊ីសែន បន្ថែម)។

ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 583 (កម្រិត4) នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃ កម្មវិធី PISA ឆ្នាំ 2006។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវតែប្រើប្រាស់ សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

ត្រខាខឧធខ្មក្កះ មាឧត្ថនិភា ខ្វួចអសីរមាឧត្ថនិភាណ

ដុំថ្មនៅក្នុងលំហដែលធ្លាក់ចូលមកក្នុងស្រទាប់បរិយាកាសផែនដី ហៅថាអាចម៍ផ្កាយ។ អាចម៍ផ្កាយឆេះបញ្ចេញពន្លឺនៅពេលដែលវាធ្លាក់កាត់ស្រទាប់បរិយាកាសផែនដី។ អាចម៍ផ្កាយ ភាគច្រើនឆេះអស់មុនពេលដែលវាធ្លាក់មកដល់ផ្ទៃផែនដី។ នៅពេលដែលអាចម៍ផ្កាយធ្លាក់ប៉ះ នឹងផ្ទៃផែនដី វាអាចបង្កើតជារណ្ដៅ ដែលហៅថា រណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ។

សំណូរទី១៖ អាចម៍ផ្កាយ និងរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ

យោងទៅលើអត្ថបទ "អាចម៍ផ្កាយ និងរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ" ខាងលើ ចូរជ្រើសរើស ចម្លើយណាមួយដើម្បីឆ្លើយនឹងសំណូរខាងក្រោម។

នៅពេលដែលអាចម៍ផ្កាយធ្លាក់ដល់ស្រទាប់បរិយាកាសផែនដី និងធ្លាក់ជិតដល់ផែនដី ល្បឿនវា កាន់តែលឿន។ ហេតុអ្វីបានជាមានបាតុភូតនេះកើតឡើង?

- ក. អាចម៍ផ្កាយត្រូវបានទាញដោយរង្វិលជុំនៃផែនដី
- ខ. អាចម៍ផ្កាយត្រូវបានរុញច្រានដោយពន្លឺព្រះអាទិត្យ
- គ. អាចម៍ផ្កាយត្រូវបានទាញដោយម៉ាសនៃផែនដី
- យ. អាចម៍ផ្កាយត្រូវបានច្រានដោយសារសុញ្ញាកាស

- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី ១១
- លទ្ធផលសិក្សា	អនុវត្តច្បាប់ញូតុនចំពោះទំនាញសកល
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិតទី២ (ពិន្ទុ ៤៨៣)
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី២៖ អាចម៍ផ្កាយ និងរណ្តៅអាចម៍ផ្កាយ

យោងទៅលើអត្ថបទ "អាចម៍ផ្កាយ និងរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ" នៅខាងលើ ចូរគូសរង្វង់លើ ពាក្យ "**ច្រើន * ឬ "តិច *** ដើម្បីឆ្លើយនឹងសំណូរខាងក្រោម។

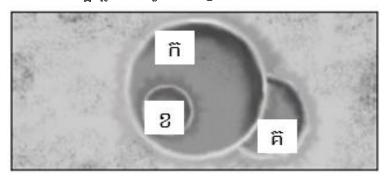
តើស្រទាប់បរិយាកាសផែនដីមានឥទ្ធិពលទៅលើចំនូនរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយលើផែនដី យ៉ាងដូចម្ដេច?

ស្រទាប់បរិយាកាសផែនដីកាន់តែក្រាស់ចំនូនរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយក៏កាន់តែ **ច្រើន /តិច** នៅលើផ្ទៃផែនដីដែរ ព្រោះចំនូនអាចម៍ផ្កាយ **ច្រើន /តិច** នឹងឆេះអស់នៅក្នុងស្រទាប់ បរិយាកាស។

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី ៨ និងថ្នាក់ទី ១០
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់ពីបាតុភូតបែបវិទ្យាសាស្ត្រ
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ខុស/ត្រូវ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត២ (៤៥០)
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៣៖ អាចម៍ផ្កាយ និងរណ្តៅអាចម៍ផ្កាយ

យោងទៅលើអត្ថបទ "អាចម៍ផ្កាយ និងរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ" ខាងលើ ចូរពិនិត្យរូបភាព រណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយទាំងបី ដើម្បីឆ្លើយសំណូរខាងក្រោម។

៣.១. ចូរពិនិត្យលើរូបភាពរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយរួចដាក់អក្សរតាងតាមលំដាប់លំដោយពីទំហំ ធំបំផុតទៅ តូចបំផុត។

ធំបំផុត	 តូចបំផុត

៣.២. ចូរដាក់រូបភាពរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយតាមលំដាប់លំដោយពីចាស់បំផុត ទៅថ្មីបំផុត។

ចាស់បំផុត	 ថ្មីបំផុត

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៨ និងថ្នាក់ទី១០
- លទ្ធផលសិក្សា	បកស្រាយទិន្នន័យ និងភស្តុតាងតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	បំពេញចន្លោះ
- កម្រិតសមត្ថភាព	សំណូរទី១ (កម្រិតទី១ខ ពិន្ទុ ២៩៩) សំណូរទី២ (កម្រិត ២ ពិន្ទុ ៤៣៨)
- ប្រភព	PISA

អត្រាកំណែសំណួរទី១

ពិន្ទុពេញ ៖ គ. អាចម៍ផ្កាយត្រូវបានទាញដោយម៉ាសនៃផែនដី។

គ្មានពិន្ទ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

សំណូរទី១ តម្រវឱ្យសិស្សប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រងាយ ដើម្បីពន្យល់ឱ្យ បានត្រឹមត្រូវថា ហេតុអ្វីបានជាវត្ថុមួយបង្កើនល្បឿននៅពេលដែលវាធ្លាក់ជិតដល់ផែនដី។ ខ្លឹមសារសំណូរនេះ តម្រូវឱ្យសិស្សពន្យល់ពីបាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រនៅសមត្ថភាព កម្រិត ២។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ ៖ ស្រទាប់បរិយាកាសផែនដីកាន់តែក្រាស់ចំនូនរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយក៏កាន់តែ ច្រើន /<u>តិច</u> នៅលើផ្ទៃផែនដីដែរ ព្រោះចំនូនអាចម៍ផ្កាយ <u>ច្រើន</u> /**តិច** នឹងឆេះអស់នៅក្នុងស្រទាប់ បរិយាកាស។

សំណូរកម្រិតទី២ នេះ តម្រូវឱ្យសិស្សជ្រើសរើសចម្លើយពីរដែលពន្យល់អំពីទំនាក់ទំនងរវាង កម្រាស់នៃស្រទាប់បរិយាកាសផែនដីដែលកំណត់កម្រិតការឆេះរបស់អាចម៍ផ្កាយក្នុងស្រទាប់ បរិយាកាស និងចំនួនរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយលើផ្ទៃផែនដី។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣

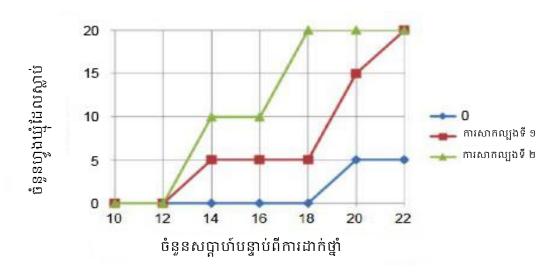
ពិន្ទុពេញ ៣.១៖ សិស្សរៀបអាចម៍ផ្កាយតាមលំដាប់៖ ក គ ខ

ពិន្ទុពេញ ៣.២៖ សិស្សរៀបអាចម៍ផ្កាយតាមលំដាប់៖ គ ក ខ

សំណូរ៣.១ បកស្រាយទិន្នន័យមូលដ្ឋានជាសំណូរងាយស្រួលជាងគេបំផុតនៅក្នុងការ វាយតម្លៃវិទ្យាសាស្ត្រ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ វាត្រូវការចំណេះដឹងក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ ដែលវត្ថុធំនឹង ធ្វើឱ្យមានរណ្ដៅធំ ហើយវត្ថុតូចនឹងធ្វើឱ្យមានរណ្ដៅតូច។ សំណូរ៣.២កាន់តែពិបាក ពីព្រោះ សិស្សត្រូវប្រៀបធៀបរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយចំនួនបីដែលបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាព ដើម្បីកំណត់ ពេលកកើតនៃរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយពីចាស់បំផុតទៅថ្មីបំផុត ដោយផ្នែកលើការត្រូតលើគ្នានៅ ក្នុងរូបភាព។ ឧទាហរណ៍៖ រណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ គ បានកើតឡើងមុន ព្រោះតែរណ្ដៅ អាចម៍ផ្កាយ ក ជាន់ពីលើរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ គ បន្តិច ហើយរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ ខ ជារណ្ដៅ អាចម៍ផ្កាយដែលទើបកើតថ្មីៗ ពីព្រោះវានៅក្នុងរណ្ដៅអាចម៍ផ្កាយ ក។

ត្រខាមឧឌ្ឌយ៖ អាម៉ោតុទ្រេសិចតិ

អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជឿថា មានបុព្វហេតុជាច្រើនដែលធ្វើឱ្យហ្វូងឃ្មុំស្លាប់។ ដោយសារថ្នាំ សម្លាប់សត្វល្អិត ធ្វើឱ្យឃ្មុំបាត់បង់វិញ្ញាណនាំ នៅពេលដែលវានៅក្រៅសំបុក។ អ្នកស្រាវជ្រាវ បានធ្វើតេស្ត ថាតើថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតនេះនាំឱ្យហ្វូងឃ្មុំស្លាប់មែនឬទេ។ នៅក្នុងសំបុកមួយចំនួន ពួកគេដាក់ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតទៅក្នុងអាហារយៈពេលបីសប្តាហ៍។ សំបុកនីមួយៗបានដាក់ បរិមាណអាហារស្មើៗគ្នា ប៉ុន្តែនៅក្នុងអាហារមានបរិមាណថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតខុសៗគ្នា និង សំបុកខ្លះមិនបានដាក់ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតនោះទេ។ លទ្ធផលបង្ហាញថា ពុំមានហ្វូងឃ្មុំណា ស្លាប់ភ្លាមៗឡើយ ប៉ុន្តែត្រឹមសប្តាហ៍ទី១៤ សំបុកខ្លះគ្មានឃ្មុំសោះ។ ក្រាបខាងក្រោមនេះ កត់ត្រាពីលទ្ធផលនៃការពិសោធ៖

សំណូរទី១៖ ការស្លាប់នៃហ្វូងឃ្មុំ

តើការពិសោធនេះបានធ្វើតេស្តទៅលើអ្វី? ជ្រើសរើសនូវចម្លើយមួយខាងក្រោមនេះ៖

- ក. ការពិសោធពីផលប៉ះពាល់នៃថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតទៅលើភាពស៊ាំរបស់សត្វឃ្មុំក្នុង អំឡុងពេលមួយ ។
- ខ. ការពិសោធពីផលប៉ះពាល់នៃបរិមាណខុសៗគ្នានៃថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត ទៅលើចំនូន សំបុកឃ្មុំដែលបានរកឃើញក្នុងអំឡុងពេលមួយ។
- គ. ការពិសោធពីផលប៉ះពាល់នៃការស្លាប់របស់ហ្វូងឃ្មុំចំពោះភាពស៊ាំរបស់វាទៅនឹងថ្នាំ សម្លាប់សត្វល្អិត។
- ឃ. ការពិសោធពីផលប៉ះពាល់នៃការស្លាប់របស់ហ្វូងឃ្មុំចំពោះកំហាប់នៃថ្នាំសម្លាប់ សត្វល្អិត។

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៨ និងថ្នាក់ទី៩
- លទ្ធផលសិក្សា	វាយតម្លៃ និងរៀបចំការអង្កេតបែបវិទ្យាសាស្ត្រ
- កម្រិតពុទ្ធិ	វាយតម្លៃ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ១ក
- ប្រភព	PISA

អង្រាងលោតឧបនន្ទុយ៖ ងារសិរតុទេសិចត្តិ

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ ៖ ក

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ម្រាលខាងខ្លួន ៖ ស្ព្រីសម្ពស់

រោងចក្រថាមពលជាច្រើនប្រើឥន្ធនៈដែលបញ្ចេញមកវិញនូវកាបូនឌីអុកស៊ីត។ ការ បន្ថែមកាបូនឌីអុកស៊ីតទៅក្នុងខ្យល់ប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទៅលើអាកាសធាតុ។ មានវិធីសាស្ត្រ ផ្សេងៗគ្នាដើម្បីកាត់បន្ថយបរិមាណកាបូនឌីអុកស៊ីតដែលបានបញ្ចេញទៅក្នុងខ្យល់។ មានវិធី សាស្ត្រមួយគឺការប្រើជីវឥន្ធនៈជំនួសឱ្យការប្រើផូស៊ីលឥន្ធនៈ។ វិធីសាស្ត្រមួយទៀតគឺការស្រូប យកកាបូនឌីអុកស៊ីតដែលបញ្ចេញដោយរោងចក្រថាមពល ហើយស្តុកវាទុកនៅក្រោមដីជ្រៅ ឬ ក្នុងមហាសមុទ្រ។ វិធីសាស្ត្រនេះហៅថា ការចាប់យកកាបូន។

សំណូរទី១៖ ផូស៊ីលឥន្ធនៈ

ការប្រើជីវឥន្ធនៈ និងផ្ទស៊ីលឥន្ធនៈមានផលប៉ះពាល់ខុសគ្នាលើកម្រិត កាប្ងូនឌីអុកស៊ីតៗ តើចម្លើយខាងក្រោម មួយណាដែលផ្ដល់ការពន្យល់ល្អជាងគេបំផុត?

- ក. ជីវឥន្ធនៈមិនបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីតនៅពេលដុតឡើយ។
- ខ. រុក្ខជាតិដែលប្រើសម្រាប់ធ្វើជាជីវឥន្ធន:ស្រូបយកកាបូនឌីអុកស៊ីតពីក្នុងខ្យល់នៅពេលដែលវាលូតលាស់។
- គ. ជីវឥន្ធនៈស្រ្ទបយកកាបូនឌីអុកស៊ីតពីក្នុងខ្យល់នៅពេលដុតវា។
- ឃ. កាបូនឌីអុកស៊ីតដែលបញ្ចេញដោយរោងចក្រថាមពលប្រើជីវឥន្ធន:មានលក្ខណៈ គីមីខុសពីរោងចក្រថាមពលប្រើផូស៊ីលឥន្ទន:។

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	វ្នាក់ ទី៩
- លទ្ធផលសិក្សា	បង្ហាញពីប្រភេទវ៉ែ និងផ្ទស៊ីលឥន្ធន:
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ១ក
- ប្រភព	PISA

អត្រាភំពៃល្យមធានមននី៤៖ ផូស៊ីលឥន្ទន:

អត្រាកំណែសំណូរទី១៖

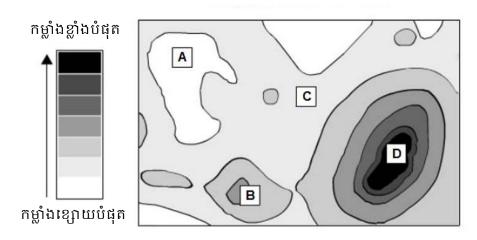
ពិន្ទពេញ ៖ ខ

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ម្រឆានមននី៥៖ ភានោញយកនីកកូខដី និខភាពពួយថែនដី

ការទាញយកទឹកក្នុងដី និងការរញ្ជូយផែនដី កម្លាំងក្នុងសំបកផែនដី

កម្រិតកម្លាំងក្នុងសំបកផែនដី

ផែនទីខាងលើបង្ហាញពីកម្រិតកម្លាំងក្នុងសំបកផែនដីនៅក្នុងតំបន់មួយ។ ទីតាំងបូននៅ ក្នុងតំបន់នោះគឺត្រូវបានកំណត់ដោយ A B C និងD។ ទីតាំងនីមួយៗគឺនៅក្នុង ឬក្បែរស្នាមប្រេះ ដែលឆ្លងកាត់តំបន់នេះ។

សំណូរទី១៖ ការទាញយកទឹកក្នុងដី និងការរញ្ជួយផែនដី

លំដាប់ខាងក្រោមនេះ តើចម្លើយមួយណាដែលរៀបលំដាប់ហានិភ័យនៃការរញ្ចូយដីពី ខ្សោយបំផុតទៅខ្លាំងបំផុត?

- ñ. DBAC
- 2. ACBD
- គ. DBCA
- ឃ. ADCB

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៩ និង១១
- លទ្ធផលសិក្សា	បង្ហាញពីប្រភេទរលករញ្ចូយដី និងរង្វាស់រញ្ចូយដី
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ១ខ
- ប្រភព	PISA

អង្រាគំលេទ្រឆានមននី៥៖ ភានេាញយកនីកកូខដី និខភាពញួយផែនដី

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ ៖ ខ

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ទ្រសានឧងនឹង៖ ជន្លឺថ្ងៃ

សូមអានពត៌មានរួចឆ្លើយសំណូរខាងក្រោម៖

ពន្លឺព្រះអាទិត្យនៅថ្ងៃទី២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០២

ថ្ងៃនេះនៅអឌ្ឍគោលខាងជើងមានពេលថ្ងៃវែងបំផុត។ ប្រជាជននៅប្រទេសអូស្ត្រាលី ទទូលបានពេលថ្ងៃខ្លីបំផុត។ នៅទីក្រុងម៉ែលបឺនក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី ព្រះអាទិត្យចាប់ផ្ដើម រះនៅម៉ោង៧:៣៦នាទីព្រឹក និងលិចទៅវិញនៅម៉ោង៥:០៨នាទីល្ងាច ដោយផ្ដល់រយៈពេល ថ្ងៃ ៩ម៉ោង និង៣២នាទី។

ប្រៀបធៀបរយៈពេលថ្ងៃ ថ្ងៃនេះទៅនឹងរយៈពេលថ្ងៃដែលវែងបំផុតក្នុងមួយឆ្នាំនៅ អឌ្ឍគោលខាងត្បូង ដែលបានព្យាករណ៍នៅថ្ងៃទី២២ ខែធ្នូ នៅពេលព្រះអាទិត្យចាប់ផ្ដើមរះ នៅម៉ោង៥:៥៥នាទីព្រឹក និងលិចទៅវិញនៅម៉ោង៨:៤២នាទីល្ងាច ដោយផ្ដល់រយៈពេលថ្ងៃ ១៥ម៉ោង និង៤៧នាទី។

លោក Perry Vlahos ប្រធានផ្នែកតារាសាស្ត្របាននិយាយថា អត្ថិភាពនៃការផ្លាស់ប្តូរ រដូវនៅភាគខាងជើងនិងភាគខាងត្បូងគឺទាក់ទងទៅនឹងភាពលំអៀង២៣ដឺក្រេ របស់អ័ក្ស ផែនដី។

ទីក្រុងម៉ែលបឺននៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលីនៅរយៈទទឹង៣៨ដឺក្រេ ភាគខាងត្បូងនៃអេក្វាទ័រ។

ប្រភពដកស្រង់ចេញពីកាសែត The Age ទីក្រុងម៉ែលបឺនប្រទេសអូស្ត្រាលី ថ្ងៃទី២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៨។

សំណូរទី១៖ ពន្លឺថ្ងៃ

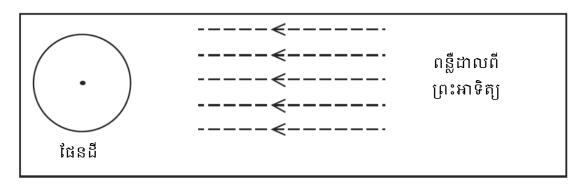
តើប្រយោគណាដែលពន្យល់ពីមូលហេតុដែលមានភាពភ្លឺ និងភាពងងឹតកើតឡើងនៅ លើផែនដី?

- ក. ផែនដីវិលជុំវិញអ័ក្សរបស់វា
- ខ. ព្រះអាទិត្យវិលជុំវិញអ័ក្សរបស់វា
- គ. អ័ក្សរបស់ផែនដីត្រូវបានរុញឡើង
- ឃ. ផែនដីវិលជុំវិញព្រះអាទិត្យ

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៧ ទី៨ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	បង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងចលនារបស់ផែនដីជុំវិញព្រះអាទិត្យ
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិតទី ៤ (ពិន្ទុ ៥៩២)
- ប្រភព	PISA 2003

សំណូរទី២៖ ពន្លឺថ្ងៃ

ក្នុងរូបភាពនេះបង្ហាញពីពន្លឺព្រះអាទិត្យដាលមកលើផែនដី។

រូបភាពពន្លឺព្រះអាទិត្យដាលមកលើផែនដី

	សន្មតថារូបភាពខាងលើជាថ្ងៃខ្លីបំផុតនៅក្នុងទីក្រុងម៉ែលប	ប៊ឺន។		
	គូសបង្ហាញអ័ក្សផែនដី អឌ្ឍគោលខាងជើង អឌ្ឍគោល	ខាងត្បូង	និងអេក្វាទ័រនៅលើ	Š
រូបភាព	ព។	·		
	តាមរូបភាព ដាក់ឈ្មោះគ្រប់ផ្នែកនៃចម្លើយរបស់ប្អូន។			

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៧ ទី៨ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	បង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងចលនារបស់ផែនដីជុំវិញព្រះអាទិត្យ
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណូរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៦ (ពិន្ទុ ៧២០)
- ប្រភព	PISA 2003

ម្សារំពីពេះ មេនិងមានមនុស្ស

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ ក.ផែនដីវិលជុំវិញអ័ក្សរបស់វា **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬរំលង ។

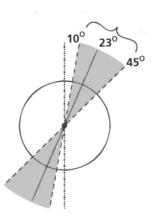
ការឆ្លើយសំណូរនេះបានពិន្ទុពេញលេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 592 នៃកម្រិតសមត្ថភាពមុខវិជ្ជាវិទ្យា សាស្ត្រក្នុងកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2003។ ក្នុងបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 43% អាចឆ្លើយ សំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ។ សំណូរនេះវាយតម្លៃលើលំនាំ នៃការពិពណ៌នា ការពន្យល់ និងការប៉ាន់ស្មានបាតុភូតវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃការដាក់ពិន្ទុចម្លើយរបស់សំណូរនេះគឺ៖

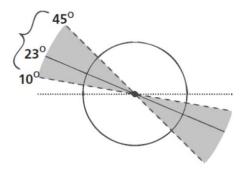
- អ័ក្សរបស់ផែនដីត្រូវបានទាញទៅរកព្រះអាទិត្យក្នុងចន្លោះមុំ១០ដឺក្រេ និង៤៥ដឺក្រេនៃ រយៈទទឹង គឺទទូលបានពិន្ទុ។ ក្រៅពីចន្លោះមុំ១០ដឺក្រេ និង៤៥ដឺក្រេនៃរយៈទទឹង គឺមិន ទទូលបានពិន្ទុ។
- ការដាក់ឈ្មោះ ឬមិនដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលខាងជើង និងអឌ្ឍគោលខាងត្បូង ឬក៏
   អឌ្ឍគោលណាមួយក៏ដោយ ក៍ទទួលបានពិន្ទុដែរ។

ការដាក់ពិន្ទុសម្រាប់អ័ក្ស

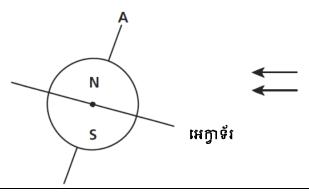
• តាមដ្យាក្រាមខាងក្រោម អេក្វាទ័រត្រូវបានគូសតាមអ័ក្សទ្រេតងាកទៅរកព្រះអាទិត្យក្នុង ចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេ ទៅ៤៥ដឺក្រេធៀបនឹងអ័ក្សដេក គឺទទួលបានពិន្ទុ។ អេក្វាទ័រអាចត្រូវ បានគូសជាបន្ទាត់រាងអេលីប ឬបន្ទាត់ត្រង់។

ការដាក់ពិន្ទុសម្រាប់អេក្វាទ័រ

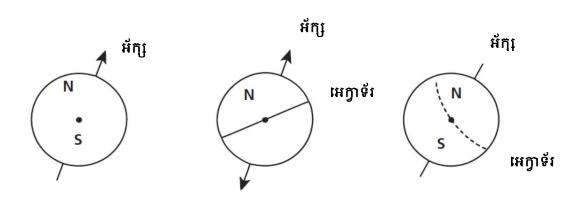

• ក្រៅពីចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេនៃរយៈបណ្ដោយ គឺមិនទទួលបានពិន្ទុ។ ពិន្ទុពេញ៖

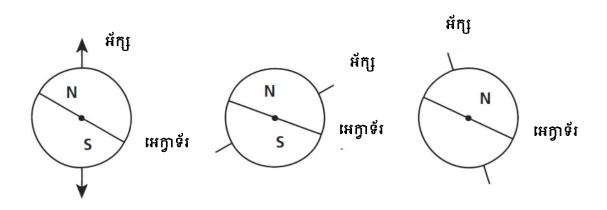
តាមដ្យាក្រាមខាងក្រោម អេក្វាទ័រត្រូវបានគូសតាមអ័ក្សទ្រេតងាកទៅរកព្រះអាទិត្យក្នុង ចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេ ហើយអ័ក្សរបស់ផែនដីបានទ្រេតទៅរកព្រះអាទិត្យក្នុងចន្លោះពី មុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេនៃរយៈទទឹង ហើយនិងដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលខាងជើង និងអឌ្ឍគោល ខាងត្បូងបានត្រឹមត្រូវ (ឬក៏ដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលមួយ)

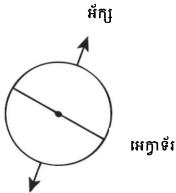
ពិន្ទុមិនពេញ៖ មុំនៃអ័ក្សទ្រេតអេក្វាទ័រក្នុងចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេ ដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍ គោលខាងជើង និងអឌ្ឍគោលខាងត្បូងបានត្រឹមត្រូវ (ឬក៏ដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលមួយ) ប៉ុន្តែមុំនៃ អេក្វាទ័រមិននៅចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេទេ ឬក៏មិនគូសមុំអ័ក្សអេក្វាទ័រ

មុំនៃអ័ក្សទ្រេតអេក្វាទ័រក្នុងចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេ ដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលខាងជើង និង អឌ្ឍគោលខាងត្បូងបានត្រឹមត្រូវ (ឬក៏ដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលមួយ) ប៉ុន្តែមុំនៃអ័ក្សផែនដីមិននៅ ចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេ ឬក៏មិនគូសអ័ក្សផែនដី

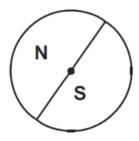

មុំនៃអ័ក្សទ្រេតអេក្វាទ័រក្នុងចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេ ហើយមុំនៃអ័ក្សផែនដីចន្លោះពីមុំ១០ ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេ ប៉ុន្តែដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលខាងជើងនិងអឌ្ឍគោលខាងត្បូងមិនបានត្រឹមត្រូវ (ឬក៏ដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលមួយ ឬគ្មានទាំងពីរ)

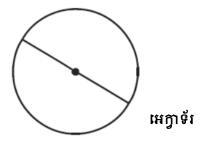

គ្មានពិន្ទុ៖

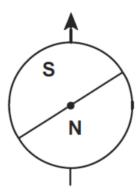
• ដាក់ឈ្មោះអឌ្ឍគោលខាងជើង និងអឌ្ឍគោលខាងត្បូងបានត្រឹមត្រូវ បានតែ មួយចំនុច។

• មុំនៃអ័ក្សទ្រេតអេក្វាទ័រក្នុងចន្លោះពីមុំ១០ដឺក្រេទៅ៤៥ដឺក្រេ គឺត្រូវតែមួយចំនុច។

• មុំនៃអ័ក្សទ្រេតផែនដីនៅចន្លោះមុំ១០ដឺក្រេនិង៤៥ដឺក្រេគឺត្រូវតែមួយចំនុច។

• ចម្លើយផ្សេងទៀតខុសពីចម្លើយខាងលើ ឬ រំលង។

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានពិន្ទុពេញលេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 720 នៃកម្រិតសមត្ថភាពមុខវិជ្ជាវិទ្យា សាស្ត្រក្នុងកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2003។ ការឆ្លើយសំណូរនេះបានពិន្ទុមិនពេញលេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 667 នៃកម្រិតសមត្ថភាពមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2003។ ក្នុងបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 19% អាចឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ។ សំណូរនេះវាយតម្លៃលើលំនាំ នៃការពិពណ៌នា ការពន្យល់ និងការប៉ាន់ស្មានបាតុភូតវិទ្យាសាស្ត្រ។

ទ្រសាសឧងន្ទ័ព៖ ខេត្តសិរិនិទ

រថយន្តក្រុងមួយបើកបរតាមបណ្ដោយផ្លូវត្រង់។ អ្នកបើកបររថយន្តនោះឈ្មោះឆុម បាន ដាក់កែវទឹកមួយនៅនឹងថ្កល់លើប្រដាប់ទ្រ។ ភ្លាមនោះគាត់បានជាន់ហ្វ្រាំងយ៉ាងគំហុក។

សំណូរទី១៖ វេថយន្តក្រុង

តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះទឹកនៅក្នុងកែវ?

- ក. ទឹកនៅនឹងថ្កល់
- ខ. ទឹកនឹងកំពប់ទៅទីតាំងទី១
- គ. ទឹកនឹងកំពប់ទៅទីតាំងទី២
- ឃ. ទឹកនឹងកំពប់ ប៉ុន្តែមិនដឹងទៅទីតាំងទី១ ឬទី២

- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៨ ដល់ ទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	បកស្រាយបានពីច្បាប់និចលភាព (ច្បាប់ទី១ញូតុន)
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី២៖ វេយន្តក្រុង

រថយន្តក្រុងរបស់ឆុមក៏ដូចជាថេយន្តក្រុងអ្នកដទៃទៀតដែរ គឺថេយន្តដែលដំណើរការ ដោយម៉ាស៊ីនសាំង។ រថយន្តក្រុងទាំងនោះបានបំពុលដល់បរិស្ថាន។

នៅតាមទីក្រុងមួយចំន្ទន់មានរថយន្តក្រុងប្រើអគ្គិសនីដែលដំណើរការដោយម៉ាស៊ីន អគ្គិសនី។ តង់ស្យុងដែលប្រើប្រាស់ដោយម៉ាស៊ីនអគ្គិសនីត្រូវបានផ្តល់អោយតាមរយៈខ្សែ បណ្តាញអគ្គិសនីនៅខាងលើ (ដូចរថភ្លើងអគ្គិសនី)។

អគ្គិសនីត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ដោយស្ថានីយថាមពលដែលប្រើផូស៊ីលឥន្ធន:។ អ្នកគាំទ្រការ ប្រើប្រាស់រថយន្តក្រុងប្រើចរន្តអគ្គិសនីក្នុងទីក្រុងនិយាយថា រថយន្តក្រុងទាំងនេះមិនរួមចំណែក ដល់ការបំពុលបរិស្ថានទេ។

តើអ្នកគាំទ្រទាំងនេះនិយាយត្រូវឬទេ?	ចូរពន្យល់ចម្លើយរបស់អ្នក។

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៩ ថ្នាក់ទី១១ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	រកឃើញពីមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានកង្វក់ខ្យល់
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- ប្រភព	PISA

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ គ. ទឹកនឹងកំពប់ទៅទីតាំងទី២ **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬរំលង។

សំណូរនេះវាយតម្លៃលើលំនាំបង្ហាញចំណេះដឹង និងការយល់ដឹង។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ចម្លើយដែលផ្តល់ឱ្យគឺត្រូវបានបញ្ជាក់ថា ស្ថានីយថាមពលក៏បានបំពុលដល់បរិស្ថាន ផងដែរដូចជា៖

- ទេ ព្រោះស្ថានីយឋាមពលធ្វើអោយបំពុលដល់បរិស្ថានផងដែរ
- បាទ ឬចាស ប៉ុន្តែវាជាការត្រឹមត្រូវចំពោះតែរថយន្តក្រុងប្រើអគ្គិសនីផ្ទាល់ តែស្ថានីយ ថាមពលក៏ធ្វើអោយបំពុលដល់បរិស្ថានដែរ។

គ្មានពិន្ទុ៖ ទេ បាទ ឬចាស គ្មានការពន្យល់ត្រឹមត្រូវ ឬ រំលង។

សំណូរនេះវាយតម្លៃលើលំនាំបង្ហាញចំណេះដឹង និងការយល់ដឹង។

ទ្រខានឧងធ្នូ៤៖ បន្ទឹង្សាស

បូណាចូលចិត្តមើលផ្កាយ។ ទោះជាយ៉ាងណា គាត់មិនអាចសង្កេតមើលផ្កាយបាន ច្បាស់នៅពេលយប់ទេពីព្រោះគាត់រស់នៅក្នុងទីក្រុងធំ។

ឆ្នាំមុន បូណា បានទៅលេងតំបន់ជនបទ ជាកន្លែងដែលគាត់អាចសង្កេតឃើញផ្កាយ មួយចំនូនធំ ដែលគាត់មិនអាចមើលឃើញនៅពេលដែលគាត់រស់នៅទីក្រុង។

សំណូរទី១៖ ពន្លឺផ្កាយ

ហេតុអ្វីបានជាគេសង្កេតឃើញផ្កាយនៅជនបទច្រើនជាងនៅទីក្រុង?

- ក. ព្រះចន្ទមានពន្លឺខ្លាំងនៅក្នុងទីក្រុងដែលធ្វើអោយបាំងពន្លឺដែលចេញពីផ្កាយជាច្រើន
- ខ. មានធូលីច្រើនដែលធ្វើអោយចំណាំងផ្លាតពន្លឺក្នុងលំហទីក្រុងច្រើនជាងចំណាំងផ្លាត ពន្លឺនៅលំហជនបទ
- គ. ភាពភ្លឺនៃពន្លឺនៅទីក្រុងធ្វើអោយមានការលំបាកមើលផ្កាយបានច្បាស់
- យ. ខ្យល់ក្ដៅក្នុងទីក្រុងឡើងកម្ដៅដោយសារការបញ្ចេញកម្ដៅពីរថយន្តគ្រឿងម៉ាស៊ីន និង តាមផ្ទះ

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី១ ២
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់ពីឧបសគ្គនៃបរិយាកាសចំពោះការសង្កេតមេឃ
- កម្រិតពុទ្ធិ	ចងចាំ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី២៖ ពន្លឺផ្កាយ

បូណាប្រើតេលេទស្សន៍ ដែលមានអង្កត់ផ្ចិតឡង់ទីធំដើម្បីសង្កេតមើលផ្កាយដែលមាន ពន្លឺខ្សោយ។ ហេតុអ្វីបានជាត្រូវប្រើតេលេទស្សន៍ដែលមានអង្កត់ផ្ចិតឡង់ទីធំទើបអាចសង្កេត បានជាក់លាក់ពីផ្កាយដែលមានពន្លឺខ្សោយ?

- ក. ឡង់ទីធំប្រមូលផ្តុំពន្លឺបានច្រើន
- ខ. ឡង់ទីធំពង្រីកទំហំបានធំ
- គ. ឡង់ទីធំអាចឱ្យយើងមើលផ្កាយបានច្រើន
- ឃ. ឡង់ទីធំអាចចាប់យកពន្លឺផ្កាយក្នុងទីងងឹត

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ប្រៀបធៀបពីភាពខុសគ្នានៃតេឡេទស្សន៍
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

អត្រាអំណែប្រធានមននី៨៖ ពន្លឺផ្លាយ

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ គ.ភាពភ្លឺនៃពន្លឺនៅទីក្រុងធ្វើអោយមានការលំបាកមើលផ្កាយបានច្បាស់។ **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬរំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ក.ឡង់ទីធំប្រមូលផ្ដុំពន្លឺបានច្រើន **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

ទ្រខានឧងខ្មុន្ទ៖ អំរអ្នំឆ្មើយ

ប្រទេសជាច្រើនតាមដានទារកដែលកំពុងលូតលាស់នៅក្នុងផ្ទៃដោយរូបភាព សូរអ៊ុលត្រា(អេកូសាស្ត្រ)។ គេគិតថាសូរអ៊ុលត្រាមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់ម្ដាយនិងទារក។

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតកាន់ឧបករណ៍ស្ទង់ហើយបម្លាស់ទីលើផ្ទៃពោះម្ដាយ រលកសូរអ៊ុលត្រា បានបញ្ជូនទៅក្នុងពោះម្ដាយ។ នៅក្នុងផ្ទៃពោះ ចំណាំងផ្លាតនៃរលកពីផ្ទៃរាងកាយរបស់ទារក។ ចំណាំងផ្លាតនៃរលកទាំងនេះត្រូវបានចាប់យកដោយឧបករណ៍ស្ទង់ម្ដងទៀត ហើយភ្ជាប់ទៅ នឹងម៉ាស៊ីនដែលអាចបង្ហាញរូបភាពបាន។

សំណូរទី១៖ សូរអ៊ុលត្រា

ពីទម្រៈ សូរអ៊ុល[គណនា[	ត្រាដាល	អេក្វស កំពោះជេ	0 0				
 		 		 	 	 	 •••••

- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨ និងទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់បានច្បាស់លាស់នូវលក្ខណ: និងបម្រើបម្រាស់នៃសូរអ៊ុលត្រា
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី២៖ សូរអ៊ុលត្រា

ដើម្បីមើលរូបភាពនៃទារកគេអាចប្រើកាំរស្មីអ៊ិច (X-RAY)។ ទោះជាយ៉ាងណា ស្ត្រី
ទទូលការណែនាំឱ្យជៀសវាងក្នុងការប្រើប្រាស់កាំស្មើអ៊ិចក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះផ [ឹ] ង ដែរ។
ហេតុអ្វីបានជាស្ត្រីគួរជៀសវាងការប្រើកាំរស្មីអ៊ិច ជាពិសេសក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ?

- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨ និងទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់បានច្បាស់លាស់នូវលក្ខណ: និងបម្រើបម្រាស់
	នៃសូរអ៊ុលត្រា
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៣៖ សូរអ៊ុលត្រា

តើការពិនិត្យតាមដានដោយប្រើអេក្ខសាស្ត្រអាចផ្តល់ការជឿជាក់ដល់ម្តាយដើម្បីផ្តល់នូវ ចម្លើយនៃសំណួរខាងក្រោម ឬទេ? គូសរង្វង់លើចម្លើយ "បាទ/ចាស ឬទេ" នៃសំណួរនីមួយៗ ខាងក្រោម។

តើការពិនិត្យតាមដានដោយប្រើអេក្ខសាស្ត្រអាចឆ្លើយនឹងសំណូរទាំង	បាទ/ចាស ឬទេ?		
នេះឬទេ?			
តើអាចដឹងថាមានទារកច្រើនជាងមួយឬទេ?	បាទ/ចាស ឬទេ		
តើអាចដឹងថាភ្នែករបស់ទារកមានពណ៌អ្វីទេ?	បាទ/ចាស ឬទេ		
តើដឹងពីទំហំរបស់ទារកត្រឹមត្រូវដែរឬទេ?	បាទ/ចាស ឬទេ		

- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨ និងទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់បានច្បាស់លាស់នូវលក្ខណៈ និងបម្រើបម្រាស់នៃសូរអ៊ុលត្រា
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ខុស/ត្រូវ
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៤៖ សូរអ៊ុលត្រា

តើអ្នកយល់ស្របទៅនឹងប្រយោគខាងក្រោមដែរឬទេ? ចូរគូស v តែមួយតាមជួរដេកនីមួយៗ។

	យល់	យល់	មិនយល់	មិនយល់
	ស្រប	ស្រប	ស្រប	ស្រប
	ខ្លាំង			សោះ
ការយល់ដឹងអំពីរបៀបនៃការប្រើអេកូសាស្ត្រ				
ដែលអាចឆ្លុះទៅក្នុងខ្លួនដោយគ្មានគ្រោះថ្នាក់				
សិក្សាបន្ថែមពីភាពខុសគ្នារវាងកាំរស្មីអ៊ិច និង				
អេកូសាស្ត្រ				
ដឹងអំពីការព្យាបាលផ្សេងៗដោយប្រើ				
អេកូសាស្ត្រ				

- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨ និងទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់បានច្បាស់លាស់នូវលក្ខណ: និងបម្រើបម្រាស់នៃសូរអ៊ុលត្រា
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

អត្រាគំណែប្រធានបននី៩៖ សូអ៊ើលគ្រា

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ ចម្លើយដូចជា៖

- ត្រូវវាស់រយ:ពេលសម្រាប់រលកសូរអ៊ុលត្រាចេញពីឧបករណ៍វាស់ស្ទង់ទៅទារក
   និងផ្លាតត្រលប់មកវិញ
- រយ:ពេលនៃរលកដាល
- ពេល
- រយៈពេល។ ចម្ងាយចរ=ល្បឿន/រយៈពេល(ទោះបីជាសិស្សសរសេររូបមន្តមិន ត្រឹមត្រូវក៏ដោយ តែសិស្សបានឆ្លើយថា "រយៈពេល"។
- ត្រូវតែរកឃើញនៅពេលសូរអ៊ុលត្រារកឃើញទារក។

គ្មានពិន្ទ៖ ចម្លើយផ្សេង ឬ រំលង។

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណួរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ចម្លើយដូចជា៖

- កាំរស្មីអ៊ិចគឺមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ទារក
- កាំរស្មីអ៊ិចធ្វើឱ្យទារកឈឺចាប់
- កាំរស្មីអ៊ិចអាចបណ្ដាលឱ្យទារកមានការផ្លាស់ប្ដូរ
- កាំរស្មីអ៊ិចអាចបណ្ដាលឱ្យទារកពិការភាពពីកំណើត
- ពីព្រោះទារកអាចទទួលវិទ្យុសកម្មខ្លះ

ពិន្ទុមិនពេញ៖ ចម្លើយដូចជា៖

• កាំរស្មីអ៊ិចមិនផ្ដល់រូបភាពច្បាស់លាស់នៃទារក

- កាំរស្មីអ៊ិចបញ្ចេញជាតិវិទ្យុសកម្ម
- ទារកអាចទទួលបានភាពមិនប្រក្រតី
- វិទ្យុសកម្មគឺបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់(វាមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ។សក្ដានុពលគ្រោះថ្នាក់ ចំពោះទារកមានចែងជាក់លាក់)
- វាធ្វើឱ្យមានការលំបាកដល់ស្ត្រីដើម្បីមានកូនទៀត(នេះគឺជាហេតុផលសម្រាប់ ធ្វើការជៀសវាងក្នុងការប្រើកាំរស្មីអ៊ិចទូទៅ។

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣ ពិន្ទុពេញ៖

- ជាទ/ចាស
- **■** [G
- បាទ/ចាស

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៤ ពិន្ទុពេញ៖

- យល់ស្របខ្លាំង
- មិនយល់ស្របសោះ
- មិនយល់ស្របសោះ

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ម្រឆានមននី១០៖ ស្ថានីយផលិតថាមពលអគ្គិសនីដែលម្រើប្រាស់ខ្យល់

ប្រជាជនជាច្រើនបានជឿថា ខ្យល់អាចប្រើជំនូសប្រេង និងធ្យូងថ្មដើម្បីធ្វើជាប្រភព ថាមពលសម្រាប់បង្កើតអគ្គិសនី។

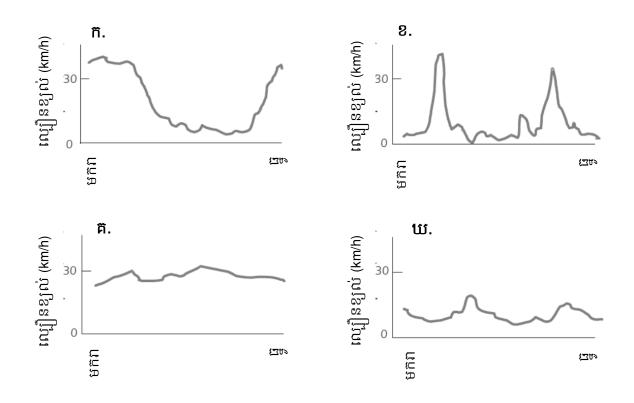
តាមរូបភាពនេះស្លាបកង្ហារអាចវិលបានដោយសារខ្យល់បក់។ ការវិលរបស់កង្ហារនេះធ្វើ អោយថាមពលអគ្គិសនីត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយឌីណាម៉ូដែលបង្វិលដោយស្លាបកង្ហារ។

សំណូរទី១៖ ស្ថានីយផលិតថាមពលអគ្គិសនីដែលប្រើប្រាស់ខ្យល់

តាមក្រាបខាងក្រោមបង្ហាញពីល្បឿនមធ្យមនៃខ្យល់ក្នុងទីតាំងបូនកន្លែងផ្សេងៗគ្នាក្នុង រយៈពេលមួយឆ្នាំ។

តើក្រាបមួយណាបង្ហាញពីទីតាំងសមស្របបំផុតដើម្បីបង្កើតស្ថានីយផលិតថាមពល អគ្គិសនីដោយប្រើប្រាស់ខ្យល់ដើម្បីបង្កើតអគ្គិសនី?

សំណូរទី២៖ ស្ថានីយផលិតថាមពលអគ្គិសនីដែលប្រើប្រាស់ខ្យល់

ខ្យល់ខ្លាំង ស្លាបកង្ហារវិលបានលឿនហើយបង្កើតបានអានុភាពអគ្គិសនីចេញធំ បើទោះបីជាមិនមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់រវាងល្បឿនខ្យល់និងអានុភាពអគ្គិសនីនៅក្នុងការ កំណត់ជាក់លាក់ក៏ដោយ។

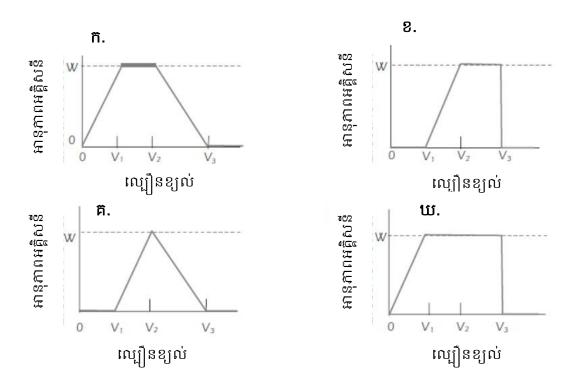
ខាងក្រោមនេះមានលក្ខខណ្ឌដំណើរការបូននៃការបង្កើតអគ្គិសនីនៅក្នុងស្ថានីយផលិត ថាមពលអគ្គិសនីដោយប្រើប្រាស់ខ្យល់ជាក់ស្តែងមួយ។

ស្លាបកង្ហារចាប់ផ្តើមវិលពេលដែលល្បឿនខ្យល់កើនឡើងដល់ V_1 ។

អានុភាពអគ្គិសនីបញ្ចេញកើនដល់តម្លៃអតិបរមា (W) ក្នុងករណីដែលល្បឿនខ្យល់កើន ដល់ $\emph{V}_{2}$ ។

ដើម្បីសុវត្ថិភាព៖ ស្លាបកង្ហារត្រូវបានការពារកុំអោយល្បឿនរង្វិលលឿនជាងនៅពេលដែល ល្បឿនខ្យល់មានល្បឿន V_2 ។

ស្លាបកង្ហារឈប់វិញពេលដែលខ្យល់មានល្បឿនលើសពីកម្រិតV₃។ តើក្រាបមូយណាដែលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ពីទំនាក់ទំនងរវាងល្បឿនខ្យល់ និង ការបញ្ចេញអានុភាពអគ្គិសនីក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃដំណើរការខាងក្រោមនេះ?

- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី១០ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	បំលែងថាមពលដែលមានប្រភពខុសគ្នាឱ្យទៅជាថាមពលអគ្គិសនី
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៣៖ ស្ថានីយផលិតថាមពលអគ្គិសនីដែលប្រើប្រាស់ខ្យល់

កម្ពស់កាន់តែខ្ពស់ស្លាបកង្ហារវិលកាន់តែយឺតនៅខណ:ដែលខ្យល់មានល្បឿនដូចគ្នា។ ខាងក្រោមនេះមួយណាដែលមានហេតុផលសមស្របជាងគេ។ ហេតុអ្វីបានជាស្លាបកង្ហារវិល កាន់តែយឺតនៅពេលទីតាំងកាន់តែខ្ពស់ខណ:មានល្បឿនខ្យល់ដូចគ្នា?

- ក. កំហាប់ខ្យល់ទាប(ថយចុះ)កាលណាកម្ពស់កើនឡើង
- ខ. សីតុណ្ហភាពកាន់តែទាបកាលណាកម្ពស់កើនឡើង
- គ. សំទុះទំនាញកាន់តែតូចកាលណាកម្ពស់កើនឡើង
- ឃ. ភ្លៀងច្រើនញឹកញាប់កាលណាកម្ពស់កើនឡើង (ជាញឹកញាប់ភ្លៀងច្រើននៅកន្លែង កម្ពស់ខ្ពស់)

- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី១០ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	បំលែងថាមពលដែលមានប្រភពខុសគ្នាឱ្យទៅជាថាមពលអគ្គិសនី
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៤៖	a l .	a .	_	ലാ.			
2 ከ	800 PK (12)	ገ የ <i>ድ</i> የረን ይያ ጠ	በተርያ ድ ልተነ	0 f2 ntl	****	ጵያወያር	15
57 & 11 M 4 O 4	MORION	осысы	•UAIN•U	กานเก	HULUL	PO 0 P	U
u	Ω.		ค		U U	U	

ចូរពណ៌នាពីលក្ខណៈពិសេស គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃការប្រើប្រាស់ខ្យល់ដើម្បី បង្កើតអគ្គិសនីដោយប្រៀបធៀបជាមួយការប្រើប្រាស់ឥន្ធនៈផូស៊ីលដូចជា ធ្យូងថ្ម ប្រេង និង ឧស្ម័នធម្មជាតិ។

គុណសម្បត្តិ៖	
គុណវិបត្តិ៖	
- មុខវិជ្ជា	រូបវិទ្យា ទី១០ និងទី១២
- កម្រិតថ្នាក់	ទី១០ និងទី១២

99121	[30.9].
- កម្រិតថ្នាក់	ទី១០ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	បំលែងថាមពលដែលមានប្រភពខុសគ្នាឱ្យទៅជាថាមពលអគ្គិសនី
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- ប្រភព	PISA

អត្រាគំណែប្រធានមននី១០៖ ស្ថានីយផលិតថាមពលអគ្គិសនីដែលម្រើប្រាស់ខ្យល់

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ គ

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណួរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ខ

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣

ពិន្ទុពេញ៖ ក. ខ្យល់ថយចុះកាលណាកម្ពស់កើនឡើង គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រ្ទវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៤

ពិន្ទុពេញ៖ គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិមានដូចខាងក្រោម **គុណសម្បត្តិ**

- មិនបញ្ចេញឧស្ម័នកាបូនិច(*co*₂)
- មិនប្រើប្រាស់ឥន្ធនៈ ផ្ទស៊ីល
- ប្រភពខ្យល់ប្រើប្រាស់មិនចេះអស់
- បន្ទាប់ពីបង្កើតម៉ាស៊ីនប្រើខ្យល់បាន តម្លៃនៃការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីមានតម្លៃទាប
- គ្មានកង្វក់ ហើយគ្មានសារធាតុបំពុល ដែលត្រូវបានបញ្ចេញចោល
- ប្រើប្រាស់កម្លាំងបានមកពីធម្មជាតិ ឬថាមពលស្អាត
- មានភាពជិតស្និទ្ធជាមួយបរិស្ថាន នឹងប្រើប្រាស់បានក្នុងរយៈពេលវែង

គុណវិបត្តិ

 ដំណើរការតាមតម្រូវការមិនអាចធ្វើទៅបាន(ពីព្រោះល្បឿនខ្យល់មិនអាច គ្រប់គ្រងបាន)

- ទីតាំងសមស្របសម្រាប់ដាក់កង្ហារគឺមានកំណត់
- ស្លាបកង្ហារអាចខ្ទុចដោយសារកម្លាំងខ្យល់ខ្លាំង
- បរិមាណថាមពលដែលបង្កើតឡើងដោយម៉ាស៊ីនខ្យល់នីមួយៗមានទំហំតូច
- មានសម្លេងរំខានកើតឡើងនៅក្នុងករណីខ្លះ
- ជូនកាលបក្សីមួយចំនួនបានស្លាប់បន្ទាប់ពីហើរឆ្លងកាត់កង្ហាររង្វិល
- សម្រស់ធម្មជាតិត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ(មើលឃើញការបំពុលធម្មជាតិ)
- ការតម្លើងមានតម្លៃថ្លៃ

ពិន្ទុមិនពេញ៖ ក្នុងចំណោម គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិ ដែលមានចម្លើយត្រឹមត្រូវខ្លះមាននៅ ក្នុងពិន្ទុពេញ

គ្មានពិន្ទុ៖ ឆ្លើយមិនត្រឹមត្រូវដូចដែលបានរៀបរាប់ក្នុងគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិ។

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

ទ្រខានឧងធ្នើ១៦៖ ម្រែន៦ន

តារាងខាងក្រោមមានរូបមន្តពីរផ្សេងគ្នា សម្រាប់ផលិតគ្រឿងសំអាងដោយខ្លូនឯង។ ក្រែមក្រមូនលាបបបូរមាត់មានលក្ខណៈវឹងជាងក្រែមរាវ ដែលមានភាពទន់ និងលក្ខណៈ ខាប់ស្អិត។

ក្រែមរាវ

ប្រេងបន្លែ 5g ក្រមូនឃ្មុំ 0.2g ក្រមូនប្រេងដូង 0.2g សារធាតុពណ៌ ១ ស្លាបព្រា រសជាតិអាហារ ១ តំណក់

ការណែនាំ៖

ដាក់ប្រេងបន្លែ និងក្រមូនទាំងពីរប្រភេទក្នុង កំប៉ុងលោហៈមួយ ហើយយកវាត្រាំក្នុងទឹកក្ដៅ ដើម្បីផ្ដល់កម្ដៅឱ្យវា រហូតទទួលបានល្បាយ។ បន្ទាប់មកបន្ថែមសារធាតុពណ៌ និងរសជាតិ អាហារលាយបញ្ចូលគ្នា។

ក្រែមក្រមូន

ប្រេងបន្លែ 5g ក្រមូនឃ្មុំ 1g ក្រមូនប្រេងដូង 1g សារធាតុពណ៌ ១ ស្លាបព្រា រសជាតិអាហារ ១ តំណក់

ការណែនាំ៖

ដាក់ប្រេងបន្លែ និងក្រមូនទាំងពីរប្រភេទក្នុង កំប៉ុងលោបា:មួយ ហើយយកវាត្រាំក្នុងទឹក ក្ដៅដើម្បីផ្ដល់កម្ដៅឱ្យវា រហូតទទួលបាន ល្បាយ។ បន្ទាប់មកបន្ថែមសារធាតុពណ៌ និងរសជាតិអាហារលាយបញ្ចូលគ្នា។

សំណូរទី១៖ ក្រែមរាវ

ក្នុងការផលិតក្រែមរាវ និងក្រែមក្រមូនជាការលាយបញ្ចូលគ្នារវាងប្រេង និងក្រមូន បន្ទាប់មកគេបន្ថែមសារធាតុពណ៌ និងរសជាតិអាហារចូល។ ក្រែមក្រមូនផលិតតាមរូបមន្តនេះ មានភាពរឹង និងពិបាកប្រើ។

ទន់ជ	តើអ្នកព្ ាឯមុន?	វ្វាស់ប្តូរស	មាសភាគរ៉ែ	នគ្រឿងផ	ប្រ័យាំងដូច	ម្ដេចដើម្	្សិផលិតព្រែ	ម្ចុក្យមក្	នឱ្យកាន់	ព៊ែ
	•									
		• • • • • • • • • • • • • • •	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •							

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨
- លទ្ធផលសិក្សា	ពណ៌នាលក្ខណ: និងធាតុបង្កល្បាយ
- កម្រិតពុទ្ធិ	ចងចាំ
- ទម្រង់សំណូរ	សរសេរ
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី២៖ ក្រែមរាវ

ប្រេង និងក្រមូនជាសារធាតុដែលរលាយចូលគ្នាបានល្អ។ ប្រេង និងក្រមូនជាសារធាតុ មិនអាចរលាយក្នុងទឹក។

តើល្បះមួយណាខាងក្រោមដែលងាយនឹងកើតមាន ប្រសិនបើទឹកជាច្រើនសាចចូលក្នុង ល្បាយក្រែមក្រមួនខណ:ពេលវាកំពុងត្រូវកម្ដៅ?

- ក. បង្កើតល្បាយខាប់ និងទន់
- ខ. ល្បាយក្លាយជាហាប់ណែន
- គ. ល្បាយស្ទើរតែមិនប្រែប្រូលទាំងស្រុង
- ឃ. ដុំខ្លាញ់នៃល្បាយអណ្តែតលើទឹក

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទីជ
- លទ្ធផលសិក្សា	ពណ៌នាលក្ខណ: និងធាតុបង្កល្បាយ
- កម្រិតពុទ្ធិ	ចងចាំ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៣៖ ក្រែមរាវ

ពេលសារធាតុអេមុលស្យុង¹ (emulsifiers) ត្រូវបានបន្ថែមចូលធ្វើឱ្យប្រេង និងក្រមូន រលាយចូលគ្នាបានល្អក្នុងទឹក។

ហេតុអ្វីបានជាសាប៊ូ និងទឹកអាចលាងជម្រះក្រែមក្រមួនបាន?

- ក. ទឹកមានសារធាតុអេមុលស្យុងធ្វើឱ្យសាប៊ូ និងក្រែមក្រមូនរលាយចូលគ្នាបាន
- ខ. សាហ៊ូមាននាទីជាអេមុលស្យ៉ុងធ្វើឱ្យទឹក និងក្រែមក្រមូនរលាយចូលគ្នាបាន
- គ. អេមុលស្យុងក្នុងក្រែមក្រមូន់ធ្វើឱ្យសាប៊ូ និងទឹករលាយចូលគ្នាបាន
- ឃ. សាប៊ូ និងក្រៃមក្រមូនភ្ជាប់គ្នាបង្កើតជាអេមុលស្យុងហើយរលាយក្នុងទឹក

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨
- លទ្ធផលសិក្សា	ពណ៌នាលក្ខណ: និងធាតុបង្កល្បាយ
- កម្រិតពុទ្ធិ	ចងចាំ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

អត្រាអំណែប្រធានមននី១១៖ ង្រែមរាទ

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ យោងតាមចម្លើយបង្ហាញអ្នកគូរបន្ថែមក្រមូនបន្តិច និងប្រេងច្រើន ឬក្រមូនបន្តិច ឬ បន្ថែមប្រេងច្រើន ។

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

សំណូរនេះវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្សលើការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ឃ. ដុំខ្លាញ់នៃល្បាយអណ្តែតលើទឹក គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

¹ សារធាតុដែលនាំឱ្យសារធាតុពីររលាយចូលគ្នា។ (ដែលមិនរលាយចូលគ្នាក្នុងលក្ខខណ្ឌធម្មតា)

សំណូរនេះវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្សលើការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣

ពិន្ទុពេញ៖ ខ. សាប៊ូមាននាទីជាអេមុលស្យុង ធ្វើឱ្យទឹក និងក្រែមក្រមូនរលាយចូលគ្នាបាន។ **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

សំណូរនេះវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្សលើការប្រើប្រាស់ភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រ។

ម្រឆានមននី១២៖ ន្យេការពារកម្ដៅថ្ងៃ

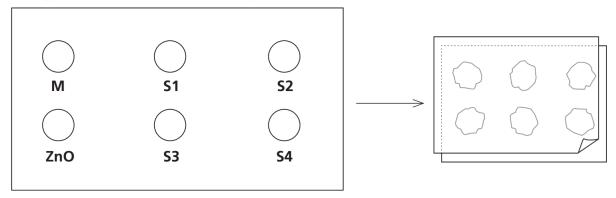
មុនី និង ធារី ចង់ដឹងថាផលិតផលឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃមួយណាការពារស្បែកល្អជាង គេ។ ឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃផ្ទុកសាធោតុការពារពន្លឺព្រះអាទិត្យ (SPF: Sun Protection Factor) មាននាទីស្រ្ទបកាំរស្មីអ៊ុលត្រាវីយ្វឡេក្នុងពន្លឺព្រះអាទិត្យ។ ឡេមានកម្រិត SPF ខ្ពស់ការពារ ស្បែកបានយូរជាងឡេមានកម្រិតSPF ទាប។

មុនី គិតពីមធ្យោបាយមួយដើម្បីប្រៀបធៀបផលិតផលឡេការពារកម្ដៅព្រះអាទិត្យ ផ្សេងៗគ្នា។ នាង និង ធារីបានប្រើប្រាស់វត្ថុដូចខាងក្រោម៖

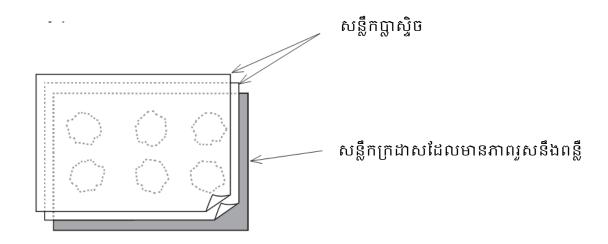
- សន្លឹកប្លាស្ទិកថ្លាចំនួន 2 សន្លឹកដែលមិនស្រ្ទបពន្លឺព្រះអាទិត្យ
- សន្លឹកក្រដាសដែលមានភាពរូសនឹងពន្លឺ (light-sensitive)
- ប្រេងរ៉ែ (M) និងក្រែមផ្ទុកស័ង្កសីអុកស៊ីតមួយ (ZnO)
- ឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃចំនួន 4 ប្រភេទខុសៗគ្នា ដូចជា S1, S2, S3 និង S4 ។

មុនី និង ធារី ប្រើប្រេងរ៉ែ ព្រោះវាធ្វើឱ្យពន្លឺព្រះអាទិត្យស្ទើរទាំងស្រុងឆ្លងកាត់បាន និង ប្រើស័ង្កសីអុកស៊ីត ដោយសារតែវារារាំងពន្លឺព្រះអាទិត្យស្ទើរតែទាំងស្រុង។

ធារីបានបន្តក់សារធាតុនីមួយៗចំនូនមួយតំណក់ទៅក្នុងរង្វង់ដែលបានគូសនៅលើ សន្លឹកប្លាស្ទិកទី១ បន្ទាប់មកដាក់សន្លឹកប្លាស្ទិចទី២ពីលើវា។ គាត់ដាក់សៀវភៅធំមួយនៅលើ សន្លឹកប្លាស្ទិកទាំងពីរនោះ ហើយសង្កត់ចុះ ក្រោម។

បន្ទាប់មក មុនីបានដាក់សន្លឹកប្លាស្ទិចទាំងពីរលើសន្លឹកក្រដាសដែលមានភាព្យសនឹង ពន្លឺ។ ក្រដាសដែលមានភាព្យសនឹងពន្លឺប្រែពណ៌ពីពណ៌ប្រផេះដិតទៅជាពណ៌ស (ឬ ពណ៌ ប្រផេះស្រាល) អាស្រ័យលើរយៈពេលដែលវាប៉ះនឹងពន្លឺព្រះអាទិត្យ។ ចុងក្រោយ ធារីដាក់ សន្លឹកទាំងអស់នោះនៅកន្លែងដែលមានពន្លឺព្រះអាទិត្យ។

សំណួរទី១៖ ឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃ

តើអំណះអំណាងមួយណាខាងក្រោមនេះគឺជាការពណ៌នាវិទ្យាសាស្ត្រ អំពីតូនាទីនៃ ប្រេងរ៉ែ និងស័ង្កសីអុកស៊ីត ក្នុងការប្រៀបធៀបប្រសិទ្ធភាពនៃឡេការពារកម្ដៅព្រះអាទិត្យ?

- ក. ប្រេងរ៉ែ និង ស័ង្កសីអុកស៊ីតជាសារធាតុយកមកធ្វើតេស្ត
- ខ. ប្រេងរ៉ែជាសារធាតុយកមកធ្វើតេស្ត និង ស័ង្កសីអុកស៊ីតជាសារធាតុគំរូ
- គ. ប្រេងរ៉ែជាសារធាតុគំរូ និង ស័ង្កសីអុកស៊ីតជាសារធាតុយកមកធ្វើតេស្ត
- ឃ. ប្រេងរ៉ែ និង ស័ង្កសីអុកស៊ីតជាសារធាតុគំរូ

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី ៩
- លទ្ធផលសិក្សា	ពណ៌នាពីលក្ខណ:នៃអុកស៊ីត ទង្វើ និងបម្រើបម្រាស់អុកស៊ីត
- កម្រិតពុទ្ធិ	ចងចាំ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិពសមត្ថភាព	កម្រិត ៤ (ពិន្ទុ ៥៨៨)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី២៖ ឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃ

តើអំណះអំណាងណាមួយក្នុងចំណោមសំណូរទាំងនេះដែលមុនី និងធារីកំពុងព្យាយាម រកចម្លើយ?

- ក. តើត្រូវប្រៀបធៀបប្រសិទ្ធភាពការពារកម្ដៅថ្ងៃរបស់ឡេនីមួយៗយ៉ាងដូចម្ដេច?
- ខ. តើឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃជួយការពារស្បែកពីកាំរស្មីអ៊ុលត្រាវីយូឡេយ៉ាងដូចម្ដេច?
- គ. តើមានឡេដែលជួយការពារកម្ដៅថ្ងៃបានតិចជាងប្រេងរ៉ែដែរឬទេ?
- ឃ. តើមានឡេដែលជួយការពារកម្ដៅថ្ងៃបានច្រើនជាងស័ង្កសីអុកស៊ីតដែរឬទេ?

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី ៩
- លទ្ធផលសិក្សា	ពណ៌នាពីលក្ខណៈនៃអុកស៊ីត ទង្វើ និងបម្រើបម្រាស់អុកស៊ីត
- កម្រិតពុទ្ធិ	ចងចាំ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិពសមត្ថភាព	កម្រិត ៣ (ពិន្ទុ ៤៩៩)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៣៖ ឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃ

ហេតុអ្វីបានជាគេសង្កត់លើសន្លឹកប្លាស្ទិចទីពីរ?

- ក. ដើម្បីការពារកុំឱ្យតំណក់ហើរចេញ
- ខ. ដើម្បីឱ្យតំណក់រាលដាលឆ្ងាយតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន
- គ. ដើម្បីរក្សាតំណក់ឱ្យស្ថិតក្នុងរង្វង់ដែលបានគូស
- ឃ. ដើម្បីធ្វើឱ្យតំណក់មានកម្រាស់ដូចគ្នា

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧
- លទ្ធផលសិក្សា	ធ្វើចំណែកថ្នាក់វត្ថុប្រើប្រាស់តាមភាពរូប និងតាមលក្ខណ:ផ្សេងទៀត
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ៤ (៥៧៤)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៤៖ ឡេការពារកម្ដៅថ្ងៃ

សន្លឹកក្រដាសដែលមានភាពរូសនឹងពន្លឺមានពណ៌ប្រផេះដិត ហើយប្រែជាពណ៌ ប្រផេះស្រាលនៅពេលវាប៉ះពន្លឺព្រះអាទិត្យតិចតូច និងប្រែជាពណ៌ស នៅពេលវាប៉ះពន្លឺ ព្រះអាទិត្យច្រើន។

តើដ្យាក្រាមមួយណា ដែលបង្ហាញពីគំរូដែលអាចកើតឡើង? ចូរពន្យល់ហេតុផលដែល អ្នកជ្រើសរើសវា?

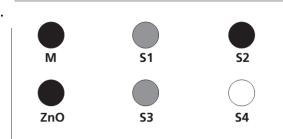
ចម្លើយ៖	
ការពន្យល់៖	

而.

M S1 S2

ZnO S3 S4

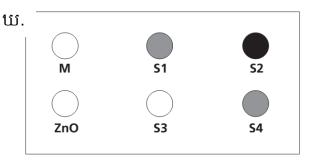
ZnO S3 S4

8.

M S1 S2

ZnO S3 S4

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧
- លទ្ធផលសិក្សា	ធ្វើចំណែកថ្នាក់វត្ថុប្រើប្រាស់តាមភាពរូប និងតាមលក្ខណ:ផ្សេងទៀត
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ៤ (ពិន្ទុ ៦២៩)
- ប្រភព	PISA 2006

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ ឃ. ប្រេងរ៉ែ និង ស័ង្កសីអុកស៊ីតជាសារធាតុគំរូ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 588 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ 2006។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 41% អាចឆ្លើយសំណូរនេះបាន ត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពកំណត់ បញ្ហាដែលមានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ក. តើត្រូវប្រៀបធៀបប្រសិទ្ធភាពការពារកម្ដៅថ្ងៃរបស់ឡេនីមួយៗយ៉ាងដូចម្ដេច? គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 499 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ 2006។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 58% អាចឆ្លើយសំណូរនេះបាន ត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពកំណត់ បញ្ហាដែលមានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣

ពិន្ទុពេញ៖ ឃ. ដើម្បីធ្វើឱ្យតំណក់មានកម្រាស់ដូចគ្នា គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 574 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ 2006។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 43% អាចឆ្លើយសំណូរនេះបាន ត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពកំណត់ បញ្ហាដែលមានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៤ ពិន្ទុពេញ៖

ក. រួមជាមួយការបកស្រាយថា រង្វង់បន្តក់ ZnO នៅតែមានពណ៌ប្រផេះដិតដដែល (ព្រោះវា រារាំងពន្លឺព្រះអាទិត្យ) និងរង្វង់បន្តក់ M បានប្រែជាពណ៌ស (ដោយសារតែប្រេងរ៉ែស្រ្វបយកពន្លឺ ព្រះអាទិត្យតិចតួច) ដូចជា៖

ក. ZnO បានរារាំងពន្លឺព្រះអាទិត្យតាមដែលអាចធ្វើបាន ហើយ M អនុញ្ញាតឱ្យពន្លឺឆ្លងកាត់វា ខ្ញុំបានជ្រើសរើស

ក. ពីព្រោះប្រេងរ៉ែត្រូវមានពណ៌ស្រាលបំផុត ខណៈដែល ស័ង្កសីអុកស៊ីតមានពណ៌ប្រផេះដិត។

ពិន្ទមិនពេញ៖

ក. រួមជាមួយការបកស្រាយត្រឹមត្រូវអំពីគំនូសរង្វង់ ZnO ឬ គំនូសរង្វង់ M ប៉ុន្តែមិនទាំងពីរ ដូចជា៖

- ប្រេងរ៉ែផ្ដល់នូវភាពធន់នឹងកាំរស្មីអ៊ុលត្រាវីយូឡេទាបបំផុត។ ដូច្នេះជាមួយនឹងសារធាតុ
   ផ្សេងទៀតក្រដាសនឹងមិនមានពណ៌សទេ។
- ស័ង្កសីអុកស៊ីតស្រុបយកកាំរស្មីទាំងអស់ ហើយដ្យាក្រាមបានបង្ហាញយ៉ាងនេះ។
- ដោយសារតែ ZnO រារាំងពន្លឺ និង M ស្រូបយកវា។

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត និង រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវពេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 629 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006។ ការឆ្លើយសំណូរនេះមិនបានពេញលេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 616 នៃកម្រិតពិន្ទុ វិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2000។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 27% ឆ្លើយបានត្រឹមត្រូវ។ សំណូរនេះវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្សលើការប្រើប្រាស់ភស្តុតាង វិទ្យាសាស្ត្រ។

ទ្រសាសឧងខ្លួວ៧៖ នៅងុំខុត្តិ

ដើម្បីធ្វើម្សៅនំប៉័ង គេត្រូវយកម្សៅសម្រាប់ធ្វើនំប៉័ងលាយជាមួយទឹក អំបិល និង មេនំប៉័ង។ បន្ទាប់ពីលាយរួច ត្រូវយកវាដាក់ក្នុងថាសមួយទុករយៈពេលបីទៅបូនម៉ោង ដើម្បីឱ្យ ម្សៅនោះឡើង។ អំឡុងពេលល្បើង មានបំប្លែងគីមីមួយកើតឡើងក្នុងល្បាយម្សៅនំប៉័ង ដែល មេនំប៉័ង (ផ្សិតឯកកោសិកា) ជាភ្នាក់ងារបំប្លែងអាមីដុង និងស្ករក្នុងម្សៅទៅជាកាបូនឌីអុកស៊ីត និងអាល់កុល។

សំណូរទី១៖ ម្សៅនំប៉័ង

ល្បើងធ្វើឱ្យម្សៅនំប៉័ងឡើងប៉ោង។ ហេតុអ្វីបានជាម្សៅនំប៉័ងឡើងប៉ោង?

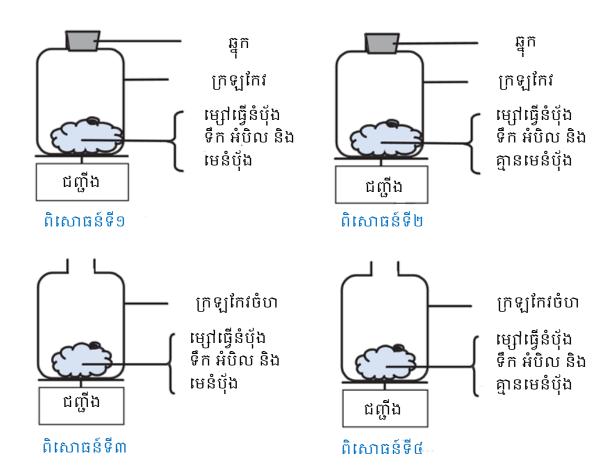
- ក. ម្សៅនំប៉័ងឡើងប៉ោង ពីព្រោះមានអាល់កុលកើតឡើង ហើយវាក្លាយជាឧស្ម័ន។
- ខ. ម្សៅនំប៉័ងឡើងប៉ោងដោយសារតែមានការកកើតផ្សិតឯកកោសិការជាច្រើនក្នុង នោះ។
- គ. ម្សៅនំប៉័ងឡើងប៉ោង ពីព្រោះមានការកកើតឧស្ម័នកាបូនឌីអុកស៊ីត។
- ឃ. ម្សៅនំប៉័ងឡើងប៉ោង ពីព្រោះល្បើងបំប្លែងទឹកទៅជាចំហាយ។

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី១១ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ពណ៌នាពីលក្ខណៈរូប និងលក្ខណៈគីមី ទង្វើនិងបម្រើបម្រាស់នៃអាល់កុល
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី២៖ ម្សៅនំប៉័ង

ពីរ ឬបីម៉ោងបន្ទាប់ពីលាយម្សៅនំប៉័ងរួច គេថ្លឹងម្សៅនោះ ហើយសង្កេតឃើញថាទម្ងន់ របស់វាថយចុះ។ ទម្ងន់របស់ម្សៅនំប៉័ងមានបរិមាណស្មើៗគ្នានៅពេលចាប់ផ្ដើមពិសោធន៍ទាំង ប្ងួនដូចបង្ហាញខាងក្រោម។

តើពិសោធន៍ពីរក្នុងចំណោមពិសោធន៍ខាងក្រោម ដែលគេត្រូវប្រើដើម្បីប្រៀបធៀប សម្រាប់ធ្វើគេស្ដូថាមេនំប៉័ងជាភ្នាក់ងារធ្វើឱ្យថយទម្ងន់?

- ក. គេគូរតែប្រៀបធៀបពិសោធន៍ទី១ និង ២។
- ខ. គេគូរតែប្រៀបធៀបពិសោធន៍ទី១ និង ៣។
- គ. គេគូរតែប្រៀបធៀបពិសោធន៍ទី២ និង ៤។
- ឃ. គេគូរតែប្រៀបធៀបពិសោធន៍ទី៣ និង ៤។

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨ ទី១០ និងទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	រៀបរាប់ច្បាប់រក្សាម៉ាស
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៣៖ ម្សៅនំប៉័ង

ក្នុងម្សៅនំប៉័ង មេនំប៉័ងបំប្លែងអាមីដុងនិងស្ករក្នុងម្សៅ។ ប្រតិកម្មគីមីមួយកើតមានអំឡុង ពេលដែលកាបូនឌីអុកស៊ីត និងអាល់កុលកើតឡើង។ តើអាតូមកាបូនក្នុងកាបូនឌីអុកស៊ីត និង អាល់កុលបានមកពីណា? ចូរគូសរង្វង់លើចម្លើយ "បាទ/ចាស" ឬ "ទេ" សម្រាប់ការពន្យល់សម ហេតុផលនីមួយៗខាងក្រោម៖

តើនេះជាការពន្យល់មួយត្រឹមត្រូវមែនឬទេ ចំពោះប្រភពកាបូន?	បាទ/ចាស ឬ ទេ ?
ក. អាតូមកាបូនមួយចំនូនបានមកពីស្ករ	បាទ/ចាស ឬ ទេ
ខ. អាតូមកាបូនមួយចំនូនបានពីម៉ូលេគុលអំបិល	បាទ/ចាស ឬ ទេ
គ. អាតូមកាបូនមួយចំនួនបានមកពីទឹក	បាទ/ចាស ឬ ទេ

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨ ទី១០
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់ពីទំនាក់ទំនងរវាងទ្រឹស្តីអាតូមរបស់ដាល់តុន
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៤៖ ម្សៅនំប៉័ង

ពេលគេដាក់ម្សៅនំប៉័ងដែលឡើងប៉ោង ចូលក្នុងឡដុតនំ ធ្វើឱ្យថង់ឧស្ម័ន(ពពុះខ្យល់ក្នុង ម្សៅ) និងចំហាយទឹកក្នុងម្សៅនំប៉័ង រីកមាឧ។ ហេតុអ្វីបានជាថង់ឧស្ម័ន(ពពុះខ្យល់ក្នុងម្សៅ) និង ចំហាយទឹក រីកមាឌពេលត្រូវកម្ដៅ?

- ក. ម៉ូលេគុលពូកវារីកធំជាងមុន។
- ខ. ម៉ូលេគុលពួកវាផ្លាស់ទីលឿនជាងមុន។
- គ. ម៉ូលេគុលពូកវាមានចំនួនកើនឡើង។
- ឃ. ម៉ូលេគុលពួកវាទង្គិចគ្នាតិចជាងមុន។

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	បកស្រាយពីឥទ្ធិពលនៃសីតុណ្ហភាពលើល្បឿនប្រតិកម្ម
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA 2006

អង្រាគំលេម្រឆានមននី១៣៖ ម្សៅនំម៉័ច

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ គ. ម្សៅនំប៉័ងឡើងប៉ោង ពីព្រោះមានការកកើតឧស្ម័នកាបូនឌីអុកស៊ីត។ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់បាតុភូត វិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ឃ. គេគូរតែប្រៀបធៀបពិសោធន៍ទី៣ និង ៤។ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពកំណត់បញ្ហាដែល មានលក្ខណៈបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣

ពិន្ទុពេញ៖

- ក. បាទ ចាស
- 91.8
- គ. ទេ

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៤

ពិន្ទុពេញ៖ ខ. ម៉ូលេគុលពួកវាផ្លាស់ទីលឿនជាងមុន។ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

ត្រខានឧងខ្នេក ៖ ដើ្យចមាស្នឹង

ខាងក្រោមនេះគឺជារូបថតនៃរូបបដិមាឈ្មោះ ការីយ៉ាទីដស៍ (Caryatids) ដែលបានសាង សង់នៅលើប្រាសាទអាក្រប៉ូលីស (Acropolis) ក្នុងទីក្រុងអាតែន (Athens) ជាង ២៥០០ឆ្នាំមុន។ រូបបដិមាទាំងនេះធ្វើពីថ្មម៉ាំប។ ថ្មម៉ាបផ្សំឡើងពីកាល់ស្យូមកាបូណាត។ ក្នុងឆ្នាំ១៩៨០ រូបបដិមា សម័យដើមត្រូវបានយកទៅដាក់នៅក្នុងសារមន្ទីរនៃប្រាសាទអាក្រប៉ូលីស ហើយជំនួសដោយ រូបបដិមាចម្លងវិញ ដោយសារតែរូបបដិមាសម័យដើមបានសឹករេចរឹលដោយសារភ្លៀងអាស៊ីត។

សំណូរទី១៖ ភ្លៀងអាស៊ីត

ភ្លៀងធម្មតាមានជាតិអាស៊ីតតិចតូចពីព្រោះវាលាយជាមួយកាបូនឌីអុកស៊ីតមួយចំនូន
ក្នុងខ្យល់។ ភ្លៀងអាស៊ីតមានជាតិអាស៊ីតច្រើនជាងភ្លៀងធម្មតាដោយសារតែវាមានឧស្ម័ន
ជា់ច្រើន ដូចជាស្ពាន់ធ័រអុកស៊ីត និងអាសូតអុកស៊ីតផង។ តើស្ពាន់ធ័រអុកស៊ីត និង
អាស្ងូតអុកស៊ីតក្នុងខ្យល់មានប្រភពមកពីណា?

.....

ផលប៉ះពាល់នៃភ្លៀងអាស៊ីតលើថ្មម៉ាបអាចពិសោធមើលដឹងដោយការដាក់ដុំថ្មម៉ាបក្នុងទឹកខ្មេះ ហើយទុករយៈពេលមួយយប់។ ទឹកខ្មេះ និងភ្លៀងអាស៊ីតមានកម្រិតជាតិអាស៊ីតប្រហាក់ ប្រហែលគ្នា។ នៅពេលដែលដុំថ្មម៉ាបត្រូវបានដាក់ក្នុងទឹកខ្មេះ មានពពុះឧស្ម័នកើតឡើង។ ម៉ាស នៃដុំថ្មម៉ាបស្ងូតអាចត្រូវបានរកឃើញមុនពេល និងបន្ទាប់ពីការពិសោធ។

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ពណ៌នាពីឥទ្ធិពលនៃភ្លៀងអាស៊ីត
- កម្រិតពុទ្ធិ	ចងចាំ
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ៤ (ពិន្ទុ ៥០៦)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី២៖ ភ្លៀងអាស៊ីត

ដុំថ្មម៉ាប់មួយមានម៉ាស ២.០ ក្រាម មុនពេលដាក់ចូលទៅក្នុងទឹកខ្មេះទុករយៈពេល មួយយប់។ នៅថ្ងៃបន្ទាប់ គេបានយកដុំថ្មម៉ាបចេញពីទឹកខ្មេះ ហើយសម្ងួតវា។ តើដុំថ្មម៉ាប់ស្ងួត មានម៉ាសប៉ុន្មាន?

- ក. តិចជាង ២.០ ក្រាម
- ខ. នៅតែ ២.០ ក្រាម
- គ. ចន្លោះ ២.០ និង ២.៤ ក្រាម
- ឃ. ច្រើនជាង ២.៤ ក្រាម

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧ ទី៩ និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	បកស្រាយពីប្រតិកម្មនៃអាស៊ីត៖ គណនាម៉ាសសល់
	ក្រោយប្រតិកម្ម
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ២ (ពិន្ទុ ៤៦០)
- ប្រភព	PISA 2006

~°~~~	.d	ر ما (سم	
សំណូរ	មហា៖	រក្សាជរ	អាសុត

ដង៉ា	0	ពិសោធន៍ខាងលើ ក៏បានធ្វើពិសោធន៍មួយផ្សេងទៀត ដោយដាក់ដុំ (ទឹកបិត) មួយយប់ផងដែរ។ ចូរពន្យល់មូលហេតុដែលសិស្សចាំបាច់
	7 7	
ត្រូវ	ធ្វើពិសោធន៍នេះថែមទៀ	]តិ។
	,	
	- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
	- កម្រិតថ្នាក់	ទី៩ និងទី១២
	- លទ្ធផលសិក្សា	វិភាគលក្ខណ:គីមីនៃអំបិល៖ ដុំថ្មម៉ាប (CaCO₃)
	- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
	- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
	- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត ៦ (ពិន្ទុ ៧១៧)
	- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៤៖ ភ្លៀងអាស៊ីត

ម ; តើអ្នកឯកភាព ជាមួយអំណះអំណាងខាងក្រោមកម្រិតណា? ចូរគូសសញ្ញា (√) ក្នុងប្រអប់មួយនៃជូរដេកនីមួយៗ។

អំណះអំណាង	ឯកភាព	ឯកភាព	មិនឯកភាព	មិនឯកភាព
	ទាំងស្រុង			ទាំងស្រុង
ក. ការបង្ហាញឱ្យឃើញថា សកម្មភាពណាខ្លះរបស់ មនុស្ស ដែលបង្កើតជាភ្លៀងអាស៊ីតខ្លាំងជាងគេ				
ខ. ការសិក្សាពីបច្ចេកវិទ្យាដែលជួយកាត់បន្ថយការ បញ្ចេញឧស្ម័នបង្កជាភ្លៀងអាស៊ីត				
គ. ការយល់ពីវិធីសាស្ត្រត្រូវប្រើដើម្បីជូសជុល សំណង់ដែលបំផ្លាញដោយភ្លៀងអាស៊ីត				

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៩និងទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ពណ៌នាពីឥទ្ធិពលនៃភ្លៀងអាស៊ីត
- កម្រិតពុទ្ធិ	ចងចាំ
- ទម្រង់សំណួរ	ជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៥៖ ភ្លៀងអាស៊ីត

តើអ្នកឯកភាពជាមួយអំណះអំណាងខាងក្រោមកម្រិតណា? ចូរគូសសញ្ញា (√) ក្នុងប្រអប់មួយនៃជូរដេកនីមួយៗ។

អំណះអំណាង	ឯកភាព	ឯកភាព	មិន	មិនឯកភាព
	ទាំងស្រុង		ឯកភាព	ទាំងស្រុង
ក.ការថែរក្សាសំណង់បុរាណគូរតែផ្នែកលើ ភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រដែលបង្កឱ្យមានការបំផ្លាញ				
2.អំណះអំណាងអំពីការបង្កឱ្យមានភ្លៀងអាស៊ីតគូរ តែផ្នែកលើការស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ				

- មុខវិជ្ជា	គីថីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	
- លទ្ធផលសិក្សា ពណ៌នាពីឥទ្ធិពលនៃភ្លៀងអាស៊ីត	
- កម្រិតពុទ្ធិ ចងចាំ	
- ទម្រង់សំណួរ ជ្រើសរើស	
- ប្រភព	PISA 2006

អត្រាគំណែប្រធានមននី១៤ ៖ ង្គៀខអាស៊ីដ

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ សិស្សឆ្លើយមួយចំណុចក្នុងចំណោមល្បះខាងក្រោម៖ ការបញ្ចេញឧស្ម័នពីរថយន្ត និងរោងចក្រ ការដុតឥន្ធនៈផូស៊ីលដូចជាប្រេង និងធ្យូងថ្ម ឧស្ម័នចេញពីបន្ទុះភ្នំភ្លើង ឬ វត្ថុផ្សេងៗ ទៀត។

- ការដុតធ្យូងថ្ម និងឧស្ម័ន
- អុកស៊ីតក្នុងខ្យល់បានមកពីការបំពុលពីរោងចក្រ និងសហគ្រាស
- បន្ទុះភ្នំភ្លើង
- ផ្សែងចេញពីរោងចក្រផលិតថាមពល
- ពួកវាបានពីការដុតសម្ភារ:ដែលមានស្ពាន់ធ័រ និងអាសូត

ចម្លើយដែលមានចំណុចខុស និងចំណុចត្រូវនៃប្រភពនៃការបំពុល។

- ឥន្ធន:ផ្ទស៊ីល និងរោងចក្រនុយក្លេអ៊ែរ (រោងចក្រនុយក្លេអ៊ែរមិនមែនជាប្រភពនៃ ភ្លៀងអាស៊ីតទេ)
- អុកស៊ីតបានពីស្រទាប់អូស្ងូន បរិយាកាស និងចំហេះអាចម៍ផ្កាយមកលើផែនដី។ ថែមទាំងការដុតឥន្ទនៈផូស៊ីល។

ចម្លើយអះអាងលើ "ការបំពុល" ប៉ុន្តែវាមិនផ្តល់ពីមូលហេតុនៃប្រភពបំពុលសំខាន់បង្កជាភ្លៀង អាស៊ីត។

- ការបំពុល
- បរិស្ថានទូទៅនៃបរិកាសដែលយើងរស់នៅ (ឧទាហរណ៍៖ ការបំពុល)
- ការផលិតឧស្ម័ន ការបំពុល ភ្លើង បារី
- ការបំពុលមកពីរោងចក្រនុយក្លេអ៊ែរ

គ្មានពិន្ទុ៖

- ចម្លើយផ្សេងទៀតដែលមិនមានពាក្យ "បំពុល" និងមិនផ្ដល់មូលហេតុបង្កសំខាន់នៃភ្លៀង អាស៊ីត។
  - ពួកវាមិនបញ្ចេញពីសារធាតុប្លាស្ទិច
  - ព្ទុកវាជាបង្កធម្មជាតិនៅក្នុងខ្យល់
  - បារី
  - ធ្យូងថ្ម និងប្រេង (មិនបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ ដោយមិនបញ្ជាក់ពី "ការដុត")
  - រោងចក្រផលិតនុយក្លេអ៊ែរ
  - កាកសំណល់រោងចក្រ (មិនបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់)
- ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 506 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ 2006។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 27% ឆ្លើយសំណូរនេះ បានត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាព ពន្យល់ពីបាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណួរទី២៖

ពិន្ទុពេញ៖ ក. តិចជាង ២.០ ក្រាម គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 460 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ 2006។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 67% ឆ្លើយសំណូរនេះ បានត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាព ពន្យល់ពីបាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣៖ ពិន្ទុពេញ៖ ឆ្លើយដូចខាងក្រោម៖

- បង្ហាញថាអាស៊ីត (ទឹកខ្មេះ) គឺចាំបាច់សម្រាប់ប្រតិកម្ម
- ដើម្បីឱ្យប្រាកដថាទឹកភ្លៀងត្រូវតែមានជាតិអាស៊ីត ដូចភ្លៀងអាស៊ីតដើម្បីបង្កើត ជាប្រតិកម្ម
- ដើម្បីឱ្យដឹងថាមានបុព្វហេតុផ្សេងទៀតបង្កើតជាប្រហោងនៅលើដុំថ្មម៉ាប
- ដើម្បីបង្ហាញថាថ្មម៉ាបមិនមានប្រតិកម្មជាមួយនឹងសារធាតុរាវផ្សេងទៀត ព្រោះ
   ទឹកជាសូលុយស្យុងណឺត

ពិន្ទុមិនពេញ៖ ចម្លើយដែលប្រៀបធៀបជាមួយការធ្វើតេស្តទឹកខ្មេះជាមួយថ្មម៉ាប ប៉ុន្តែមិនបាន បង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់ចំពោះការពិសោធន៍នេះថា អាស៊ីត (ទឹកខ្មេះ) មិនចាំបាច់សម្រាប់ ប្រតិកម្ម។

- ដើម្បីប្រៀបធៀបជាមួយបំពង់សាកផ្សេងទៀត
- ដើម្បីឱ្យដឹងឋាថ្មម៉ាបមិនមានប្រតិកម្មជាមួយទឹកសុទ្ធ

- សិស្សមិនបានបញ្ចូលដំណាក់នេះដើម្បីបង្ហាញអ្វីដែលកើតឡើងពេលភ្លៀងធ្លាក់ ធម្មតាលើថ្មម៉ាប
- ព្រោះទឹកបិតមិនមែនជាអាស៊ីត
- ដើម្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យ
- ដើម្បីឱ្យឃើញភាពខុសគ្នារវាងទឹកធម្មតា និងទឹកមានជាតិអាស៊ីត (ទឹកខ្មេះ)

គ្មានពិន្ទ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវពេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 717នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006។ ការឆ្លើយសំណូរនេះមិនបានពេញលេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 513 នៃកម្រិតពិន្ទុ វិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2000។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 36% ឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ។ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពកំណត់បញ្ហាដែលមាន លក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៤៖ ពិន្ទុពេញ៖

- មិនឯកភាព
- ឯកភាពទាំងស្រុង
- ឯកភាពទាំងស្រង

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

អត្រាកំណែសំណួរទី៥៖

ពិន្ទុពេញ៖

- ឯកភាពទាំងស្រុង
- ឯកភាពទាំងស្រង

គ្មានពិន្ទ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ទ្រសាសឧធន្ន១៥៖ យេង

ចូរពិនិត្យលើរបាយការណ៍សារព័ត៌មានខាងក្រោម៖

ជនជាតិហូឡង់ប្រើប្រាស់ពោតធ្វើជាឥន្ធនៈចង្ក្រានរបស់លោកអុកហ្វ៊ែវែដា (Auke Ferwerda) មានឈើពីរបីដុំកំពុងឆេះបញ្ចេញអណ្តាតភ្លើងតិចៗ។ គាត់បានយកគ្រាប់ពោត និង គ្រាប់ធញ្ញជាតិផ្សេងទៀតមួយក្តាប់ដៃពីក្នុងប្រអប់ក្រដាសជិតចង្ក្រានបោះចូលក្នុងអណ្តាតភ្លើង នោះ។ រំពេចនោះភ្លើងបានឆេះច្រាលឡើងយ៉ាងខ្លាំង។ លោក ហ្វ៊ែវែដា និយាយថា "មើលន់ ភ្លើងកំពុងតែឆេះបញ្ចេញពន្លឺយ៉ាងច្បាស់។ វាជាប្រតិកម្មចំហេះសព្វ។ ហ្វ៊ែវែដា និយាយពី ទិដ្ឋភាពដែលពោតអាចយកមកប្រើជា ឥន្ធនៈដូចអាហារសត្វពេហានៈផងដែរ។ ជាងនេះទៅ ទៀត គាត់គិតថា នៅថ្ងៃអនាគត ពោតនឹងត្រូវប្រើជាឥន្ធនៈ។

ហ្វ៊ែវៃជាធ្វើការបង្ហាញថាពោតដែលប្រើក្នុងចំណីសត្វពាហន:ក៏ជាប្រភេទនៃឥន្ធន: ផងដែរ។ សត្វគោស៊ីពោតដើម្បីទទួលបានថាមពលពីវា។ ប៉ុន្តែ លោក ហ្វ៊ែវែដា បានពន្យល់ថា ការលក់ពោតសម្រាប់ប្រើជាឥន្ធន:ទទួលបានប្រាក់ចំណូលច្រើនជាឯការលក់ពោតសម្រាប់ ធ្វើចំណីសត្វ។លោក ហ្វ៊ែវៃជាមានជំនឿថានៅថ្ងៃខាងមុខ ពោតនឹងត្រូវប្រើប្រាស់យ៉ាង ទូលំទូលាយជាឥន្ធន:ផងដែរ។ គាត់គិតថាវានឹងដូចទៅនឹងការប្រមូលផល ការរក្សាទុក ការសម្ងួត និងការវេចខ្វប់គ្រាប់ធញ្ញជាតិដាក់ក្នុងការ៉ុងសម្រាប់លក់ផងដែរ។ ហ៊្វ៊ែវែដាកំពុងតែធ្វើ ការស្រាវជ្រាវលើរុក្ខជាតិពោតទាំងមូលដែលអាចត្រូវប្រើប្រាស់ជាឥន្ធន: ប៉ុន្តែការស្រាវជ្រាវមិន ទាន់បានចប់សព្វគ្រប់នៅឡើយទេ។ អ្វីដែលលោកហ្វ៊ែវែជាត្រូវគិតផងដែរនោះគឺបរិមាណនៃ ការចូលរួមរបស់កាបូនឌីអុកស៊ីត។ កាបូនឌីអុកស៊ីតគឺជាមូលហេតុចម្បងបង្កឱ្យមានការកើន ឡើងនូវផលផ្ទះកញ្ចក់។ ការកើនឡើងនៃផលផ្ទះកញ្ចក់គឺជាការកើនឡើងនូវ សីតុណ្ហភាព មធ្យមនៃបរិយាកាសផែនដី។ ទោះជាបែបនេះក្ដី លោកហ្វ៊ែវៃជាអះអាងថា កាបូនឌីអុកស៊ីតមិន មានផលប៉ះពាល់អ្វីទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ រុក្ខជាតិស្របយកវា ហើយបំប្លែងវាទៅជាអុកស៊ីសែន សម្រាប់មនុស្សជាតិ។

យ៉ាងណាក៏ដោយ ផែនការរបស់ហ្វ៊ែវៃដាអាចផ្ទុយគ្នាជាមួយទៅនឹងរដ្ឋាភិបាលដែល កំពុងតែព្យាយាមកាត់បន្ថយការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត។ លោកហ្វ៊ែវែដាបានបន្ថែមថា "មានអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើននិយាយថាកាបូនឌីអុកស៊ីតគឺមិនមែនជាបុព្វហេតុចម្បងនៃផលផ្ទះ កញ្ចក់ទេ។"

សំណួរទី១៖ ពោត

ហ្វ៊ែវៃដាប្រៀបធៀបពោតប្រើជាឥន្ធនៈ និងប្រើជាអាហារ។ ជូរឈរទី១នៃតារាងខាងក្រោមមានបញ្ជីនៃសារធាតុដែលកើតឡើងពេលពោតឆេះ។ តើសារធាតុទាំងនេះកើតឡើងឬទេ នៅពេលពោតប្រើជាឥន្ធនៈក្នុងសារពាង្គកាយសត្វ? ចូរគូសរង្វង់លើចម្លើយ "បាទ/ចាស" ឬ "ទេ" សម្រាប់ល្បះនីមួយៗខាងក្រោម៖

ពេលពោតឆេះ	តើសារធាតុនេះកើតឡើងឬទេ នៅពេលពោតប្រើជា ឥន្ធន:ក្នុងសារពាង្គកាយសត្វ?
ក. អុកស៊ីសែនត្រូវបានប្រើ	បាទ/ចាស ឬ ទេ
ខ. កាប្ងូនឌីអុកស៊ីតបានកើតឡើង	បាទ/ចាស ឬ ទេ
គ. ថាមពលត្រូវបានផលិត	បាទ/ចាស ឬ ទេ

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៩ដល់ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	កំណត់បាននូវសមាសភាពចូលរួម និងកកើតក្នុងប្រតិកម្មចំហេះ
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី២៖ ពោត

ក្នុងអត្ថបទ ការបំប្លែងកាបូនឌីអុកស៊ីតពណ៌នាដោយ៖ "...រុក្ខជាតិស្របយកវា ហើយ បំប្លែងវាជាអុកស៊ីសែន..."។ មានសារធាតុជាច្រើនចូលរួមក្នុងបំប្លែងនេះមិនត្រឹមតែ កាបូនឌីអុកស៊ីត និងអុកស៊ីសែនទេ។ បំប្លែងនេះអាចតាងដោយសមីការពាក្យខាងក្រោម៖

កាបូនឌីអុកស៊ីត + ទឹក → អុកស៊ីសែន +	

ចូរបំពេញឈ្មោះសារធាតុគីមីក្នុងប្រអប់ខាងលើ។

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៩
- លទ្ធផលសិក្សា	សរសេរសមីការពាក្យនៃប្រតិកម្ម និងហៅឈ្មោះផលិតផល
- កម្រិតពុទ្ធិ	អនុវត្ត
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៣៖ ពោត

ផ្នែកបញ្ចប់នៃអត្ថបទ លោកហ្វ៊ែវៃដាបញ្ជាក់ថា អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើននិយាយថា កាបូនឌីអុកស៊ីតមិនមែនជាបុព្វហេតុចម្បងនៃផលផ្ទះកញ្ចក់ទេ។ ការីន(Karin)រកឃើញតារាង ខាងក្រោមដែលបង្ហាញថា ផលផ្ទះកញ្ចក់បង្ករឡើងដោយឧស្ម័នបូនប្រភេទ៖

ទំនាក់ទំនងផល(កម្ដៅ)ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ក្នុងមួយម៉ូលេគុលនៃឧស្ម័ន			
កាប្ងនឌីអុកស៊ីត	មេតាន	អាស្វតអុកស៊ីត	ក្លរ៉ូភ្លុយអរ៉ូកាបូន
9	៣០	950	១៧ ០០០

តាមរយៈតារាងនេះ ការីន(Karin)មិនអាចធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានថាឧស្ម័នណាមួយគឺជា បុព្វហេតុចម្បងចំពោះការកើនឡើងនៃផលផ្ទះកញ្ចក់ទេ។ ទិន្នន័យក្នុងតារាងនេះត្រូវតែភ្ជាប់ ជាមួយទិន្នន័យផ្សេងទៀតសម្រាប់ការីន(Karin)ធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានថាឧស្ម័នណាមួយគឺជា បុព្វហេតុចម្បងធ្វើឱ្យផលផ្ទះកញ្ចក់កើនឡើង។ តើទិន្នន័យផ្សេងទៀតមួយណាដែលការីន (Karin)ត្រូវការប្រើបន្ថែម? ទិន្នន័យអំពីប្រភពនៃឧស្ម័នទាំងប្ងូនប្រភេទ។

- ក. ទិន្នន័យដែលរុក្ខជាតិស្រ្ទបយកឧស្ម័នទាំងបូនប្រភេទ។
- ខ. ទិន្នន័យអំពីទំហំម៉ូលេគុលនៃឧស្ម័ននីមួយៗទាំងបួនប្រភេទ។
- គ. ទិន្នន័យអំពីបរិមាណនៃឧស្ម័ននីមួយៗទាំងបូនប្រភេទក្នុងបរិយាកាស។

- មុខវិជ្ជា	គីមីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	៧
- លទ្ធផលសិក្សា	កំណត់បាននូវលក្ខខណ្ឌត្រូវប្រើដើម្បីវិភាគទិន្នន័យ និងសន្និដ្ឋានថា
	ឧស្ម័នណាមួយគឺជាបុព្វហេតុចម្បងចំពោះការកើនឡើងនៃផលផ្ទះកញ្ចក់
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA 2006

អត្រាអំណែប្រធានមននី១៥៖ ពោត

អត្រាកំណែសំណូរទី១ ពិន្ទុពេញ៖

- ក. បាទ/ចាស
- ខ. បាទ/ចាស
- គ. បាទ/ចាស

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ មួយក្នុងចំណោមឈ្មោះ៖ គ្លុយកូស ស្ករ កាបូនអ៊ីដ្រាត សាក់ការីត ឬអាមីដុង។ **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

អត្រាកំណែសំណូរទី៣

ពិន្ទុពេញ៖ គ. ទិន្នន័យអំពីបរិមាណនៃឧស្ម័ននីមួយៗទាំងបូនប្រភេទក្នុងបរិយាកាស។ **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ម្រឆានមននី១៦៖ ទំរុំ ម៉ុខតាគូ (MARY MONTAGU)

<u>ម្រង់ខ្លុំខែទាំងសុំខ</u>

ម៉ារី ម៉ុងតាគូ គឺជានារីស្រស់ស្អាតម្នាក់។ នៅឆ្នាំ១៧១៥ នាងបានឆ្លងជំងឺអុតតូច ប៉ុន្តែ នាងនៅរស់រានមានជីវិត ដោយស្ថិតក្នុងភាពភ័យខ្លាច។ ពេលដែលនាងរស់នៅប្រទេសទូគីក្នុង ឆ្នាំ១៧១៧ នាងបានសង្កេតឃើញមានវិធីសាស្ត្រមួយ ហៅថាការចាក់បញ្ចូល ដែលវិធីសាស្ត្រ នេះត្រូវបានគេប្រើជាទូទៅនៅទីនោះ។ ការព្យាបាលនេះ គឺ គេបំបែកវីរុសអុតតូចប្រភេទខ្សោយ ហើយចាក់បញ្ចូលទៅក្នុងស្បែករបស់យុវជនដែលគ្មានជំងឺ បន្ទាប់មកយុវជននោះបានកើតជំងឺ នេះ ប៉ុន្តែភាគច្រើនគឺទទួលបានជំងឺដែលស្រាល។ ម៉ារី ម៉ុងតាគូ មានភាពជឿជាក់អំពីសុវត្ថិភាព ក្នុងការចាក់បញ្ចូលនេះ ហើយនាងបានអនុញ្ញាតិឱ្យកូនប្រុស និងកូនស្រីរបស់នាងទទួលការ ចាក់បញ្ចូលនេះ។

ក្នុងឆ្នាំ ១៧៩៦ អេវ៉ត ជែនណឺ (Edward Jenner) បានប្រើការចាក់បញ្ចូលមេរោគនៃជំងឺ ស្រដៀងគ្នា អុតគោ ដើម្បីផលិតអង់ទីករប្រឆាំងនឹងជំងឺអុតតូច។ បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងការ ចាក់បញ្ចូលមេរោគជំងឺអុតតូច ការព្យាបាលនេះមានផលប៉ះពាល់តិចតូច និងអ្នកជំងឺដែលបាន ព្យាបាលមិនឆ្លងទៅកាន់អ្នកដទៃទេ។ ការព្យាបាលនេះត្រូវបានគេចៅថា ការចាក់វ៉ាក់សាំង ។ សំណូទើ១៖ ម៉ារីម៉ុងតាគូ (MARY MONTAGU)

តើជំងឺអ្វីខ្លះដែលមនុស្សអាចចាក់វ៉ាក់សាំងការពារបាន?

- ក. ជំងឺតំណពូជ ដូចជាជំងឺឈាមក្រកក
- ខ. ជំងឺដែលបង្កឡើងដោយវីរុស ដូចជាជំងឺគ្រុនស្វិតដៃជើង
- គ. ជំងឺដែល បណ្តាលមកពីការខូចមុខងារផ្នែកណាមួយនៃសារពាង្គកាយ ដូចជា ជំងឺទឹកនោមផ្អែម
- ឃ. ប្រភេទជំងឺផ្សេងៗដែលមិនអាចព្យាបាលបាន

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៩ និងទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	ផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវបំណិនមូលដ្ឋានពីរបៀបថែរក្សាសារពាង្គាយ
	ដើម្បីទប់ទល់នឹងការឆ្លងជំងឺផ្សេងៗ
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិពសមត្ថភាព	កម្រិត៣ (ពិន្ទុ ៤៣៦)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី២៖ ម៉ារី ម៉ុងតាគូ (MARY MONTAGU)

ប្រសិនបើសត្វ ឬមនុស្សមានជំងឺដែលបង្កដោយបាក់តេរីហើយត្រូវបានព្យាបាលជា សះស្បើយនោះប្រភេទបាក់តេរីដែលបង្កជំងឺនោះ មិនអាចបង្កជំងឺដល់អ្នកជំងឺម្តងទៀតបានទេ។ តើប្រយោគខាងក្រោមមួយណាមានហេតុផលសមស្រប?

- ក. សារពាង្គកាយបានសម្លាប់បាក់តេរីទាំងអស់ដែលបង្កជំងឺប្រភេទនោះ
- ខ. សារពាង្គកាយបានបង្កើតអង់ទីករដើម្បីសម្លាប់បាក់តេរីប្រភេទនោះនៅមុនពេល ពួកវាបំបែកខ្លួន
- គ. កោសិកាឈាំមក្រហមសម្លាប់បាក់តេរីទាំងអស់ដែលបង្កជំងឺប្រភេទនោះ
- ឃ. កោសិកាឈាមក្រហមចាប់យក និងបំផ្លាញបាក់តេរីទាំងនោះចេញពីសារពាង្គកាយ

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៩ និងទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	ផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវចំណិនមូលដ្ឋានពីរបៀចថែរក្សាសារពាង្គកាយ
	ដើម្បីទប់ទល់នឹងការឆ្លងជំងឺផ្សេងៗ
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៣ (៤៣១)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៣៖ ម៉ារី ម៉ុងតាគូ (MARY MONTAGU)

សូមផ្ដល់ហេតុផលមួយ ហេតុអ្វីបានជាមានការណែនាំឱ្យចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការ ជំងឺគ្រុនផ្ដាសាយ ចំពោះតែក្មេង និងមនុស្សចាស់៖

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី១១
- លទ្ធផលសិក្សា	ផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវចំណិនមូលដ្ឋានពីរបៀបថែរក្សាសារពាង្គកាយ
	ដើម្បីទប់ទល់នឹងការឆ្លងជំងឺផ្សេងៗ
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៤ (ពិន្ទុ ៥០៧)
- ប្រភព	PISA 2006

អត្រាគំណែប្រធានមននឹ១៦៖ ម៉ារី ម៉ុខតាគូ (MARY MONTAGU)

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ ខ. ជំងឺដែលបង្កឡើងដោយវីរុស ដូចជាជំងឺគ្រុនស្វិតដៃជើង គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ លែង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវពេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 629 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006។ ការឆ្លើយសំណូរនេះមិនបានពេញលេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 616 នៃកម្រិតពិន្ទុ វិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2000។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 27% ឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ។ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពកំណត់បញ្ហាដែលមាន លក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ខ. សារពាង្គកាយបានបង្កើតអង់ទីករដើម្បីសម្លាប់បាក់តេរីប្រភេទនោះនៅមុនពេល ពួកវាបំបែកខ្លួន

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវពេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 431 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 75% ឆ្លើយសំណូរនេះបាន ត្រឹមត្រូវ។ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់បាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣

ពិន្ទុពេញ៖ ដោយសារតែក្មេង និងមនុស្សចាស់មានប្រពន្ធ័ភាពស៊ាំខ្សោយជាងមនុស្សពេញវ័យ ឬក៏ស្រដៀងនេះដូចជា ៖

- មនុស្សទាំងនោះមិនសូវមានភាពធន់នឹងជំងឺ
- ក្មេង និងមនុស្សចាស់មិនអាចប្រឆាំងនឹងភ្នាក់ងារបង្កជំងឺ ដូចមនុស្សផ្សេងទៀតបាន
- ពួកគេងាយនឹងឆ្លងជំងឺផ្តាសាយ
- ប្រសិនបើពួកគេឆ្លងជំងឺផ្ដាសាយនឹងទទួលផលអាក្រក់ជាងមនុស្សដទៃ
- ពីព្រោះមីក្រុសារពាង្គកាយនៅក្នុងខ្លួនក្មេង និងមនុស្សចាស់ មានភាពខ្សោយ
- មនុស្សចាស់ងាយឈឺ

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវពេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 507 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 62% ឆ្លើយសំណូរនេះបាន ត្រឹមត្រូវ។ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់បាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

ទ្រខានឧធន្ន១៧៖ ងួន

មាស៊ីន៩តខម្ភ១តាខរស់ ?

ប្រសិនបើមានការបោះឆ្នោតជ្រើសផីសសត្វល្អ នៅឆ្នាំ១៩៩៧ សត្វចៀមដូលីប្រាកដជា
អ្នកឈ្នះ ដោយគ្មានការសង្ស័យ។ ដូលី គឺជាសត្វចៀមមួយប្រភេទនៅក្នុងប្រទេសស្កុតឡែនដូច
រូបភាពខាងក្រោម។ ដូលីពុំមែនគ្រាន់តែជាសត្វចៀមធម្មតាទេ។ វាជាសត្វចៀមដែលត្រូវបានគេធ្វើក្លូន
ជាមួយនឹងសត្វចៀមផ្សេងទៀត។ ក្លូនគឺមានន័យថា៖ ការចម្លង។ ការធ្វើក្លូនមានន័យថាគឺជាការចម្លង
ពីសំណៅដើមចំបងតែមួយគត់។ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រធ្វើបានដោយជោគជ័យក្នុងការបង្កើតសត្វចៀមដូលី
(Dolly) មួយថ្មីដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នាបេះបិទទៅនឹងមេ(Master copy)។ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ lan
Wilmut ជនជាតិស្កុតឡែន ដែលបានបង្កើតក្លូន (ម៉ាស៊ីនថតចម្លង) លើសត្វចៀម។ គាត់បានយក
បំណែកតូចបំផុត ពីកន្សោមដោះសត្វចៀមពេញវ័យ(ចៀមទី១)។ គាត់បានដកណ្វៃឃ្ងុំពីចំណែកតូច
បំផុតនោះ បន្ទាប់មកគាត់បានផ្ទេរស្វៃឃ្វុំទៅក្នុងកោសិកាស៊ុត នៃសត្វចៀមញីផ្សេងទៀត(ចៀមទី២)
។ ប៉ុន្តែដំបូងគាត់បានយកចេញពីកោសិកាស៊ុតនោះនូវសម្ភារៈសេនេទិចដែលកំណត់លក្ខណៈសត្វ
ចៀមទី២។ លោក lan Wilmut បានបញ្ចូលកោសិកាស៊ុតនៃសត្វចៀមទី២ដែលបានរៀបចំហើយទៅ
ក្នុងសារពាង្គកាយសត្វចៀមញីផ្សេងទៀត(ចៀមទី៣)។ សត្វចៀមទី៣ចាប់ផ្ដើមផើម ហើយបង្កើតជា
កូនចៀមថ្មីគឺ៖ Dolly។ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រមួយចំនូនគិតថាក្នុងរយៈពេល ២ ទៅ៣ ឆ្នាំទៅមុខទៀត គេនឹង
អាចធ្វើក្លូនទៅលើមនុស្សបាន។ ប៉ុន្តែរដ្ឋាភិបាលជាច្រើនបានអនុម័តច្បាប់ ដោយហាមឃាត់ការធ្វើក្លូន
ទៅលើមនុស្ស។

សំណូរទី១៖ ក្លូន

តើដូលី មានលក្ខណៈដូចទៅនឹងសត្វចៀមមួយណា?

- ក. សត្វចៀមទី១
- ខ. សត្វចៀមទី២
- គ. សត្វចៀមទី៣
- ឃ. បា របស់ដូលី

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	១២
- លទ្ធផលសិក្សា	កំណត់និយមន័យក្លូន
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៤ (ពិន្ទុ ៤៩៤)
- ប្រភព	PISA 2003

សំណូរទី២៖ ក្លូន

កន្សោមដោះនៃសត្វចៀមដែលបានរៀបរាប់ក្នុងអត្ថបទខាងលើ " បំណែកតូចបំផុត" ។ នៅក្នុងអត្ថបទអ្នកអាចកំណត់និយមន័យនៃពាក្យ "បំណែកតូចបំផុត" ។

បំណែកតូចបំផុតគឺ**ជា**៖

- ក. កោសិកាមួយ
- ខ. សែនមួយ
- គ. ណ្វៃយ៉ូនៃកោសិកាមួយ
- ឃ. ក្រ្ចុម៉ូសូមមួយ

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	១២
- លទ្ធផលសិក្សា	កំណត់និយមន័យក្លូន
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៥ (ពិន្ទុ ៥៧២)
- ប្រភព	PISA 2003

សំណូរទី៣៖

នៅក្នុងប្រយោគចុងក្រោយនៃអត្ថបទដែលបញ្ជាក់ថា រដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តច្បាប់ ដោយហាមឃាត់ការធ្វើក្លូនទៅលើមនុស្ស។ មានហេតុផលចំនូនពីរខាងក្រោម ដែលនាំឱ្យមាន សម្រេចចិត្តខាងលើ។

តើហេតុផលទាំងនេះមានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រដែរឬទេ? គូសរង្វង់ បាទ/ចាស ឬ ទេ ចំពោះប្រយោគនីមួយៗ។

ហេតុផល	លក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ?
មនុស្សក្លូនងាយឆ្លងជំងឺមួយចំនូនជាងមនុស្សធម្មតា។	បាទ/ចាស ឬទេ
មនុស្សមិនគូរដើរតូនាទីជាអ្នកបង្កើតថ្មីឡើយ។	បាទ/ចាស ឬទេ

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	១២
- លទ្ធផលសិក្សា	កំណត់និយមន័យក្លូន
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ខុស/ត្រូវ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៣ (ពិន្ទុ ៥០៧)
- ប្រភព	PISA 2003

អត្រាគំណែប្រធានមននី១៧៖ គ្លួន

អត្រាកំណែសំណូរទី១ ពិន្ទុពេញ៖ ក. សត្វចៀមទី១ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវគឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 494 (កម្រិត3) នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃ កម្មវិធី PISA។ នៅ2003 ក្នុងបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 65% បានឆ្លើយសំណូរនេះ បានត្រឹមត្រូវ។ សំណូរនេះវាយតម្លៃលើលំនាំបកស្រាយ ពន្យល់ និងទស្សទាយន៍ បាតុភូត វិទ្យាសាស្ត្រ។ អត្រាកំណែសំណូរទី២ ពិន្ទុពេញ៖ ក. កោសិកាមួយ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវគឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 572 (កម្រិត5) នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃ កម្មវិធី PISA 2003។ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 47% បានឆ្លើយសំណូរនេះ បានត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវសិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ បាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣ ពិន្ទុពេញ៖ បាទ/ចាស ទេ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវគឺត្រូវនឹងពិន្ទុ507 (កម្រិត1 ក) នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃ កម្មវិធី PISA 2003។ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 62% បានឆ្លើយសំណូរនេះ បានត្រឹមត្រូវ។ សំណូរនេះវាយតម្លៃលើលំនាំអង្កេតបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ។

ម្រឆានមននី១៨៖ ខំណាំគែម្ងៃសេខេនិច

ពោតមេខេន្ទិនដំដូនសានសង្ក

ក្រុមអភិរក្សសត្វព្រៃកំពុងទាមទារឱ្យមានការហាមប្រាមទៅលើពោតសេនេទិច។ ពោតប្រភេទ នេះត្រូវបានកែច្នៃឡើងដោយធ្វើយ៉ាងណាបន្សាំជាមួយនឹងថ្នាំសម្លាប់រុក្ខជាតិស្មៅប្រភេទថ្មី ដ៍ខ្លាំងដែលអាចបំផ្លាញដើមពោតធម្មតាបាន។ ថ្នាំសម្លាប់រុក្ខជាតិស្មៅថ្មីនេះនឹងសម្លាប់ពពួក រុក្ខជាតិស្មៅជាច្រើនដែលដុះនៅក្នុងចម្ការពោត។ ក្រុមអ្នកអភិរក្សនិយាយថា ដោយសារ រុក្ខជាតិស្មៅទាំងនេះជាចំណីសម្រាប់សត្វតូចៗពិសេសពពួកសត្វល្អិត។ ដូចនេះការប្រើប្រាស់ ថ្នាំសម្លាប់រុក្ខជាតិស្មៅប្រភេទថ្មីជាមួយនឹងពោតសេនេទិច វាមិនល្អសម្រាប់បរិស្ថានឡើយ។ អ្នកគាំទ្រការប្រើប្រាស់ពោតសេនេទិចនិយាយថាការស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្របានបង្ហាញថា ករណីនេះនឹងមិនកើតឡើងនោះទេ។

ខាងក្រោមនេះគឺជាព័ត៌មានលម្អិតនៃការស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រដែលបានរៀបរាប់ក្នុង អត្ថបទខាងលើ៖

- រុក្ខជាតិពោតត្រូវបានដាំក្នុងចំការចំនួន២០០កន្លែងទូទាំងប្រទេស។
- ចំការនីមួយៗត្រូវបានបែងចែកជា២។ ពោតសេនេទិចជ្រលក់ថ្នាំសម្លាប់រុក្ខជាតិស្មៅ ប្រភេទថ្មីលូតលាស់បានពាក់កណ្ដាល ហើយពោតធម្មតា(មិនមែនសេនេទិច) ជ្រលក់ថ្នាំ សម្លាប់រុក្ខជាតិស្មៅធម្មតាលូតលាស់បានពាក់កណ្ដាលទៀត។
- ចំនូនសត្វល្អិតដែលបានរកឃើញនៅក្នុងចំការពោតសេនេទិច ដែលត្រូវបានជ្រលក់ថ្នាំ
   សម្លាប់រុក្ខជាតិស្មៅប្រភេទថ្មី មានចំនូនស្មើនឹងចំនូនសត្វល្អិតក្នុងចំការពោតធម្មតាដែរ។

សំណូរទី១៖ ដំណាំកែច្នៃសេនេទិច

តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលត្រូវបានពិភាក្សា ក្នុងការស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ដូចដែលបាន រៀបរាប់ក្នុងអត្ថបទខាងលើ។ ចូរគូសរង្វង់លើចម្លើយ បាទ/ ចាស ឬទេ ចំពោះកត្តានីមួយៗ

តើវាជាកត្តាដែលត្រូវបានលើកយកមកពិភាក្សាក្នុងការ ស្រាវជ្រាវដែរ ឬទេ?	បាទ/ចាស ឬទេ?
ចំនូនសត្វល្អិតនៅក្នុងបរិស្ថាន	បាទ/ចាស ឬ ទេ
ការប្រើប្រាស់ប្រភេទថ្នាំសម្លាប់រុក្ខជាតិស្មៅ	បាទ/ចាសឬ ទេ

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ផ្តល់បញ្ញត្តិសំខាន់ៗនៃវិស្វកម្មសេនេទិចដែលជាបញ្ញតិមូលដ្ឋាន សម្រាប់រៀននៅឧត្តមសិក្សា
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ខុស/ត្រូវ
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី២៖ ដំណាំកែច្នៃសេនេទិច

រុក្ខជាតិពោតត្រូវបានដាំនៅក្នុងចំការចំនូន២០០កន្លែងទូទាំងប្រទេស។ ហេតុអ្វីបានជា អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រប្រើកសិដ្ឋានច្រើនជាងមួយកន្លែង?

- ក. ធ្វើដូច្នេះ កសិករអាចសាកល្បងពោតសេនេទិចថ្មី
- ខ. ដើម្បីពិនិត្យមើលពីកម្រិតនៃការលូតលាស់របស់ពោតសេនេទិច
- គ. ដើម្បីពង្រីកដំណាំសេនេទិចលើផ្ទៃដីតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន
- ឃ. ដើម្បីដាក់បញ្ចូលលក្ខខណ្ឌលូតលាស់ផ្សេងៗរបស់ពោត

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ផ្តល់បញ្ញត្តិសំខាន់ៗនៃវិស្វកម្មសេនេទិចដែលជាបញ្ញតិ
	មូលដ្ឋានសម្រាប់រៀននៅឧត្តមសិក្សា
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	ពិន្ទុ ៤២១ (កម្រិត ២)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៣៖ ដំណាំកែច្នៃសេនេទិច

តើអ្នកយល់ស្របនឹងប្រយោគខាងក្រោមនេះកម្រិតណា? ចូរគូសតែមួយប្រអប់ក្នុងជួរដេកនីមួយៗ។

•	យល់ស្រប	យល់ស្រប	មិនយល់	មិនយល់
	ទាំងស្រុង		ស្រប	ស្រប
	'			ទាំងស្រុង
ការសិក្សាពីដំណើរការដែលរុក្ខជាតិត្រូវ				
បានពិនិត្យមើលពីសែន				
ការសិក្សាពីមូលហេតុដែលរុក្ខជាតិមួយ				
ចំនូនមិនរងផលប៉ះពាល់ពីថ្នាំសម្លាប <u>់</u>				
រុក្ខជាតិស្មៅ				
ការយល់ដឹងប្រសើរជាងមុនពីភាពខុស				
គ្នារវាងការបង្កាត់ពូជ និងការកែច្នៃសែន				
របស់រុក្ខជាតិ				

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ផ្តល់បញ្ញត្តិសំខាន់ៗនៃវិស្វកម្មសេនេទិចដែលជាបញ្ញតិមូលដ្ឋាន
	សម្រាប់រៀននៅឧត្តមសិក្សា
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA 2006

មន្ត្រាងយោធិននេនាមនេះ មាន ខេត្ត ខេត្ត ខេត្ត

អត្រាកំណែសំណូរទី១ ពិន្ទុពេញ៖ ត្រូវទាំងពីរ ទេ បាទ/ចាស តាមលំដាប់ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ឃ. ដើម្បីដាក់បញ្ចូលលក្ខខណ្ឌលូតលាស់ផ្សេងៗរបស់ពោត គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវគឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 421 (កម្រិត 2) នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃ កម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006 ។ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 74% បានឆ្លើយសំណូរនេះ បានត្រឹមត្រូវ។ សំណូរនេះវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្សលើការកំណត់បញ្ហាមានលក្ខណៈ វិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣ ពិន្ទុពេញ៖

- មិនយល់ស្រប
- យល់ស្រប
- យល់ស្រប

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬរំលង

ម្រធានមននី១៩៖ ផ្សែ១ថ្នាំខង

ថ្នាំជក់ត្រូវបានគេយកមកជក់ជា បារី ស៊ីហ្គា និងខ្សៀរ។ ការស្រាវជ្រាវបង្ហាញថា ជំងឺ ទាក់ទងនឹងថ្នាំជក់បានសម្លាប់មនុស្ស១៣៥០០នាក់ជារៀងរាល់ថ្ងៃទូទាំងពិភពលោក។ មានការ ទស្សន៍ទាយថា ត្រឹមឆ្នាំ២០២០ ជំងឺទាក់ទងនឹងថ្នាំជក់នឹងបណ្ដាលឱ្យមានអ្នកស្លាប់១២%នៃ ចំនួនអ្នកស្លាប់ទាំងអស់ទូទាំងពិភពលោក។

ផ្សែងថ្នាំជក់មានផ្ទុកនូវសារធាតុពុលជាច្រើន។ សារធាតុដែលគ្រោះថ្នាក់ជាងគេមាន ជ័រថា នីកូទីន និងកាប្ងនម៉ូណូអុកស៊ីត។

សំណូរទី១៖ ផ្សែងថ្នាំជក់

ផ្សែងថ្នាំជក់ត្រូវបានស្របចូលទៅក្នុងសូតតាមរយៈការដកដង្ហើមចូល។ ជ័រថាដែលបាន មកពីផ្សែងត្រូវបានស្តុកទុកក្នុងសូត ហើយការស្តុកទុកនៃជ័រថានេះធ្វើឱ្យសូតបំពេញមុខងារមិន បានត្រឹមត្រូវ។ តើឃ្លាខាងក្រោមមួយណាជាមុខងាររបស់សូត?

- ក. សប់បញ្ហូនឈាមសំបូរអុកស៊ីសែនទៅគ្រប់ផ្នែករបស់សារពាង្គកាយ
- ខ. បញ្ជូនអុកស៊ីសែនមួយចំនួនដែលអ្នកដកដង្ហើម ទៅក្នុងឈាមរបស់អ្នក
- គ. បន្ស៊ុទ្ធឈាមរបស់អ្នកដោយការបន្ថយបរិមាណឧស្ម័ន់កាបូនិចឱ្យនៅសូន្យ
- ឃ. បំប្លែងម៉ូលេគុលឧស្ម័នកាបូនិចទៅជាម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែន

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧
- លទ្ធផលសិក្សា	បង្ហាញពីឥទ្ធិពលនៃសារធាតុគីមីក្នុងផ្សែងបារី
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី២៖ ផ្សែងថ្នាំជក់

ផ្សែងថ្នាំជក់ធ្វើឱ្យកើនឡើងនូវគ្រោះថ្នាក់ដល់ការកើតជំងឺមហារីកសូត និងជំងឺមួយចំនូន ទៀត។

តើគ្រោះថ្នាក់នៃការកើតជំងឺខាងក្រោមកើនឡើងដោយសារផ្សែងថ្នាំជក់ឬទេ? ចូរគូររង្វង់លើពាក្យ "បាទ/ចាស " ឬ "ទេ" ក្នុងករណីនីមួយៗ។

តើគ្រោះថ្នាក់នៃការកើតជំងឺនេះកើនឡើងបណ្ដាលមកពីការ ជក់បារីឬទេ?	បាទ/ចាស ឬ ទេ?
ជំងឺរលាកទងសូត	បាទ/ចាស ឬ ទេ
ជំងឺអេដស៍	បាទ/ចាស ឬ ទេ
ជំងឺអុតធំ	បាទ/ចាស ឬ ទេ

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧
- លទ្ធផលសិក្សា	បកស្រាយពីជំងឺមួយចំនូនដែលបណ្ដាលមកពីការជក់បារី
- កម្រិពពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ខុស/ត្រូវ
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៣៖ ផ្សែងថ្នាំជក់

មនុស្សមួយចំនួនប្រើចំណិតនីកូទីនដើម្បីជួយពួកគាត់ក្នុងការបញ្ឈប់ការជក់បារី។ ចំណិតនីកូទីនត្រូវបានដាក់នៅលើស្បែក ហើយបន្សាយនីកូទីនទៅក្នុងឈាម។ ការធ្វើបែបនេះ ជួយកាត់បន្ថយចំណង់ និងរោគសញ្ញានៅពេលមនុស្សបញ្ឈប់ការជក់បារី។ ដើម្បីសិក្សាពី ឥទ្ធិពលចំណិតនីកូទីនក្រុមអ្នកជក់បារីចំនួន១០០នាក់ដែលចង់បញ្ឈប់ការជក់បារីត្រូវបាន ជ្រើសរើស ដោយចៃដន្យ។ ក្រុមនេះត្រូវបានយកមកសិក្សារយៈពេល៦ខែ។ ឥទ្ធិពលនៃចំណិត នីកូទីនត្រូវបានរកឃើញដោយការរាប់ចំនួនមនុស្សក្នុងក្រុមដែលមិនបន្តការជក់បារីឡើងវិញ នៅពេលបញ្ចប់ការសិក្សា។

តើគំរូពិសោធន៍ខាងក្រោមមួយណា *ប្រសើរជាងគេ*?

- ក. មនុស្សទាំងអស់ក្នុងក្រុមបិតចំណិតនីកូទីន
- ខ. មនុស្សទាំងអស់ប៊់តចំណិតនីកូទីន លើកលែងតែម្នាក់ដែលព្យាយាមបញ្ឈប់ការ ជក់បារីមិនប្រើចំណិតនីកូទីន
- គ. មនុស្សជ្រើសរើសថាតើពួកគាត់នឹងប្រើឬមិនប្រើចំណិតនីកូទីនដើម្បីជួយបញ្ឈប់ការ ជក់បារី
- ឃ. ជ្រើសរើសដោយចៃដន្យ មនុស្សពាក់កណ្ដាលប្រើចំណិតនីកូទីន ហើយមនុស្ស ពាក់កណ្ដាលទៀតមិនប្រើចំណិតនីកូទីន

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧
- លទ្ធផលសិក្សា	រៀបរាប់ពីវិធីសាស្ត្របញ្ឈប់ការជក់បារី
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៤៖ ផ្សែងថ្នាំជក់

វិធីសាស្ត្រជាច្រើនត្រូវបានប្រើមានឥទ្ធិពលដើម្បីបញ្ឈប់ការជក់បារី។ តើវិធីនៃការដោះស្រាយបញ្ហាខាងក្រោមអាស្រ័យទៅនឹងបច្ចេកវិទ្យាដែរឬទេ? ចូរគូសរង្វង់ "បាទ/ចាស "ឬ "ទេ" ក្នុងករណីនីមួយៗ។

តើវិធីសាស្ត្រនៃការកាត់បន្ថយការជក់បារីនេះអាស្រ័យទៅនឹង បច្ចេកវិទ្យាដែរឬទេ?	បាទ/ចាស ឬទេ?	
តម្លើងថ្លៃបារី	បាទ/ចាស ឬទេ	
ផលិតចំណិតនីកូទីនដើម្បីជួយមនុស្សឱ្យឈប់ជក់បារី	បាទ/ចាស ឬទេ	
បម្រាមការជក់បារីនៅទីសាធារណៈ	បាទ/ចាស ឬទេ	

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧
- លទ្ធផលសិក្សា	រៀបរាប់ពីវិធីសាស្ត្របញ្ឈប់ការជក់បារី
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ខុស/ត្រូវ
- ប្រភព	PISA

សំណូរទី៥៖ ផ្សែងថ្នាំជក់

តើអ្នកយល់ស្របជាមួយប្រយោគខាងក្រោមនេះកម្រិតណា? ចូរគូសតែមួយប្រអប់ក្នុងជួរដេកនីមួយៗ។

	យល់ស្រប	យល់ស្រប	មិនយល់	មិនយល់
	ទាំងស្រុង		ស្រប	ស្រប
				ទាំងស្រុង
យល់ដឹងពី ជ័រថា នៅក្នុងថ្នាំជក់កាត់	П	П	П	П
បន្ថយប្រសិទ្ធិភាពរបស់់សូត				
យល់ដឹងពីហេតុផលនៃនីកូទីនធ្វើ	П	П	П	П
ឱ្យញៀន				
សិក្សាពីការប្រែប្រូលនៃសារពាង្គកាយ	П	П	П	П
ត្រឡប់មកភាពដើមវិញក្រោយការឈប់	]		]	
ជក់បារី				

- មុខវិជ្ជា	ជីវវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៧
- លទ្ធផលសិក្សា	រៀបរាប់ពីវិធីសាស្ត្របញ្ឈប់ការជក់បារី
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	ជ្រើសរើស
- ប្រភព	PISA

អត្រាគំលែច្រធានមននី១៩៖ ផ្សែចថ្នាំខត

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ ខ. បញ្ជូនអុកស៊ីសែនមួយចំនូនដែលអ្នកដកដង្ហើមទៅក្នុងឈាមរបស់អ្នក គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពបកស្រាយពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។ អត្រាកំណែសំណូរទី២ ពិន្ទុពេញ៖ បាទ/ចាស ទេ ទេ តាមលំដាប់។ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពបកស្រាយពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣

ពិន្ទុពេញ៖ ឃ. ជ្រើសរើសដោយចៃដន្យ មនុស្សពាក់កណ្ដាលប្រើចំណិតនីកូទីន ហើយមនុស្ស ពាក់កណ្ដាលទៀត មិនប្រើចំណិតនីកូទីន។ **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពបកស្រាយពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៤ ពិន្ទុពេញ៖ ទេ បាទ/ចាស ទេ តាមលំដាប់។ គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬរំលង

ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពបកស្រាយពីបាតុភូត តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៥

ពិន្ទុពេញ៖

- យល់ស្របទាំងស្រុង
- យល់ស្រប
- យល់ស្រប

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬរំលង

ទ្រខានឧងធ្នេក០៖ អំមាំខ

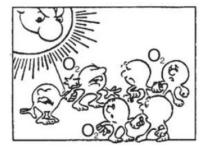
ច្ចរអានអត្ថបទខាងក្រោមដែលពណ៌នាពីស្រទាប់អូស្ងួន។

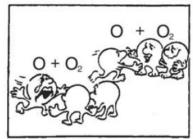
បរិយាកាសគឺជាលំហដ៍ធំធេង និងជាធនធានធម្មជាតិដ៍មានតម្លៃសម្រាប់ទ្រទ្រង់ជីវិត នៅលើផែនដី។ ជាអកុសល សកម្មភាពរបស់មនុស្សដែលផ្អែកលើផលប្រយោជន៍ជាតិ ឬ ផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនដែលកំពុងបង្កឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ធនធានទាំងនេះជាពិសេសធ្វើឱ្យ ស្រទាប់អូស្វនស្ដើង និងធ្លុះធ្លាយ ដែលស្រទាប់នេះដើរតូជារបាំងការពារជីវិតនៅលើផែនដី។

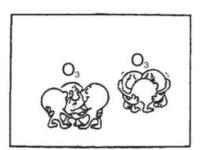
ម៉ូលេគុលអូស្ងូនផ្សំំឡើងពីអុកស៊ីសែនបីអាតូម ដែលខុសពីម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនដែល មានអុកស៊ីសែនតែពីរអាតូម។ ម៉ូលេគុលអូស្ងនកម្រមានខ្លាំងណាស់ គឺតិចជាងដប់ដងក្នុងមួយ លានម៉ូលេគុលខ្យល់។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយសម្រាប់រយៈពេលរាប់ពាន់លានឆ្នាំ វត្តមាន របស់ម៉ូលេគុលអូស្ងូននៅក្នុងបរិយាកាសបានដើរតូនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការថែរក្សាជីវិតនៅលើ ផែនដី។ អាស្រ័យលើទីតាំងអូស្ងូនអាចការពារ ឬបំផ្លាញជីវិតនៅលើផែនដីបាន។ អូស្ងូននៅក្នុង មណ្ឌលអាកាសរចល់ (troposphere) គិតចាប់ពីផ្ទៃផែនដីរហូតដល់កម្ពស់១០ គីឡូម៉ែត្រ ជា អូសូន មិនល្អ ដែលអាចបំផ្លាញជាលិកាសូត និងរុក្ខជាតិបាន។ ប៉ុន្តែប្រហែលជា ៩០%នៃ ស្រទាប់អូសូន ដែលគេរកឃើញនៅក្នុងមណ្ឌលអាកាសសូប់ (stratosphere) នៅចន្លោះកម្ពស់ ពី១០ ទៅ៤០ គីទ្បូម៉ែត្រពីផ្ទៃផែនដី ជា់ អូស្ងូន 'ល្អ' ដែលដើរតូនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការ ស្រុបយកកាំរស្មីស្វាយអ៊ុលត្រា (UV-B) ពីព្រះអាទិត្យ។ បើគ្មានស្រទាប់អូសូនដែលម៉ាន អត្ថ័ប្រយោជន៍នេះទេ មនុស្សនឹងងាយទទួលរងន្ទវជំងឺមួយចំនួនដោយសារតែការកើនឡើង នៃកាំរស្មីស្វាយអ៊ុលត្រាពីព្រះអាទិត្យ។ ក្នុងប៉ុន្មានទស្សវត្សចុងក្រោយនេះ បរិមាណអូស្ងនបាន ថយចុះ។ នៅឆ្នាំ១៩៧៤ គេសន្និដ្ឋានថាឧស្ម័នពុលក្លរ៉ូភ្លុយអរ៉ូកាបូន (CFCs) អាចជាបុព្វហេតុ មួយធ្វើឱ្យបរិមាណអូស្ងនថយចុះ។ រហូតមកដល់ឆ្នាំ១៩៨៧ ការវាយតម្លៃជាលក្ខណៈ វិទ្យាសាស្ត្រនៃទំនាក់ទំនងរវាងបុព្វហេតុ និងផលប៉ះពាល់ គឺគ្មានហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ដែល បញ្ជាក់ថាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងក្លរ៉ូភ្លួយអរ៉ូកាបូន (CFCs) នោះឡើយ។ ទោះយ៉ាងណានៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៨៧ អ្នកការទូតមកពីជុំវិញពិភពលោកបានជួបប្រជុំគ្នានៅទីក្រុងម៉ុងត្រេអាល ប្រទេសកាណាដា ហើយបានយល់ព្រមកំណត់កម្រិតនៃការប្រើប្រាស់ក្លរ៉ូភ្លួយអរ៉ូកាបូន (CFCs) ป

សំណូរទី១៖ អូស្ងូន

នៅក្នុងអត្ថបទខាងលើនេះ មិនបានរៀបរាប់ពីរបៀបដែលអូស្ងូនកើតឡើងនៅក្នុង បរិយាកាសនោះទេ។ ជាការពិតណាស់ អូស្ងូនមួយចំនូនបានកើតឡើង និងអូស្ងូនផ្សេងទៀត បានបាត់បង់ជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ វិធីមួយដែលអូស្ងូន បានកើតឡើង មានបង្ហាញដូចក្នុងរូបភាព ខាងក្រោម៖

ឧបមាថាប្អូនមានពូម្នាក់ដែលព្យាយាមយល់ពីអត្ថន័យនៃរូបភាពខាងលើនេះ។ ប៉ុន្តែ គាត់មិនបានទទូលការអប់រំផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រពីសាលារៀននោះទេ ហើយគាត់មិនយល់ពីអ្វីដែល អ្នកនិពន្ធបានបង្ហាញក្នុងរូបភាពនេះទេ។ គាត់មិនដឹងថាមានសារធាតុតូចៗនៅក្នុងបរិយាកាស នោះទេ ប៉ុន្តែគាត់ឆ្ងល់ថារូបភាពទាំងនេះតំណាងឱ្យអ្វី។ តើអត្ថន័យនៃ O O₂ និង O₃ និងដំណើរ ការក្នុងរូបភាពទាំងនេះបង្ហាញពីអ្វី? គាត់បានឱ្យប្អូនពន្យល់ពីរូបភាពទាំងនេះ។ សន្មតថា ពូរបស់ ប្អូនដឹងពី៖

- 🗸 ០ ជានិមិត្តសញ្ញានៃអាតូមអុកស៊ីសែន
- ✓ អ្វីហៅថាអាតូម និងម៉ូលេគុល
   ចូរសរសេរការពន្យល់ពីរូបភាពទាំងនេះឱ្យពូរបស់ប្អូន។
   ក្នុងការពន្យល់របស់ប្អូន ចូរប្រើពាក្យអាតូម និងម៉ូលេគុលដែលគេប្រើក្នុងបន្ទាត់ទី៤
  ខាងលើ។

- មុខវិជ្ជា	ផែនដី និងបរិស្ថានវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ទី៨ ដល់ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់ពីសារៈសំខាន់នៃស្រទាប់អូសូន និងមូលហេតុនៃការ
	<u>បំផ្លាញស្រ</u> ទាប់អូសូន
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៥ (ពិន្ទុ ៦៨២)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី២៖ អូសូន

អូស្ងនត្រូវបានបង្កើតឡើងផងដែរក្នុងអំឡុងពេលព្យុះភ្លៀង។ វាបណ្ដាលឱ្យមានក្លិន ម្យ៉ាងបន្ទាប់ពីមានព្យុះភ្លៀង។ នៅក្នុងអត្ថបទខាងលើ អ្នកនិពន្ធបានកត់សម្គាល់រវាង "អូស្ងនមិនល្អ" និង"អូស្ងនល្អ" ។ តើអូស្ងនដែលបានបង្កើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលព្យុះភ្លៀងជា "អូស្ងនមិនល្អ" ឬ"អូស្ងនល្អ"?

ចូរជ្រើសរើសចម្លើយ និងការពន្យល់ដែលត្រូវបានគាំទ្រដោយអត្ថបទខាងលើ។

	*អូសូនមិនល្អ*ឬ	ការពន្យល់
	*អូសូនល្អ ?	
ñ	អូសូនមិនល្អ	វាបានបង្កើតឡើងក្នុងពេលមានអាកាសធាតុមិនល្អ
S	អូសូនមិនល្អ	វាបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងមណ្ឌលអាកាសរចល់ (Troposphere)
គ	អូសូនល្អ	វាបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងមណ្ឌលអាកាសសូប់ (Stratosphere)
ឃ	អូសូនល្អ	វាមានក្លិនល្អ

- មុខវិជ្ជា	ផែនដី និងបរិស្ថានវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៨ ដល់ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ញែកភាពខុសគ្នារវាង អូស្ងូនមិនល្អ និង អូស្ងូនល្អ
- កម្រិតពុទ្ធិ	វិភាគ
- ទម្រង់សំណួរ	ពហុជ្រើសរើស
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៥ (ពិន្ទុ ៦៤២)
- ប្រភព	PISA 2000

សំណូរទី៣៖ អូស្ងូន

បន្ទាត់ទី៩ ដល់១៤៖ "បើគ្មានស្រទាប់អូសូនដែលមានផលប្រយោជន៍ មនុស្សងាយនឹង ទទួលរងនូវជំងឺមួយចំនួនដោយសារតែការកើនឡើងនៃកាំរស្មីពីព្រះអាទិត្យ" ។
ចូរប្រាប់ឈ្មោះជំងឺមួយក្នុងចំណោមជំងឺទាំងនោះ។

- មុខវិជ្ជា	ផែនដី និងបរិស្ថានវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៨ ដល់ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	បង្ហាញពីផលប៉ះពាល់នៃការបាត់បង់អូសូន
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិតទី៣ (ពិន្ទុ ៥៤៧)
- ប្រភព	PISA 2000

មាន ៖ ១៤ ខ្លួន ខេត្ត ខ្មែរ ខេត្ត

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ ចម្លើយដែលរៀបរាប់ពីចំណុចទាំងបីដូចខាងក្រោម៖ ចំណុចទី១៖ ម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនមួយ ឬច្រើន(ដែលម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែននីមួយៗ ផ្សំឡើង ដោយអាតូមអុកស៊ីសែន២) បានបំបែកជាអាតូមអុកស៊ីសែនច្រើន(រូបភាពទី១)៖

- ការបំបែកម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែន គួរពណ៌នាអំពីការប្រើប្រាស់ពាក្យត្រឹមត្រូវ (មើល បន្ទាត់ទី៥ និងទី៦) សម្រាប់ O(អាតូមមួយ ឬច្រើន) និងO₂ (ម៉ូលេគុលមួយ ឬច្រើន)។
- បើ O និង/ឬ O₂ បានពណ៌នាត្រឹមតែ "ភាគល្អិតច្រើន" ឬ "ភាគល្អិតតូចៗច្រើន" គ្មានពិន្ទុ សម្រាប់ផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ចំណុចនេះ

ចំណុចទី២៖ ការបំបែកម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែន កើតឡើងក្រោមឥទ្ធពលនៃពន្លឺព្រះអាទិត្យ (រូបភាពទី១)

- ឥទ្ធិពលនៃពន្លឺព្រះអាទិត្យគួរតែទាក់ទងទៅនឹងការបំបែក O₂ (ម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែន មួយ ឬ ច្រើន)
- បើឥទ្ធិពលនៃពន្លឺព្រះអាទិត្យទាក់ទងទៅនឹងការបង្កើតម៉ូលេគុលអូស្ងូនមួយ ដែលបានពី អាតូមអុកស៊ីសែនមួយ និងម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនមួយ (រូបភាព ទី២ និងទី៣) គ្មានពិន្ទុ ដែលត្រវផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ចំណុចទី២នោះទេ។

សម្គាល់៖ ចំណុចទី ១ និងទី ២ អាចបញ្ជូលគ្នាក្នុងប្រយោគតែមួយ

ចំណុចទី៣៖ អាតូមអុកស៊ីសែនជាច្រើនភ្ជាប់គ្នាជាមួយម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនដទៃទៀតដើម្បី បង្កើតជាម៉ូលេគុលអូសួនជាច្រើន (រូបភាពទី២ និងទី៣)

- ចូរឱ្យពិន្ទុ១ សម្រាប់ចំណុចនេះ បើចម្លើយបានពណ៌នាអំពីការចងសម្ព័ន្ធរវាង O និង
   O₂ ។ បើការបង្កើត O₃ បានពណ៌នាពីការភ្ជាប់គ្នានៃអុកស៊ីសែន៣អាតូមផ្សេងៗគ្នា
   ពិន្ទុមិន ផ្ដល់ឱ្យសម្រាប់ចំណុចទី៣ នេះ
- ប្រសិនបើគេមិនបានពណ៌នាថា O₃ ជាម៉ូលេគុលមួយ ឬម៉ូលេគុលច្រើន ប៉ុន្តែបានផ្តល់
   ឧទារហណ៍ថាជា "ក្រុមនៃអាតូម" ករណីនេះអាចឱ្យពិន្ទុសម្រាប់ចំណុចទី៣នេះ។

ឧទាហរណ៍នៃចម្លើយ៖

- នៅពេលដែលព្រះអាទិត្យចាំងពន្លឺត្រូវនឹងម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែន O₂ អាតូមអុកស៊ីសែន ទាំងពីរត្រូវផ្ដាច់ចេញពីគ្នា។ អាតូមអុកស៊ីសែនទាំងពីរ រត់រកម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែន O₂ ផ្សេងទៀតដើម្បីចងសម្ព័ន្ធជាមួយគ្នា។ នៅពេល O₁ និង O₂ ចងសម្ព័ន្ធនឹងគ្នា បានន័យ ថាគេបាន O₃ ដែលហៅថាអូសូន។
- រូបភាពនេះបានបង្ហាញពីការបង្កើតនៃអូសូន។ បើម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនទទូលពន្លឺ
  ព្រះអាទិត្យ វាត្រូវបំបែកជាអាតូមពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។ អាតូម O ដែលបានបំបែក
  ទាំងនេះបានចង់សម្ព័ន្ធជាមួយម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនផ្សេងទៀតដែលមានស្រាប់ ហើយ
  បង្កើតបានជាមូលេគុល O₃។ ដូចនេះអាតូមទាំងបីចង់សម្ព័ន្ធជាមួយគ្នាបង្កើតបានជា
  អូសួន(O₃)។
- ភាគល្អិតតូចៗទាំងនេះជាអាតូមអុកស៊ីសែនៗ នៅពេលអាតូមអុកស៊ីសែនពីរចងសម្ព័ន្ធ ជាមួយគ្នា វាបង្កើតបានជា O₂ ឬម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនៗ ពន្លឺព្រះអាទិត្យជាមូលហេតុនៃ ការបំបែកឱ្យទៅជាអាតូមអុកស៊ីសែនសារជាថ្មីៗ អាតូម O ចងជាមួយម៉ូលេគុល O₂ បង្កើតបាន O₃ ដែលហៅថាអូសូនៗ សម្គាល់៖ ចម្លើយនេះអាចកំណត់ថាត្រឹមត្រូវ។ ប្រៀបសរសេរមិនត្រឹមត្រូវនោះទេ "អាតូម O₂" ដែលបានបញ្ជាក់ខាងលើ)។

ពិន្ទមិនពេញលេញ៖

- -ចម្លើយដែលបានលើកឡើងត្រឹមត្រូវតែចំណុចទី១ និងទី២។ ឧទាហរណ៍៖
  - ពន្លឺព្រះអាទិត្យបំបែកម៉ូលេគុលទៅជាអាតូមដោយឡែកៗពីគ្នា។ អាតូមផ្គុំគ្នាបានជា
     ក្រុម។ អាតូមផ្គុំគ្នាជាក្រុមដែលក្រុមនីមួយៗមានបីអាតូមនៅជាមួយគ្នា ។
- -ចម្លើយដែលបានលើកឡើងត្រឹមត្រូវតែចំណុចទី១ និងទី៣។ ឧទាហរណ៍៖
  - ភាគល្អិតនីមួយៗតំណាងឱ្យអាតូមអុកស៊ីសែនមួយៗ O ជាអាតូមអុកស៊ីសែនមួយៗ
     O₂ ជាម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនមួយៗ O₃ ជាក្រុមអាតូមដែលចងសម្ព័ន្ធនឹងគ្នាៗ ដំណើរការ បង្ហាញពីអាតូមអុកស៊ីសែនមួយគូ (O₂) បានបំបែក បន្ទាប់មកអាតូមអុកស៊ីសែននីមួយៗ ទៅចងសម្ព័ន្ធជាមួយ ២គូផ្សេងទៀតបង្កើតបាន២ក្រុមដែលមានអាតូមអុកស៊ីសែនចំនូន ៣(O₃)ៗ
  - ភាគល្អិតទាំងអស់ ជាអាតូមអុកស៊ីសែន។ O₂ មានន័យថា ១ម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែន
     (ដូចជាគូនៃភាគល្អិតតូចៗកំពុងចាប់ដៃគ្នា) ហើយ O₃ មានន័យថាអាតូមអុកស៊ីសែន

ចំនួន ៣។ អាតូមអុកស៊ីសែនចំនូន ២ នៃគូនីមួយៗបំបែកគ្នា ហើយអាតូមមួយចង សម្ព័ន្ធជាមួយគូដទៃទៀតចេញជា៣គូ និងបង្កើតបានជា២បណ្តុំដែលមានម៉ូលេគុល អុកស៊ីសែនចំនូន ៣ (O₃)។

- -ចម្លើយដែលបានលើកឡើង ត្រឹមត្រូវតែចំណុចទី២ និងទី៣។ ឧទាហរណ៍៖
  - អុកស៊ីសែនត្រូវបានបំបែកដោយពន្លឺវិទ្យុសកម្មនៃព្រះអាទិត្យ។ វាបំបែកចេញជាពីរ ផ្នែក។ ផ្នែកនីមួយៗចងសម្ព័ន្ធជាមួយភាគល្អិតនៃអុកស៊ីសែនផ្សេងទៀតបង្កើតបានជា អូស្ងួន។
  - ភាគច្រើនអុកស៊ីសែនសុទ្ធ(O₂) ជាអុកស៊ីសែននៅក្នុងបរិយាកាសដែលកើតឡើងពី
    អាតូម២ ដូចនេះមាន៣គូដែលក្នុងមួយគូមានអាតូម២។ មួយគូទទូលកម្ដៅខ្លាំង ហើយ
    បានទៅភ្ជាប់ជាមួយគូផ្សេងទៀតបង្កើតបាន O₃ ជំនូសឱ្យ O₂វិញ។ សម្គាល់៖ ទោះបីជា
    ឃ្លា មួយគូទទូលកម្ដៅខ្លាំង មិនបានពណ៌នាក្បោះក្បាយពីឥទ្ធិពលពន្លឺព្រះអាទិត្យក៍
    ដោយ ពិន្ទុត្រវដ្ដល់ឱ្យចំណុចទី២ ឯចំណុចទី៣ អាចផ្ដល់ឱ្យបើសិនឆ្លើយត្រូវ។
- -ចម្លើយដែលបានលើកឡើងត្រឹមត្រូវតែចំណុចទី១៖ ឧទាហរណ៍
  - ម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែនជាច្រើនបានផ្ដាច់ចេញពីគ្នា។ វាបង្កើតបានជាអាតូមអុកស៊ីសែន ជាច្រើន។ ជូនកាលវាក៏មានម៉ូលេគុលអូស្ងន។ ស្រទាប់អូស្ងននៅរក្សាដដែលព្រោះ ម៉ូលេគុលថ្មីបានកើតឡើង ហើយម៉ូលេគុលផ្សេងទៀតបាត់បង់។
- -ចម្លើយដែលបានលើកឡើងត្រឹមត្រូវតែចំណុចទី២៖ ឧទាហរណ៍
  - O តំណាងឱ្យម៉ូលេគុលអុកស៊ីសែន O₂ : អុកស៊ីសែន O₃ : អូស្វន។ ជូនកាល ម៉ូលេគុល អុកស៊ីសែនទាំងពីរចងសម្ព័ន្ធជាមួយគ្នា បានបំបែកដោយពន្លឺព្រះអាទិត្យ។ ម៉ូលេគុល នីមួយៗចងសម្ព័ន្ធជាមួយគូផ្សេងទៀតបង្កើតបានជាអូស្វន(O₃)
- -ចម្លើយដែលបានលើកឡើងត្រឹមត្រូវតែចំណុចទី៣
  - ដោយសារកម្ដៅព្រះអាទិត្យ ម៉ូលេតុលអុកស៊ីសែន O ត្រូវបង្ខំឱ្យចងសម្ព័ន្ធជាមួយ O2
    (ម៉ូលេតុលអុកស៊ីសែនពីរ) ដើម្បីបង្កើតជា O3(ម៉ូលេតុលអុកស៊ីសែនបី) ។ សម្គាល់៖
    ចម្លើយដែលបានគូសបន្ទាត់ខាងក្រោម បង្ហាញពីចំណុចទី៣។ ចំពោះចំណុចទី២ មិន
    ត្រូវផ្ដល់ពិន្ទុឡើយ ព្រោះព្រះអាទិត្យមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធឡើយក្នុងការបង្កើតអូសូន
    O+ O2 = O3 ប៉ុន្តែគ្រាន់ផ្ដាច់សម្ព័ន្ធក្នុងមូលេតុល O2

គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយដែលមិនត្រឹមត្រូវដោយមិនបានផ្ដោតលើចំណុចណាមួយក្នុងចំណោមចំណុច ទាំងបី។ ឧទាហរណ៍

- ពន្លឺព្រះអាទិត្យ(កាំរស្មីស្វ័យអ៊ុលត្រា)បានដុតបំផ្លាញស្រទាប់អូសូន។ មនុស្សតូចៗទាំង នោះជាស្រទាប់អូសូន ហើយរត់ចេញពីព្រះអាទិត្យ ព្រោះវាក្ដៅខ្លាំង។ **សម្គាល់៖ ពិន្ទុមិន** បានផ្ដល់ឱ្យទេ បើមិនបានលើកឡើងពីឥទ្ធិពលនៃពន្លឺព្រះអាទិត្យ។
- ព្រះអាទិត្យដុតអូស្ងននៅក្នុងរូបភាពទី១។ នៅក្នុងរូបភាពទី២ ពួកគេរត់ទៅឆ្ងាយទាំង
   ទឹកភ្នែក ហើយក្នុងរូបភាពទី៣ ពួកគេកំពុងអោបគ្នាលាយទឹកភ្នែក។

អូហព្ទ! វាជារឿងសាមញ្ញទេ។ O គឺជាភាគល្អិតមួយនៃអុកស៊ីសែន ចំនូនដែលនៅជិត
 O កើនឡើងចំនូនភាគល្អិតនៅក្នុងក្រុម។

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវគឺត្រូវនឹងព់ន្ទ 421 (កម្រិត 2) នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃ កម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006 ។ ការផ្តល់ចម្លើយត្រឹមត្រូវមិនពេញលេញ ត្រូវនឹងពិន្ទុ628 នៃកម្រិត ពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ PISA ឆ្នាំ2000 ។ នៅបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 28% ឆ្លើយសំណូរ នេះត្រឹមត្រូវ។ សំណូរវាយតម្លៃសមត្ថភាពរបស់សិស្សក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានត្រឹមត្រូវ ដោយមានភស្តុតាង / ទិន្នន័យ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២៖

ពិន្ទុពេញ៖ ខ. មិនល្អ វាត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងមណ្ឌលអាកាសរចល់ (troposphere) គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្សេងទៀត ឬ រំលង

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 642 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2000 ។ នៅបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 35% បានឆ្លើយសំណូរនេះ ត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយសំណូរនេះ សិស្សត្រូវវាយតម្លៃភស្តុតាង / ទិន្នន័យ តាមបែប វិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣៖

ពិន្ទុពេញ៖ ចម្លើយផ្ដោតលើមហារីកស្បែក។ ឧទាហរណ៍៖ មហារីកស្បែក ជំងឺមហារីកស្បែក Melonoma (សម្គាល់៖ ចម្លើយនេះជាចម្លើយត្រឹមត្រូវ ទោះជាការសរសេរ ខុសអក្ខរាវិទ្វេក៍ដោយ)

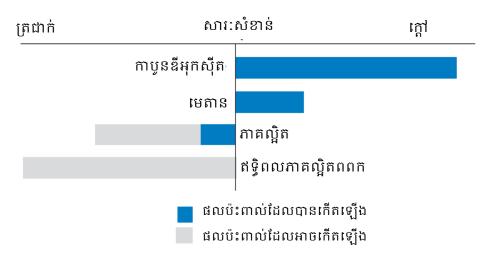
គ្មានពិន្ទុ៖ ចម្លើយផ្ដោតលើប្រភេទផ្សេងៗនៃជំងឺមហារីក ចម្លើយផ្ដោតលើតែជំងឺមហារីកទូទៅ និងខ្វះព័ត៌មាន។

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវគឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 547 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រ នៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2000 ។ នៅបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 54% បានឆ្លើយសំណូរនេះត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បី ឆ្លើយសំណូរនេះ សិស្សត្រូវអនុវត្តចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រទៅក្នុងស្ថានភាពដែលបានលើក ឡើង។

ត្រខានឧនន្ត្រការៈ តុរំគិតនៃសមានកម្ម

សកម្មភាពរបស់មនុស្សអ្វីខ្លះ ដែលបង្កឱ្យមានបម្រែបម្រលអាកាសធាតុ? ចំហេះធ្យូងថ្ម ប្រេង និងឧស្ម័នធម្មជាតិ ជាមួយនឹងការកាប់ព្រៃឈើ ការធ្វើកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម គឺជាហេតុ ផលដែលនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរសមាសធាតុផ្សេងៗនៅក្នុងបរិយាកាស និងនាំឱ្យមាន បម្រែបម្រូលអាកាសធាតុ។ សកម្មភាពទាំងនេះរបស់មនុស្សនាំឱ្យមានការប្រមូលផ្តុំភាគល្អិត និងឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់នៅក្នុងស្រទាប់បរិយាកាស។

កត្តាពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗដែលរួមចំណែកបណ្តាលឱ្យមានបម្រែបម្រូលអាកាសធាតុត្រូវ បានបង្ហាញនៅក្នុងរូបភាពទី១។

រូបភាពទី១ បង្ហាញពីការប្រមូលផ្ដុំឧស្ម័នកាបូនិច និងមេតានកាន់តែច្រើនបណ្ដាល ឱ្យមានផលកម្ដៅ ។ ការប្រមូលផ្ដុំភាគល្អិតបានធ្វើឱ្យមានភាពត្រជាក់តាមរូបភាពពីរយ៉ាងគឺ ភាគល្អិត និង ភាគល្អិតមានឥទ្ធិពលលើពពក ។ របារខាងស្ដាំចេញពីបន្ទាត់កណ្ដាលបង្ហាញពី ផលកម្ដៅ។ របារខាងឆ្វេងចេញពីបន្ទាត់កណ្ដាលបង្ហាញពីភាពត្រជាក់ ទំនាក់ទំនងនៃ ភាគល្អិត និង ភាគល្អិតមានឥទ្ធិពលលើពពក ជូនកាលមានភាពមិនច្បាស់ ៖ ដូចជាករណីមួយចំនូន មាន បង្ហាញនៅក្នុងរបារពណ៌ប្រផេះ ។

សំណូរទី១៖ ប្រើព័ត៌មានក្នុងរូបភាពទី១ ដើម្បីពិភាក្សាពីការជួយកាត់បន្ថយការសាយភាយ
ឧស្ម័នកាបូនិចចេញពីសក់ម្មភាពផ្សេងៗរបស់មនុស្សដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ។

- មុខវិជ្ជា	ផែនដីវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៩ ដល់១២
- លទ្ធផលសិក្សា	ពន្យល់បានពីការបំពុលខ្យល់
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- ប្រភព	PISA 2006

អត្រាគំណែប្រធានមននី២១៖ មម្រែមម្រួលអាភាសឆាគុ

អត្រាកំណែសំណូរទី១

ពិន្ទុពេញ៖ ឧស្ម័នកាបូនិច គឺជាធាតុសំខាន់ដែលនាំឱ្យមានការកើនកម្ដៅនៅក្នុងបរិយាកាស និង នាំឱ្យមានបម្រែបម្រលអាកាសធាតុ ដូចនេះដើម្បីកាត់បន្ថយបរិមាណនៃការរំភាយរបស់វា គឺ ទាក់ទងនឹងការកាត់បន្ថយសកម្មភាពមួយចំនួនរបស់មនុស្ស៖

- ការរំភាយឧស្ម័នកាបូនិចភាគ ជាហេតុផលសំខាន់ ដែលនាំឱ្យមានការកើនឡើងកម្ដៅ នៅក្នុងបរិយាកាស និងត្រូវតែកាត់បន្ថយជាបន្ទាន់។ (ពាក្យថា សំខាន់ អាចប្រើជំនូស ពាក្យ ភាគច្រើន)។
- តាមរយៈរូបភាព១ ការកាត់បន្ថយបរិមាណនៃរំភាយឧស្ម័នកាបូនិច គឺមានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះវាបានធ្វើឱ្យផែនដីកើនកម្ដៅយ៉ាងសន្ធឹកសន្ធាប់។ (៣ក្យថា សន្ធឹកសន្ធាប់ អាច ជំនួស៣ក្យុ ច្រើន)។

ពិន្ទុមិនពេញលេញ៖ ឧស្ម័នកាបូនិចនាំឱ្យមានការកើនកម្ដៅនៅក្នុងបរិយាកាស និងនាំឱ្យមាន បម្រែបម្រលអាកាសធាតុ៖

ចំំហេះឥន្ធន:ផូស៊ីល ដូចជាប្រេង ហ្គាស និងធ្យូងថ្ម គឺរួមចំណែកក្នុងការបង្កើនបរិមាណ
 ឧស្ម័ននៅក្នុងបរិយាកាស ដែលក្នុងនោះមានឧស្ម័នកាបូនិចជាដើម (CO₂)។ ឧស្ម័ននេះ
 មានឥទ្ធិពលលើសីតុណ្ហភាពផែនដី ដែលអាចបង្កឱ្យមានផលនៃផ្ទះកញ្ចក់។

គ្មានពិន្ទុ៖

- ចម្លើយផ្សេងទៀតដូចជា ការកើនឡើងកម្ដៅមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ដល់ផែនដី
- គ្មានចម្លើយ។

សំណូរនេះវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្សក្នុងការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកលើភស្តុតាង។

ಕ್ಷಿಚ್ಚಾಕ್ಷಚಿತ್ರಾಣ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಷಣ

អានអត្ថបទ រួចឆ្លើយសំណូរ៖

ផលប៉ះពាល់នៃផលផ្ទុះកញ្ចក់៖ ជាការពិត ឬជាការប្រឌិត?

ភាវៈមានជីវិតត្រូវការថាមពលដើម្បីរស់។ ថាមពលដែលទ្រទ្រង់ជីវិតនៅលើផែនដីបាន មកពីព្រះអាទិត្យដែបញ្ចេញថាមពលចូលទៅក្នុងលំហអាកាសពីព្រោះវាក្ដៅខ្លាំង។ មួយផ្នែក តូចនៃថាមពលនេះបានដាលទៅដល់ផែនដី។

បរិយាកាសផែនដីមាននាទីជាខែលការពារផ្ទៃលើនៃភពផែនដីរបស់យើងទប់ស្កាត់ការ ប្រែប្រូលសីតុណ្ហភាពខ្យល់ដែលមាននៅក្នុងលំហអាកាស។

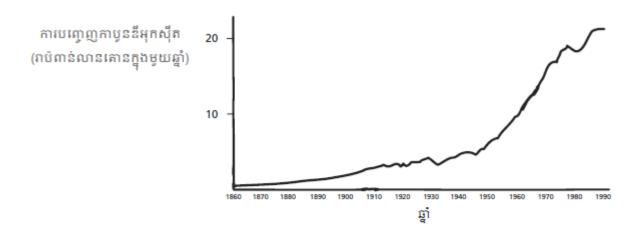
ភាគច្រើននៃថាមពលដែលបានមក់ពីព្រះអាទិត្យត្រូវបានឆ្លងកាត់បរិយាកាសផែនដី។ ផែនដីស្រុបយកថាមពលទាំងនេះហើយភាគខ្លះត្រូវបានជះត្រឡប់ពីផ្ទៃផែនដីទៅលំហវិញ។ ថាមពលភាគខ្លះទៀតត្រូវបានស្រុបដោយបរិយាកាសផែនដី។

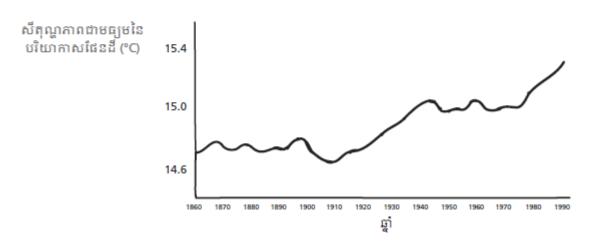
ជាលទ្ធផលនៃរំភាយថាម[័]ពលនេះ ធ្វើអោយសីតុណ្ហភាពមធ្យមនៅលើផ្ទៃផែនដីខ្ពស់ ជាងតំបន់ដែលគ្មានបរិយាកាស។ បរិយាកាសផែនដីមានឥទ្ធិពលដូចគ្នានឹងផ្ទុះកញ្ចក់ហៅថា **ផលផ្ទុះកញ្ចក់**។ ផលផ្ទុះកញ្ចក់ត្រូវបានគេលើកឡើងជាញឹកញាប់នៅសតវត្សទី២០។

វាជាការពិតហើយដែលសីតុណ្ហភាពជាមធ្យមនៃបរិយាកាសផែនដីត្រូវបានកើនឡើង។ សារពត៌មានភាគច្រើន ជាញឹកញាប់បានចុះផ្សាយពីការកើនឡើងនៃការបញ្ចេញបរិមាណ កាប្ងូនឌីអុកស៊ីត ដែលជាប្រភពចម្បងនៃកំណើនសីតុណ្ហភាពក្នុងសតវត្សទី២០។

និស្សិតឈ្មោះ អង់ឌ្រេ បានធ្វើចំណាប់អារម្មណ៍ទៅលើទំនាក់ទំនងដែលអាចកើតមាន រវាងសីតុណ្ហភាពមធ្យមនៃបរិយាកាសផែនដី និងការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីតនៅលើផែនដី។ គាត់បានជួបក្រាបពីរ នៅបណ្ណាល័យដោយចៃដន្យដូចខាងក្រោម៖

វូបភាពក្រាប

អង់ឌ្រេ បានធ្វើការសន្និដ្ឋានទៅលើក្រាបទាំងពីរនេះថា វាជាការពិតហើយដែលថាការ កើនឡើងសីតុណ្ហភាពមធ្យមរបស់បរិយាកាសផែនដីគឺវាអាស្រ័យនៃការកើនឡើងនូវការ បញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត។

~	ទី១៖ ផលផ្ទះកញ្ចក់ តើខ្លឹមសារណាមួយនៃក្រាបដែលគាំទ្រដល់ការសន្និដ្ឋានរបស់អង់ឌ្រេ?

- មុខវិជ្ជា	ផែនដី និងបរិស្ថានវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៩ ដល់ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	- កំណត់បានពីផលវិបាកនៃកំណើនផលផ្ទះកញ្ចក់
	- ពន្យល់បានពីបាតុភូតផលផ្ទះកញ្ចក់
- កម្រិតពុទ្ធិ	យល់
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៤ (ពិន្ទុ ៥២៩)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណួរទី២៖ ផលផ្ទះកញ្ចក់

សិស្សម្នាក់ទៀតមានឈ្មោះ ជែននី (Jeanne) មិនយល់ស្របជាមួយការសន្និដ្ឋានរបស់ អង់ឌ្រេ ទេ។ នាងបានប្រៀបធៀបក្រាបទាំងពីរ ហើយនិយាយថា ផ្នែកខ្លះនៃក្រាបមិនគាំទ្រការ សន្និដ្ឋានរបស់គាត់ទេ។ ចូរឧទាហរណ៍នៃផ្នែកមួយរបស់ក្រាបដែលមិនគាំទ្រការសន្និដ្ឋានរបស់ អង់ឌ្រេ។

ចូរពន្យល់ចម្លើយរបស់អ្នក។

- មុខវិជ្ជា	ផែនដី និងបរិស្ថានវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៩ ដល់ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	- កំណត់បានពីផលវិបាកនៃកំណើនផលផ្ទះកញ្ចក់
	- ពន្យល់បានពីបាតុភូតផលផ្ទះកញ្ចក់
- កម្រិតពុទ្ធិ	វាយតម្លៃ
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតសមត្ថភាព	កម្រិត៥ (ពិន្ទុ ៦៥៩)
- ប្រភព	PISA 2006

សំណូរទី៣៖ ផលផ្ទះកញ្ចក់

អង់ឌ្រេ នៅតែអះអាងពីការសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនដែលថាការកើនឡើងសីតុណ្ហភាពមធ្យម របស់បរិយាកាសផែនដី គឺបណ្ដាលមកពីកំណើននៃការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត។ ប៉ុន្តែ ជែននី (Jeanne) គិតថាការសន្និដ្ឋានរបស់គាត់មិនទាន់គ្រប់លក្ខណ:ទេ។ នាងនិយាយថាមុននឹងធ្វើ ការសន្និដ្ឋានបែបនេះ អ្នកត្រូវតែប្រាកដថា នៅមានកត្ដាជាច្រើនទៀតដែលអាចជះ ឥទ្ធិពលទៅលើផលផ្ទុះកញ្ចក់។

ចូរប្រាប់ឈ្មោះកត្តាមួយដែល ជែននី (Jeanne) ចង់បង្ហាញ។

- មុខវិជ្ជា	ផែនដី និងបរិស្ថានវិទ្យា
- កម្រិតថ្នាក់	ថ្នាក់ទី៩ ដល់ទី១២
- លទ្ធផលសិក្សា	- កំណត់បានពីផលវិបាកនៃកំណើនផលផ្ទះកញ្ចក់
	- ពន្យល់បានពីបាតុភូតផលផ្ទះកញ្ចក់
- កម្រិតពុទ្ធិ	វាយតម្លៃ
- ទម្រង់សំណួរ	សរសេរ
- កម្រិតលំបាក	កម្រិត៦ (ពិន្ទុ ៧០៩)
- ប្រភព	PISA 2006

អត្រាគំណែរួមឆានមននី២២៖ ផលផ្ទះអញ្ជអ់

អត្រាកំណែសំណូរទី១ ពិន្ទុពេញ៖

- ចម្លើយដែលទាក់ទងទៅនឹងការកើនឡើងទាំងសីតុណ្ហភាព (ជាមធ្យម) និងការបញ្ចេញ កាបួនឌីអុកស៊ីត៖
  - 🗸 កាលណាការបញ្ចេញកើនឡើងសីតុណ្ហភាពក៏កើនឡើងដែរ
  - 🗸 ក្រាបទាំងពីរកើនឡើង
  - 🗸 ព្រោះនៅឆ្នាំ១៩១០ ក្រាបទាំងពីរ បានចាប់ផ្ដើមកើនឡើង
  - ✓ សីតុណ្ហភាពកើនឡើងកាលណាកាបូនឌីអុកស៊ីតត្រូវបានបញ្ចេញ
  - ✓ ព័ត៌មានខ្សែក្រាបកើនឡើងព្រមគ្នា
  - 🗸 អ៊ីៗទាំងអស់កំពុងកើនឡើង
  - 🗸 ការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត កាន់តែច្រើនសីតុណ្ហភាពកាន់តែខ្ពស់។

- ចម្លើយដែលមានទំនាក់ទំនងវិជ្ជមានរវាងសីតុណ្ហភាព និងការបញ្ចេញឧស្ម័នកាបូនឌី អុកស៊ីត៖
  - ✓ បរិមាណកាបូនឌីអុកស៊ីត និងសីតុណ្ហភាពមធ្យមលើភពផែនដីមានទំនាក់ទំនងគ្នា
     ដោយផ្ទាល់
  - 🗸 វាបានបង្ហាញពីទម្រង់ទំនាក់ទំនងប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។

គ្មានពិន្ទុ៖

- ចម្លើយដែលទាក់ទងទៅនឹងការកើនឡើងទាំងសីតុណ្ហភាព(ជាមធ្យម) ឬក៏ការបញ្ចេញ កាបូនឌីអុកស៊ីត៖
  - ✓ សីតុណ្ហភាពបានកើនឡើង
  - 🗸 កាប្ងូនឌីអុកស៊ីតកំពុងកើនឡើង
  - 🗸 វាបង្ហាញពីបម្រែបម្រលសីតុណ្ហភាពយ៉ាងខ្លាំង
- ចម្លើយដែលសំដៅលើសីតុណ្ហភាពនិងការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីតដោយគ្មានភាព ច្បាស់លាស់អំពីទំនាក់ទំនងរបស់ធម្មជាតិ៖
  - ✓ ការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត (ក្រាប១)បានជះឥទ្ធិពលទៅលើការកើនឡើង
     សីតុណ្ហភាពលើភពផែនដី(ក្រាប២)
  - ✓ ការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត គឺជាប្រភពចម្បងនៃកំណើនសីតុណ្ហភាពលើ ភពផែនដី។
- ការឆ្លើយតបផ្សេងទៀត៖
  - ✓ ការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត គឺមានការកើនឡើងខ្លាំងជាងការកើនឡើង សីតុណ្ហភាពមធ្យមនៃភពផែនដី (៖ ចម្លើយនេះមិនត្រឹមត្រូវ ពីព្រោះទំហំនៃការ បញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត និងការកើនឡើងនៃសីតុណ្ហភាពត្រូវបានមើលឃើញនៅ ក្នុងចម្លើយហើយជាជាងអ្វីដែលកាបូនឌីអុកស៊ីត និងសីតុណ្ហភាពកំពុងកើនឡើង)
  - ✓ ការកើនឡើងកាបូនឌីអុកស៊ីតជាច្រើនឆ្នាំអាស្រ័យលើការកើនឡើងសីតុណ្ហភាពនៃ បរិយាកាសផែនដី
  - 🗸 ក្រាបកើនឡើង
  - ✓ មានការកើនឡើង។

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវពេញ គឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 529 នៃកម្រិតវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ 2006។ ក្នុងបណ្តាប្រទេសសមាជិក OECD មានសិស្ស 54% ឆ្លើយសំណូរនេះ បានត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណួរនេះបានត្រឹមត្រូវសិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ បាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី២

ពិន្ទុពេញ៖ ការឆ្លើយតបទៅនឹងផ្នែកណាមួយនៃក្រាបក្នុងបន្ទាត់កោងទាំងពីរដែលមិនឡើងចុះ ព្រមគ្នា ហើយផ្តល់ការពន្យល់មួយដោយជាក់លាក់ដូចជា៖

- ✓ នៅឆ្នាំ១៩០០ ដល់ ១៩១០ (ប្រហែល) កាបូនឌីអុកស៊ីតបានកំពុងកើនឡើង ខណៈ
   ដែលសីតុណ្ហភាពថយចុះ។
- 🗸 នៅឆ្នាំ១៩៨០ ដល់១៩៨៣ កាបូនឌីអុកស៊ីត ៥យចុះ សីតុណ្ហភាពកើនឡើង។
- ✓ នៅទស្សវត្ស ១៨០០ សីតុណ្ហភាពដូចគ្នាខ្លាំងណាស់ ប៉ុន្តែក្រាបទីមួយនៅតែបន្ត
   កើនទៀង។
- ✓ រវាងឆ្នាំ១៩៥០ និង១៩៨០ សីតុណ្ហភាពមិនបានកើនឡើងទេតែកាបូនឌីអុកស៊ីត កើនទ្បើង
- ✓ ពីឆ្នាំ១៩៤០រហូតដល់១៩៧៥ សីតុណ្ហភាពនៅរក្សាភាពដូចដើម ប៉ុន្តែការបញ្ចេញ
   កាហ្វូនឌីអុកស៊ីត មានការកើនឡើងខ្លាំង។
- ✓ នៅឆ្នាំ១៩៤០ សីតុណ្ហភាពកើនឡើងខ្ពស់ខ្លាំងជាងឆ្នាំ១៩២០ ហើយការបញ្ចេញ
   កាបូនឌីអុកស៊ីត មានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា។

ពិន្ទុមិនពេញ៖

- ចម្លើយដែលនិយាយអំពីពេលវេលាជាក់លាក់ដោយគ្មានការពន្យល់ណាមួយ
- ការឆ្លើយតបទៅនឹងការនិយាយអំពីឆ្នាំណាមួយជាក់លាក់(មិនស្ថិតនៅក្នុងអំឡុង រយ:ពេល) ជាមួយការពន្យល់ដែលអាចទទួលយកបាន។
  - ✓ ក្នុងឆ្នាំ១៩៨០ ការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីតថយចុះ ប៉ុន្តែសីតុណ្ហភាពនៅតែកើន
     ទេ្បីឯ
- ចម្លើយទាក់ទងទៅនឹងការផ្ដល់ជាឧទាហរណ៍ដែលមិនគាំទ្រសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ អង់ជ្រេ ប៉ុន្តែវាបានបង្កើតនូវកំហុសដែលនិយាយពីរយៈពេល។ (**សម្គាល់៖** អាចមាន ភស្ដុតាងអំពីកំហុសនេះ ឧ. ការបង្ហាញពីចម្លើយត្រឹមត្រូវជាក់លាក់ពីតំបន់មួយត្រូវបាន កត់សម្គាល់នៅលើក្រាប បន្ទាប់មកកំហុសមួយបានកើតឡើងក្នុងការបញ្ជូនព័ត៌មាន មួយទៅក្នុងអត្ថបទ)។
  - ✓ ចន្លោ់ៈឆ្នាំ១៩៥០ ដល់ ១៩៦០ សីតុណ្ហភាពថយចុះ តែការបញ្ចេញកាបូនឌីអុកស៊ីត
     បានកើនឡើង
- ចម្លើយដែលសំដៅលើភាពខុសគ្នារវាងខ្សែកោងទាំងពីរដោយមិនមានការបង្ហាញពី ពេលវេលាជាក់លាក់៖
  - ✓ នៅកន្លែងខ្លះសីតុណ្ហភាពកើនឡើងទោះបីជាការបញ្ចេញឧស្ម័នកាបូនឌីអុកស៊ីត ថយចុះ
  - 🗸 កាលពីមុនមានការបញ្ចេញតិចតូច ទោះយ៉ាងណាសីតុណ្ហភាពខ្ពស់

- ✓ នៅពេលដែលមានការកើនឡើងខ្លាំងនៅក្នុងក្រាបមួយមិនមានការកើនឡើងនៅ ក្នុងក្រាបពីរទេ វានៅតែថេរដដែល (សម្គាល់៖ សរុបមកវានៅតែថេរ)
- ✓ ពី់ព្រោះតែនៅពេលចាប់ផ្ដើមសីតុណ្ហភាពនៅតែខ្ពស់ដែលកាបូនឌីអុកស៊ីតទាបខ្លាំង មែនទែន។
- ចម្លើយដែលសំដៅទៅលើភាពមិនទៀតទាត់នៅក្នុងផ្នែកមួយនៃក្រាប។
  - ✓ ប្រហែលឆ្នាំ១៩១០ ពេលដែលសីតុណ្ហភាពបានធ្លាក់ចុះ ហើយបានបន្តក្នុង
     រយៈពេលជាក់លាក់មួយ។
  - ✓ នៅក្នុងក្រាបទី២ មានការថយចុះនៃសីតុណ្ហភាព នៃបរិយាកាសរបស់ផែនដីត្រឹមតែ
     មុនឆ្នាំ ១៩១០ ប៉ុណ្ណោះ។
- ចម្លើយដែលចង្អុលបង្ហាញពីភាពខុសគ្នាក្នុងក្រាប ប៉ុន្តែការពន្យល់តិចតូច៖
- ✓ នៅទស្សវត្ស៍ឆ្នាំ១៩៤០ កម្ដៅខ្ពស់ខ្លាំង់ណាស់ ប៉ុន្តែកាបូនឌីអុកស៊ីតទាបមែនទែន។ **គ្មានពិន្ទុ៖** ចម្លើយដែលសំដៅលើភាពមិនទៀងទាត់នៅលើខ្សែកោង គឺមិនសំដៅលើខ្សែកោងពីរ ជាក់លាក់់៖
  - ✓ វាឡើងចុះតិចតូច
  - 🗸 វាថយចុះនៅឆ្នាំ១៩៣០
  - ចម្លើយដែលសំដៅទៅលើរយៈពេលជាក់លាក់តិចតូចឬឆ្នាំដែលមានការពន្យល់
     ណាមួយ៖
    - √ ផ្នែកកណ្ដាល
    - √ ឆ្នាំ១៩១០
  - ចម្លើយផ្សេងទៀត
    - ✓ នៅឆ្នាំ១៩៤០ សីតុណ្ហភាពមធ្យមបានកើនឡើង ប៉ុន្តែគ្មានការបញ្ចេញ កាបូនឌីអុកស៊ីត។
    - 🗸 អំឡុងឆ្នាំ១៩១០ សីតុណ្ហភាពបានកើនឡើង ប៉ុន្តែគ្មានការបញ្ចេញ។

ការឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវគឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 659 នៃកម្រិតពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006 ។ ការឆ្លើយសំណូរនេះមិនបានពេញលេញគឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 568 នៃកម្រិត ពិន្ទុវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2000។ ក្នុងបណ្តាប្រទេស OECD មានសិស្ស 35% ឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយសំណូរនេះអោយបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវ ប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពីបាតុភូតបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

អត្រាកំណែសំណូរទី៣ ពិន្ទុពេញ៖

- ចម្លើយដែលផ្តល់អោយកត្តាសំដៅលើរំភាយថាមពលពីព្រះអាទិត្យ៖
  - 🗸 ព្រះអាទិត្យបញ្ចេញកម្ដៅហើយប្រហែលជាផែនដីផ្លាស់ប្ដូរទីតាំង
  - 🗸 ថាមពលត្រូវបានជះត្រឡប់ពីផែនដី(ប្រហែលជាវា« ផែនដី» សិស្សមានន័យថា « มี »)
- ចម្លើយដែលផ្តល់នូវកត្តាសំដៅលើសមាសធាតុធម្មជាតិ ឬក៏សារធាតុពុលដែលមាន សក្តានុពល
  - √ ចំហាយទឹកក្នុងអាកាស
  - √ ពពក

  - ✓ វត្ថុ ដូចជា បន្ទុះភ្នំភ្លើង✓ បំពុលបរិយាកាស(ឧស្ម័ន ឥន្ធន:) ឥន្ធន:
  - ✓ បរិមាណនៃឧស្ម័នកម្រ
  - ✓ CFCs
  - √ បរិមាណរថយន្ត
  - 🗸 ស្រទាប់អូស្ងួន (ជាសមាសធាតុផ្សំនៃខ្យល់)។

គ្មានពិន្ទុ៖

- ចម្លើយដែលសំដៅលើមូលហេតុដែលជះឥទ្ធិពលលើវត្តមានកាបួនឌីអុកស៊ីត៖
  - 🗸 ការកាប់បំផ្លាញព្រៃរងទឹកភ្លៀង
  - 🗸 ការរាប់បញ្ចូលបរិមាណ កាប៉ូនឌីអុកស៊ីត
  - √ ផូស៊ីល
- ចម្លើយដែលសំដៅលើកត្តាមិនជាក់លាក់៖
  - √ นี
  - 🗸 ស្ព្រាយ៍
  - 🗸 របៀបដែលអាកាសធាតុកើនឡើង
- កត្តាដែលមិនត្រឹមត្រវដទៃទៀត ឬការឆ្លើយតបដទៃទៀត៖
  - ✓ បរិមាណកាបូនឌីអុកស៊ីត
  - 🗸 អាសូត (នីជ្រសែន)
  - 🗸 ប្រហោងនៃស្រទាប់អូសូនកាន់តែរីកធំទៅៗ

ការឆ្លើយតបសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវពេញគឺត្រូវនឹងពិន្ទុ 709 នៃកម្រិតវិទ្យាសាស្ត្រនៃកម្មវិធី PISA ឆ្នាំ2006។ ក្នុងបណ្ដាប្រទេស OECD មានសិស្ស 19% ឆ្លើយសំណូរនេះបានត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីឆ្លើយនូវសំណូរនេះអោយបានត្រឹមត្រូវ សិស្សត្រូវប្រើប្រាស់សមត្ថភាពពន្យល់ពី បាតុភូតតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

គម្រើដសមត្ថភាពលើមុខទិទ្ធាទិន្យាសាស្ត្រវេបស់ PISA **និខ** PISA-D

កម្រិត	ចំនូនពិន្ទុ ទាបបំផុត	សេចក្តីពណ៌នា			
ъ	៧០៨	នៅកម្រិត៦ សិស្សអាចចាប់យកគោលគំនិត និងបញ្ញត្តិបែប វិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធគ្នា ពីវិទ្យាសាស្ត្រសិក្សាពីជីវិតពិត ផែនជី និងលំហ ព្រមទាំងប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងខ្លឹមសារ ដំណើរការ និងទ្រឹស្តី ដើម្បីផ្តល់ជាសម្មតិកម្មផ្សេងៗ អំពីបាតុភូតវិទ្យាសាស្ត្រ ព្រឹត្តិការណ៍ និងដំណើរការប្លែកៗផ្សេងៗ ឬដើម្បីធ្វើការព្យាករណ៍ ផ្សេងៗ។ ក្នុងការបកស្រាយទិន្នន័យ និងភស្តុតាងផ្សេងៗ ពួកគេអាច បែងចែកបាន រវាងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ និងព័ត៌មានមិនពាក់ព័ន្ធ និងអាច ចាប់យកចំណេះដឹង ក្រៅពីអ្វីដែលបានរៀននៅក្នុងសាលារៀន។ ពួក គេអាចបែងចែករវាងអំណះអំណាងដែលផ្អែកលើភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រ និងទ្រឹស្តី និងអ្វីដែលផ្អែកលើការពិចារណាផ្សេងទៀត។ សិស្សកម្រិត ទី៦ អាចវាយតម្លៃគម្រោងនៃការពិសោធស្មុគស្មាញផ្សេងៗដែលមាន លក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ការស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ ឬការពិសោធ ផ្សេងៗ និងបង្ហាញពីភាពត្រឹមត្រូវនៃជម្រើសរបស់ពួកគេ។			
હ	៦៣៣	នៅកម្រិត៥ សិស្សអាចប្រើគោលគំនិត ឬបញ្ញត្តិវិទ្យាសាស្ត្រអរូបី ដើម្បី ពន្យល់ពីបាតុភូតដែលមិនធ្លាប់ស្គាល់ និងស្មុគស្មាញជាងមុន ព្រឹត្តិការណ៍ និងដំណើរការ ដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងមូលហេតុជាច្រើន។ ព្យកគេអាចប្រើចំណេះដឹងកម្រិតខ្ពស់ ដើម្បីវាយតម្លៃលើជម្រើសនៃ គម្រោងពិសោធន៍ និងបង្ហាញពីហេតុផលត្រឹមត្រូវនៃជម្រើសរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងប្រើចំណេះដឹងជាលក្ខណៈទ្រឹស្តីដើម្បីបកស្រាយព័ត៌មាន ទាំងនោះ ឬធ្វើការព្យាករណ៍ផ្សេងៗ។ សិស្សកម្រិតទី៥ អាចវាយតម្លៃ លើមធ្យោបាយផ្សេងៗ សម្រាប់ដោះស្រាយសំណូរជាលក្ខណៈ វិទ្យាសាស្ត្រ និងកំណត់ពីដែនកំណត់ក្នុងការបកស្រាយសំណុំទិន្នន័យ ដែលក្នុងនោះរូមមាន ប្រភពនៃទិន្នន័យ និងផលប៉ះពាល់នៃភាពមិន ច្បាស់លាស់នៅក្នុងទិន្នន័យវិទ្យាសាស្ត្រ។			

		នៅកម្រិត៤ សិស្សអាចប្រើចំណេះដឹងខ្លឹមសារស្មុគស្មាញ ឬអរូបី
		ដែលត្រូវបានផ្តល់ជូន ឬដោយរំឭកដោយខ្លួនឯង ដើម្បីពន្យល់
		ព្រឹត្តិការណ៍ និងដំណើរការដែលស្មុគស្មាញ ឬមិនសូវបានជួបពីមុន។
		ពួកគេអាចធ្វើការពិសោធ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអថេរឯករាជ្យពីរ ឬច្រើន
		ក្នុងបរិបទកំណត់មួយ។ ពួកគេអាចបង្ហាញហេតុផលត្រឹមត្រូវសម្រាប់
ď	ផូផូន	ធ្វើគម្រោងពិសោធន៍ ដោយផ្អែកលើធាតុផ្សំនៃចំណេះដឹង
		អនុវត្ត និងទ្រឹស្តីវិទ្យាសាស្ត្រ។ សិស្សក្នុងកម្រិតទី៤ អាចធ្វើការបក
		ស្រាយទិន្នន័យ ដែលយកចេញពីសំណុំទិន្នន័យស្មុគស្មាញល្មម ឬ
		បរិបទដែលមិនសូវបានជួបពីមុនមក ទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានសមស្រប
		លើសពីទិន្នន័យដែលមាន និងផ្តល់នូវហេតុផលត្រឹមត្រូវសម្រាប់
		ជម្រើសរបស់ពួកគេ។
		នៅកម្រិត៣ សិស្សអាចប្រើចំណេះដឹងខ្លឹមសារនៃវិទ្យាសាស្ត្រដែល
	ददद	ស្មុគស្មាញល្មមៗ ដើម្បីកំណត់រក ឬពន្យល់អំពីបាតុភូតដែលធ្លាប់
		ស្គាល់។ ពួកគេអាចធ្វើការពន្យល់ពីបាតុភូតទាំងនោះ ដោយផ្នែកលើ
		សម្មតិកម្មខ្លះៗ ទោះជាក្នុងស្ថានភាពមិនសូវបានជូបពីមុនមក ឬ
		ស្មុគស្មាញជាងអ្វីដែលគេធ្លាប់ជួបក៏ដោយ។ ពួកគេអាចប្រើចំណេះដឹង
៣		អនុវត្ត ឬទ្រឹស្តីវិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បីអនុវត្តការពិសោធដ៏សាមញ្ញៗ នៅក្នុង
		បរិបទដែលមានកំហិតមួយ។ សិស្សស្ថិតក្នុងកម្រិតទី៣ អាចបែងចែក
		រវាងបញ្ហាមានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រ និងបញ្ហាមិនមានលក្ខណៈ
		វិទ្យាសាស្ត្រ និងកំណត់ភស្តុតាងគាំទ្រដល់អំណះអំណាងបែប
		វិទ្យាសាស្ត្ររបស់ពួកគេ។
		នៅកម្រិតទី២ សិស្សអាចប្រើចំណេះដឹងខ្លឹមសារវិទ្យាសាស្ត្រ ឬ
		ចំណេះដឹងអនុវត្ត ដើម្បីកំណត់ការពន្យល់បែបវិទ្យាសាស្ត្រដ៏សមស្រប
		មួយ បកស្រាយទិន្នន័យ និងកំណត់សំណូរដែលនឹងត្រូវលើកឡើង
b p	៤១០	នៅក្នុងគម្រោងនៃការពិសោធសាមញ្ញមួយ។ ពួកគេអាចប្រើចំណេះ
0	830	ដឹងវិទ្យាសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន ឬប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីធ្វើការសន្និដ្ឋានដ៏ត្រឹមត្រូវ
		មួយពីសំណុំទិន្នន័យសាមញ្ញៗ។ សិស្សកម្រិតទី២បង្ហាញចំណេះដឹង
		អំពីបញ្ញត្តិជាមូលដ្ឋាន ដោយអាចកំណត់សំណូរដែលនឹងត្រូវស៊ើបសូរ
		តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ។

		នៅកម្រិត១ក សិស្សអាចចាប់យកចំណេះដឹងខ្លឹមសារ ឬអនុវត្តបែប
		វិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បីស្វែងរកការពន្យល់អំពីបាតុភូតបែបវិទ្យាសាស្ត្រ
		សាមញ្ញៗ។ ដោយមានការជួយគាំទ្រ ពួកគេអាចអនុវត្តការស្រាវជ្រាវ
		ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ និងដែលមានអថេរមិនមាន
		លើសពីពីរ។ ពួកគេអាចកំណត់ពីទំនាក់ទំនងសាមញ្ញនៃមូលហេតុឬ
		សហសម្ព័ន្ធទំនាក់ទំនង ហើយបកប្រែទិន្នន័យក្រាហ្វិក និងទិន្នន័យរូប
១ក	៣៣៥	ភាព ដែលគ្រាន់តែតម្រូវឱ្យមានកម្រិតយល់ដឹងទាប។ សិស្ស កម្រិត១
		ក អាចជ្រើសរើសការបកស្រាយវិទ្យាសាស្ត្រដ៏ល្អបំផុតសម្រាប់
		ទិន្នន័យ ដែលបានផ្តល់នៅក្នុងបរិបទដែលខ្លួនធ្លាប់ស្គាល់ផ្ទាល់ បរិបទ
		ក្នុងស្រុក និងបរិបទសកល។ នៅពេលមានកត្តាជាច្រើនដែលមានភាព
		ស្មុកស្មាញខុសៗគ្នា ប៉ុន្តែតម្រូវឱ្យមានការយល់ដឹងទាប សិស្សក៏អាច
		ជ្រើសរើសការបកស្រាយបែបវិទ្យាសាស្ត្រ ឬនីតិវិធីដោះស្រាយដ៏ល្អ
		បំផុត ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលជាប្រធានបទនៃការសង្កេត។
		នៅកម្រិត១ខ សិស្សអាចប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន
		ដើម្បីដឹងពីទិដ្ឋភាពនៃបាតុភូតដែលធ្លាប់ស្គាល់ឬសាមញ្ញៗ។ ពួកគេ
98	<u></u>	អាចកំណត់សញ្ញាណសាមញ្ញៗក្នុងទិន្នន័យ ស្គាល់ពាក្យបច្ចេកទេស
98	0.90	បែបវិទ្យាសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន កំណត់រកលក្ខណៈពិតជាសាកលដែល
		ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងគំរូផ្សេងៗ និងធ្វើតាមការណែនាំច្បាស់លាស់
		ដើម្បីអនុវត្តដំណើរការរបស់វិធីវិទ្យាសាស្ត្រ។
		នៅកម្រិតទី១គ សិស្សអាចរំលឹកពីធាតុផ្សំនៃព័ត៌មាន ឬការសង្កេត
		តាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រជាប្រចាំថ្ងៃ របស់បាតុភូតធម្មតាដែលអាចមើល
១គ	១៨៦	ឃើញនឹងភ្នែក ដើម្បីកំណត់រកការពន្យល់ ឬសេចក្ដីសន្និដ្ឋានបែប
) JN	าพย	វិទ្យាសាស្ត្រដែលត្រឹមត្រូវមួយ ដែលអាចធ្វើទំនាក់ទំនងតាមរយ:ការ
		មិនប្រើប្រាស់ភាសាបច្ចេកទេស ឬភាសាផ្លូវការ និងគាំទ្រដោយការ
		ពិពណ៌នាផ្សេងៗ។

ಶಚಿಚಚಚಿತ

OECD. (2009). Take the Test: Sample Questions from OECD's PISA Assessments. OECD Publishing, Paris.

អយក (២០១៨). ការអប់រំនៅប្រទេសកម្ពុជា៖ លទ្ធផលពីការចូលរួមរបស់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុង កម្មវិធីអន្តរជាតិស្តីពីរង្វាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សសម្រាប់ ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ. ភ្នំពេញ: អយក.